

BAGAT

Prodajalna **BAGAT** Čuprijska 19 vas vabi, da si ogledate bogat asortiment šivalnih strojev in pribora za krojenje

CELJE, 25. MAJA 1967 — LETO XXI. STEV. 17 — CENA 50 PAR (50 S DIN)

Urednik

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

Sprejet program celjske cinkarne

REPUBLISKI IS O PREDLOGIH ZA UREDITEV VPRAŠANJ V ZVEZI Z EKK

Republiški IS o predlogih za ureditev vprašanj v zvezi z EKK
Izvršni svet je na svoji zadnji seji pod predsedstvom Staneta Kavčiča obravnaval poročilo o delučasne komisije za urejanje problemov v zvezi z likvidacijo EKK Velenje, s katerim je komisija dala predloge za dokončno ureditev vprašanj, ki zadevajo EKK. Komisijo je imenoval izvršni svet 14. aprila letos.

Na podlagi strokovnih analiz je komisija ugotovila, da bi bilo uplinjevanje velenjskega lignita nerentabilno. Cena plina, kot kažejo računi, ne bi bila ekonomična in sprejemljiva za potrošnike.
Komisija je predlagala, naj bi sprejeli program celjske Cinkarne. Cinkarna bi takoj začela s pripravljanim naročil in gradnjo naprav za sintezo amoniaka ter proizvodnjo ureje in kasneje amonij sulfata.

Komisija je tudi predlagala, naj republika, ki je garant za najeta posojila, prevzame materialne obveznosti glede odplačevanja naročene a neizkoriščene opreme. Likvidacijski odbor bo po dogovoru z izvršnim svetom in sodelovanjem Splošne gospodarske banke skrbel za kar najbolj primerno odprodajo tiste opreme, ki bo po programu Cinkarne ostala neuporabljena.

Izvršni svet je poročilo in predloge komisije v celoti sprejel. Pri tej svoji odločitvi je upošteval tudi mnenje Kemijskega inštituta Borisa Kidriča v Ljubljani in Splošne gospodarske banke SRS, ki sta prav tako zavzela odklonilno stališče do uplinjevanja premoga. Izvršni svet bo napravil tudi ustrezne pravne in organizacijske ukrepe za to, da se bodo sprejeti sklepi dosledno in učinkovito uresničevali. Sklenil je tudi predložiti o tem vprašanju ustrezno poročilo skupščini.
(Po DELU)

Zaključena prva faza

Tovarna Aero je zaključila prvo fazo rekonstrukcije. V petek so namreč svečano otvorili novi obrat za proizvodnjo lepilnih trakov v Sempetru in obrat tehniških papirjev v Celju. Svečanosti so se poleg številnih predstavnikov javnega življenja celjske in žalske občine udeležili zastopniki nekaterih celjskih podjetij kakor gostje iz inozemstva.

Obrat v Sempetru sodi med najsodobnejše v Evropi, prav tako je z najsodobnejšimi stroji opremljen tudi obrat tehniškega papirja v Celju. Po besedah direktorja Rada Jenka bo ta okolščina omogočala enako produktivnost kot jo dosega v drugih razvitih deželah. Novi prostori merijo 8.900 kvadratnih metrov, zgradil pa jih je Ingrad v manj kot 11 mesecih.

Rekonstrukcija bo omogočila podjetju letno realizacijo več ko 6 milijard S dinarjev.

Posvetovanje urednikov

V petek je bilo v Celju posvetovanje glavnih urednikov petih pokrajinskih listov, ki izhajajo v Sloveniji. Uredniki so največ govorili o sodelovanju med pokrajinskimi listi ter v tej zvezi načeli tudi vrsto vsebinskih in finančnih vprašanj, s katerimi se srečujejo pri izdajanju pokrajinskih listov. Ti listi predstavljajo pomembno družbeno

vlogo na področju informiranja, saj je njihova tedenska naklada preko sto tisoč izvodov.

Prav zaradi svoje pomembnosti, so na posvetovanju menili, da bo potrebno pokrajinska glasila vsebinsko še izboljšati ter poceniti stroške. Tako bodo listi še bolj dostopni zlasti tistim bralcem,

Trbovlje pred praznikom

Trinštirideset let je minilo od velikega spopada 1. junija 1924 med napredno rudarsko mladino in Orjunaši, šestindvajset let od ustanovitve revirske čete in dvaindvajset let od osvoboditve, petnajst let od proglatitve prvega junija za občinski praznik Trbovlj.

Dosti dolga je doba, ki so se v njej zvrstili pomembni dogodki, dosti se je spremenilo v tem času. Trbovlje pa

vztrajno nadaljuje začeto pot, se razvija in ustvarja vse tisto, za kar so se mnogi bojevali v vsem tem dolgem času. Ljudje so ohranili v spominu velika dejanja in spustujejo napredne zamisli nekdanjih borcev za pošteno in človeka dostojno življenje.

Na vse te velike dogodke in na vse velike predhodnike boja za socialistično stvarnost se bodo tudi letos prvega junija spomnili ob občinskem prazniku v Trbovljah. S številnimi kulturnimi in sportskimi prireditvami bodo manifestirali svojo življenjsko radost današnjega časa, občinska skupščina pa bo na svečani seji ocenila uspehe in nakazala potrebe razvoja v občini.

S spominsko svečanostjo in s polaganjem vencev na grobove se bodo spomnili tudi vseh tistih, ki so se neustrahovano potegovali za pravice rudarskega mesta, a niso dočakali velikega trenutka zmag in ne morejo uživati plodov svojih prizadevanj.

Z našimi besedami govoriš, z našimi srci čutiš, z našimi mislimi misliš. Ziviš in deluješ za nas, ki smo tvoje ljudstvo in zato si ti naš!

Ce ti želimo srečo, jo želimo sebi. In želimo ti jo s najbolj iskrenimi mislimi, iz srca in z najbolj prisrčno besedo.

Mnogo smo skupaj doživeli, mnogo trpkega in žalostnega, a vse bridkosti se sprevačajo v zadovoljstvo in blagostanje, ki ga iz dneva v dan občutimo bolj živo.

V vsem dobrem je veliko tvoje dobrote in v vsem hudem je še več tvoje tolažbe in poguma. Kdo bi mogel v teh nekaj besedah povedati vse tisto, kar si storil za nas in Jugoslavijo! Zato zaključimo iz naših duš: še dolgo bodi z nami — naš!

Izpolnite trenutke vašega oddiha s skodelico

merx
Minas
KAVA
mešanica
mlečana
NETO 100g

1991 ALAM, SE, JIMONT

Žalska konferenca ZK???

„Sinalco“ iz Celja

DVE KOMEMORACIJI

Celjski občinski odbor prostovoljcev — borcev za severno mejo 1918—1919 je dne 16. maja v Braslovčah obiskal grob literata in narodnega buditelja Srečka Puncerja, pred 48 leti padlega borca za slovensko Koroško. Pri žalni slovesnosti so sodelovali celjski in braslovski člani društva ter šolski upravitelj E. Roessner in Ljube Kronovšek kot predstavnika krajevne skupnosti.

Dne 19. maja pa je številna delegacija celjske organizacije koroških borcev iz let 1918 do 1919 počastila spomin v obrambi Koroške pred 48 leti padlega junaka Franja Malgaja s komemoracijo ob njegovem grobu v Šentjurju pri Celju. Slovesnosti se je udeležila tudi šolska mladina šentjurske pionirske organizacije.

CICIBANI

ZA DAN MLADOSTI

V torek, dva dni pred dnevom mladosti, so cicibani celjskih varstveno vzgojnih ustanov pripravili izredno prsno slovesnost. V veliki dvorani Narodnega doma so nastopili s celo vrsto glasbenih, telovadnih, ritmičnih točk, ki so navdušile tako najmlajše obiskovalce kot tudi njihove spremljevalce. Otroci so nas spet presenetili in reči moramo, da so se nadvse potrudili. Seveda pa to velja tudi za njihove prizadevne tovarišice.

ŽIVA IZLOŽBENA OKNA

Trgovsko podjetje »MODA« iz Celja je prejšnji teden spet priredilo svojo žepno modno revijo, ali, kot jo imenujejo, »Živa izložbena okna«. Z njo so občinstvu želeli pokazati, kaj vse lahko kupijo v njihovih poslovalnicah za bližajoče se poletne dni. Med številnimi modeli velja zlasti omeniti lepe obleke blejskega proizvajalca Vezenina, nekaj prikupnih kopalnih oblek, ki so kar tekmovala med seboj po originalnosti in — ceni. Pri tem so nedvomno zmagale kopalke pariškega modnega salona Nine Ricci, ki stanejo od 26 do 29 tisoč starih dinarjev.

GOSTOVANJE KOMEDIJE

V sredo, 31. tega meseca bo ob 20. uri v SLG Celje gostovalo zagrebško mestno gledališče Komedijska z delom Daria Foja Sedma božja zapoved: kradi malo manj. Delo je režiral Anton Marti, med igralci pa bosta nastopila tudi Sanda Langerholz in Vlado Krstulović. To bo zadnja predstava za vezani abonma in izven.

Celje

VEDNO VEČ AVTOMOBILOV

V konjski občini v zadnjih mesecih zelo hitro narašča število motornih vozil. V dobrih petih mesecih se je njihovo število povečalo za okrog 200. Med posameznimi vrstami avtomobilov je v zadnjem času zlasti veliko čeških Škod, poleg tega pa tudi fičkov, volkswagenov in še nekaterih drugih znamk. Temu primerno narašča seveda tudi število voznikov motornih vozil, saj tudi domače avtomoto društvo prireja vsako leto po več tečajev za nove voznike.

Vsebinska občinska konferenca ZK v Žalcu ne more biti dejanski odraz dela komunistov na področju občine, kajti če je prevladovala mlačnost in indiferentnost delegatov, ki so jih osnovne organizacije izvolile, da začrtajo in sprejmejo smernice za bodoče delo, je lahko to komaj zadovoljiva ocena.

Konferenca ni dala poglobljene in analitične ocene in smernic o dinamičnih premikih v gospodarstvu, družbeni in gospodarski reformi, reorganizaciji, kot najosnovnejšemu dokumentu slovenskih komunistov, ne o vprašanih nadaljnjega razvoja samoupravnega sistema in ne o vprašanih etatizmu in birokratizmu, ki še živi, zatem o nacionalnih vprašanih, ki so se v zadnjem času pojavljala in ne samo o reorganizaciji partije, je toliko bolj nerazumljivo, ker se tudi komunisti žalske občine s temi problemi verjetno srečujejo.

Samokritičnost delegata, ki je kritično ocenil delo komunistov v žalski občini in poizkusil to opravičiti, da se komunisti še niso znašli, da se bore med starim in novim, je za konferenco premalo.

Uvodni referat dosedanjega sekretarja Jožeta Cerjaka je konferenci nakazal določene probleme, o katerih bi naj razpravljali. Med te vsekakor sodijo gospodarske razmere v občini, tembolj, ker je v občini večino predelovalne industrije, ki uvaža surovine, medtem ko je letošnji izvoz v prvem tromesečju za 49 odstotkov manjši od izvoza v istem obdobju lani, ko je predstavljal le eno tretjino celotne proizvodnje. Zatem medtem, da je število članstva v ZK že šest let skoraj enako vprilo vse večje aktivnosti neoklerikalizma, da ponekod osnovne organizacije ZK niso vključene v proces družbene in gospodarske reforme, da se čuti pasivizacija komunistov na terenu — probleme, ki jih navaja tudi resolucija, smo žal slišali šele ob koncu...

»Kljub »razbijanju leda« za diskusijo bi konferenca obšla vse te probleme, če se le ne bi našlo deset delegatov, ki so načeli in osvetlili konkretne probleme, s katerimi se komunisti v žalski občini srečujejo. Med te vsekakor sodi razprava I. Debelaka, ki je načel vprašanje sprejemov v ZK in delo komunistov v kolektivih, Vidmarjeva razprava o javnosti dela v ZK, kritična ocena R. Čilenška, ko je razčlenjeval nacionalne in mednacionalne odnose, o katerih komunisti malo, če sploh razpravljajo in pa razprava prosvetne delavke z žalske osnovne šole, ki je nakazala vzroke za idejne odklone mladih, ki so po njenem mnenju v preobremenjenosti prosvetnih delavcev, predvsem pa v nezadostni materialni opremljenosti šolstva.

Konferenca se je poleg člana CK ZKS Toneta Skoka, udeležil tudi Zvone Dragan org. sekretar občinskega komiteja ZK v Celju ter delegacija komunistov in sekretar občinskega komiteja ZK iz Bačke Topole. J. SEVER

Vodstvo celjskega obrata »Mleko« KK Zalec se je pravočasno pomujalo za novost — novo vrsto renomirane zahodnonemške osvežujoče pijače »Sinalco« in »Sinalco kola«. Ta teden bo »Sinalco« že na slovenskem tržišču, s čimer bo odstranjena znatna vrzel v potrošnji brezalkoholnih pijač. Pijači »Sinalco« in »Sinalco kola« sta znani po vsej Evropi: prva je izdelana iz naravnega koncentrata pomaranče, limone in mandarine, druga pa iz umetnega dodatka.

Pri izbiri in odločitvi tipa pijače je bila tudi za naše razmere odločilna okoliščina, da pijačo poznajo in pijejo po vsej Evropi. To je zanimivo tudi s turističnega vidika, saj je prav v poletnem času, torej v turistični sezoni potrošnja osvežujočih pijač največja. Licenco, surovine in embalažo je KK Zalec kupil z lastnimi sredstvi, prav tako polnilno li-

nijo in uredil poseben proizvodni obrat v ta namen. Pri »Mleku« so se za proizvodnjo pripravljali celo leto. Za začetek nameravajo pripravljati in polniti oba tipa »Sinalco« osvežujočih pijač v dveh izmenah, sicer pa bo polnilnica s svojo zmogljivostjo zadostila potrebam v Sloveniji, za katere področje je »Mleko« tudi dobilo koncesijo razpečevanja. Po približnih računih bo zmogljiva polnilnica pripravila dnevnega več kot 40.000 stekleničk.

Za potrošnike bo nemara zanimivo, da bosta obe osvežujoči pijači v ceni dostopnejši od »Pepsi cole«, ki je za Slovenijo predraga zaradi visokih prevoznih stroškov od oddaljenega proizvajalca. Prodajna cena »Sinalco kole« bo na veliko znašala 0,60 Ndin za 2dci stekleničko, v tem ko bo naravna pijača »Sinalco« zaradi večjih stroškov za uvoz žene koncentrate le nekoliko dražja.

Vedno nasmejan

Kot jara kača se vije bela in prašna cesta, po kateri prepelje poštar AVGUST POLAK vsak dan s kolesom ali mopedom pisma prebivalcem Trepčan in okoliških vasi. Dnevno prevozi 28 kilometrov, poleti, jeseni, pozimi in spomladi. Ne glede na vreme. Važna je pravočasna dostava. Kljub temu mu nasmeh kar ne gre z lica. Ko smo ga zaustavili na beli cesti

sredi zelenih travnikov, se je veselo zasmejal.

»Seveda nosim ljudem tudi Tednik.«

»Ga sedaj težje nosite, ker je večji?«

»Nekoliko težje res, vendar gre lažje v torbo, ker ga sedaj lahko preganem. Tako sem z njim zadovoljen, pa tudi tisti, ki so nanj naročeni.

»Vas je že kdo napadel, ker je cesta tu in tam zelo samotna.«

»Ne. Dosedaj sem imel vedno srečo, sicer pa ljudje niso tako hudobni.«

»Vozite se s kolesom. Zakaj si ne kupite avta?«

Sirok nasmeh in pomežiknil nam je.

»Ha, avto... Vsak drugi dan vozim pošto z mopedom, še lažje pa gre s kolesom. Najhuje je pozimi, ker so visoki zameti, toda služba je služba.«

»Ste kdaj prinesli pismo, ki ga je kdo še posebej težko pričakoval?«

»Nekoč sem prinesel nekega dekletu pismo njenega fanta, ki dela v tujini in ji ni pisal že štiri leta. To je

bilo pred tremi leti in še sedaj si dopisujeta. Upajmo, da se bo za oba srečno končalo.«

»Ali vam ljudje postrežejo s kozarčkom, ko prinesete pismo?«

»Tudi to se dogaja večkrat. Takrat gre kolesarjenje bolj veselo od nog.«

»Radi čitate Tednik?«

»Rad in tudi ljudje to okoli, posebno če piše kdaj o nas.«

Z veselim nasmehom se je odpeljal naprej.

S. M.

ANTENA

Sirok, prisrčen nasmeh, močan stisk roke in nepremično uprt pogled v sobesednika. Stane Kokalj, revolucionar, borec, župan, častni meščan in... človek. Sedemdeset let dolge, utrudljive in uspešne poti je za njim. Njegov pogled pa je še vedno veder, čeprav mu vsa ta leta ni šlo najboljšje.

»Leta 1897 sem prvič zagledal luč sveta v Veliki vasi blizu Ljubljane. Moje otroštvo ni bilo lahko, saj sem bil sin srednjega

Stane Kokalj

kmeta, kar za tiste čase ni bilo veliko.«

Star 12 let se Stane napoti v Mlado Boleslavo na Češko.

»Moj oče je bil zagrozen socialdemokrat, kar se je prijelo tudi mene. Na Češkem sem spoznal zavodne ljudi, sprva mi je šlo slabo, ko pa se je obrnilo na bolje, se je pričela I. svetovna vojna.«

Kot osemnajstletni fant je spoznal vojskovanje. V avstrijski vojski si je zaslužil dve rani. Ze tedaj je v njem plamtel upor. Po I. 1918 oddide kot prostovoljec na Koroško, kjer ostane do plebiscita. Njegova pot ga vodi v papirnico Vevče, kjer postane obratni zaupnik.

»Stalno sem delal tudi v strokovni organizaciji kemičnih delavcev... rdeči seveda. Ko je izbruhnila

tožbe, sam ne mislim tako. Krivi so tisti, ki delajo z mladimi, vsaj takšen je moj občutek. Več mladim.«

Pogled se mu je zasnjal, spomini na velike gozde in tovariše partizane.

»Ne vem, če smo borci sami krivi, da nimamo vloge, ki nam gre, morda nas odrijava.«

Močno je stisnil obe pesti.

»Tisti, ki so prelivali svojo kri za domovino, so najbolj zanesljivi. Prepričan sem, da bi bili mi zopet takoj v prvih vrstah. Priznam pa, da so tudi pri nas borci nekateri negativne stvari. Nekateri so bili odrinjeni in so postali zagrenjeni, tako so se zapili. Vendar je ogromna večina borcev v redu.«

»Večkrat premišljam in še vedno spremljam dogodke. Demokracije pri nas ni premalo, z njo nekateri — mislim na splošno — hočejo ustvarjati

anarhijo. Brez dolžnosti ni pravic, nekateri pa hočejo samo pravice. Tako ne gre. Naše gospodarstvo! Prehitevali smo materialne možnosti in porabili več kot ustvarili. Po moje je reforma nekoliko prepozna, kljub temu, da se vrsta stvari le urejuje.«

Tri leta po vojni je postal župan Celja.

»Če bi bil danes župan, bi najprej uredil trgovino. To je popolnoma nemogoče, mislim, to skakanje cen. To je edinstven primer. Ljudje gledamo in nikomur nič.«

Zopet se je nasmejal in povedal:

»Vse kar sem si želel, sem dosegel, iz preproste razloga, ker si nisem nikoli želel nedosegljivega. Upam, da se vidimo zopet pri 80 ali 90-letnici.«

In še pregovor, ki ga je vodil skozi vse življenje:

Vsak je svoje sreče kovač.

S. M.

Večni primanjkljaji

Nekako navajeni smo, da skladi za zdravstveno zavarovanje zaključujejo posamezna obdobja v letu s primanjkljajem. V skladu zdravstvenega zavarovanja kmetov celjske komunalne skupnosti socialnega zavarovanja se je to zgodilo tudi v prvem tromesečju letos in vendar smo še kar zadovoljni, saj primanjkljaj ni tolikšen, da ga med letom ne bi mogli izravnati. Gre za nekaj več kot 270 tisoč novih dinarjev, ki so posledica višjih izdatkov za zdravstveno varstvo kmetov v obdobju od januarja do marca letos. Izdatki so višji, kot so jih planirali v začetku leta, nekaj zaradi spremenjenih predpisov, nekaj pa zaradi intenzivnega zdravljenja v zimskih mesecih. Narava kmetijskega dela je, kot vemo, taka, da morajo kmetje zdravnika pričakati pomlad. Pozimi je za bolezen nekaj več časa. Če bi analizirali posamezne postavke v izdatkih sklada, bi ugotovili, da so od planiranega povprečja odskočile samo nekatere. To velja zlasti za brezplačne zdravniške preglede (zanje so porabili več kot 40 odstotkov celoletnega meska), pa tudi izdatki na zdravlila, zobozdravstvene usluge in podobno. Ugotovljamo torej, da struktura najvišjih izdatkov v skladu zdravstvenega zavarovanja kmetov ni bistveno drugačna od sklada zavarovanja delavcev. Izdatki za zdravlila so pa narasli tu in tam predvsem zaradi višjih cen in uvedbe nekaterih dragih zdravil. K temu pa so svoje prispevale tudi lekarne, saj so pe glede na višjo ceno obrabale enako maržo in je očitno, da bodo tako ustvarile višji dohodek tudi ob nespremenjenem obsegu prodaje.

Skupaj je bilo izdatkov v prvem tromesečju dva milijona 336 tisoč novih dinarjev, dohodkov pa dva milijona 66 tisoč. V odstotkih to pomeni, da je sklad za zdravstveno zavarovanje kmetov zaključil prvo tromesečje letošnjega leta v dohodkih s 26 odstotki letnega plana, v izdatkih pa z 29,5 odstotka.

Na zadnjem zasedanju skupščine komunalne skupnosti zavarovanja kmetov pa so sprejeli tudi sklep o uvedbi izrednega prispevka, gre za problem, o katerem so člani skupščine že velikokrat govorili. V skladu zdravstvenega zavarovanja kmetov je namreč v obdobju pred letom 1966 nastal dokajšen primanjkljaj, ki ga še niso izravnali. Zato je sklad nekoliko, kar povzroča vrsto težav. Primanjkljaj, o katerem govorimo, pa ni majhen. Gre za 614 tisoč 671 novih dinarjev. Člani skupščine so s upravičenim okevanjem sprejeli odločitev o uvedbi izrednega prispevka, saj je leta dokajšnja obremenitev,

zlasti če upoštevamo, da prispevek, ki ga kmetje plačujejo za zdravstveno zavarovanje že zdaj, ni majhen. Toda ko so izkoristili vse možnosti, da bi primanjkljaj čim bolj zmanjšali, so morali poseči še po zadnjem — izrednem prispevku, ki ga bodo kmetje iz brežiške, celjske, mozirske, sevniške, konjiške, šentjurske, šmarske in žalske občine plačali kot en in pol odstotka od letošnjega katastrskega dohodka, kmetje iz laške in sevniške občine pa v odstotku 0,5. Čeprav bi bilo precej nerealno, če bi pričakovali stodontno izterjavo, pa se bo potem, ko bo denar začel pritekati, stanje v skladu bistveno izboljšalo.

Ne bi bilo prav, če ne bi omenili izredno tehtnih besed članov skupščine, ki so odločno povedali, da družba kmetom nalaga prevelike obveznosti. Treba bi bilo upoštevati, so dejali, da je reforma zajela tudi kmetijstvo in z njim vred prav tako zasebne kmetijske proizvajalce. Kmet ima cel kup datatev, ki so iz dneva v dan večje, tako da še vedno nikjer ne vidijo tiste perspektive v kmetijstvu, o kateri toliko govorimo. Zato bi bilo prav, če bi o položaju kmeta v sedanjem obdobju kdaj razpravljale tudi občinske skupščine, kajti že nekajkrat se je zgodilo, da so o kmetijstvu govorili tako, kot da bi pri nas sploh ne bilo več privatnih kmetijskih proizvajalcev.

Če torej ocenjujemo sedanjost stanje v skladu zdravstvenega zavarovanja kmetov in če se moremo zanesti na podatke iz prejšnjih let, potem lahko pričakujemo, da bo sklad zaključil leto ob vsaj kolikor tolikšni skladnosti dohodkov in izdatkov. Tembolj, ker bodo člani skupščine prav gotovo z vsemi silami poskušali vplivati na znižanje izdatkov. Povsem očitno je, da se kmetje za svoj sklad veliko bolj bojijo kot delavci.

Od Trebč do Križan vrha

Občani v Zgornjih Trebčah pri Bistrici ob Sotli so začeli graditi cesto, ki bo povezovala preko Vojnega vrha ta zaselek s Križan vrhom. Prebivalci teh zaselkov na Kozjanskem preurejajo nekdanje vaške kolovoze, ki so komaj služili za volovske vprege, v sodobne ceste.

Zgornje Trebče obsegajo devetdeset gospodinjstev. Občani, nekateri so delali tudi po ves mesec, so sami zbrali sredstva in s prostovoljnimi delom opravili večino del. Manjka jim le za povračilo stroškov pri prevozu gramozja, kar bo prispevala krajevna skupnost v Bistrici ob Sotli.

Po štajerskih cestah je furati fajn . . .

Da bi rešili star tip avtomobila in stare štajerske ceste, predlagamo novi tip volkswagen, ki bi se obnesel celo na hitrih cestah.

GRENKA RESNICA, KI BI JI NAJ BOTROVALA REFORMA

Košček vsakdanjega kruha

Zgornje savinjsko prebivalstvo preveča dvoje želja: da bi se po asfaltu in cestah, za katere sami prispevajo debel dinar, vozilo mnogo domačinov na delo, in da bi se po teh istih cestah pripeljalo čimveč turistov.

In tako ostajajo le želje poleg slabokrvnih kolon, ki se pretakajo po tem asfaltu in cestah v idilni dolini.

Slovinci smo upravičeno ponosni, da smo delaven narod. Ponosni smo tudi na našo skromnost v željah, ki le redkokdaj prerastejo okvire realnih možnosti. Marsikdo je v nedavni zgodovini to izkoristil, zdaj pa kaže, da tudi sami moramo včasih ubrati te strune. Zaradi objektivnih in subjektivnih vzrokov . . . Zaradi fraz, s katerimi smo si gradili politične kariere, zaradi fraz, s katerimi smo meglili in zamegljevali dejanske možnosti. Zaradi dejanske demagogije v času, ko smo tako radi kazali s prstom na kogarkoli, ki je upravičeno podvomil in fraze.

V Zgornje Savinjski dolini, v mozirski občini ni bilo nikoli razen lesne — dobro razvite industrije. Niti predtovalne niti obrti, ki bi preselja potrebe večjega kraja. Može v nekdanjih okrajih in v sedanjih občini so se trudili, da bi primamili kakšnega »boljšega« partnerja s posameznim proizvodnim obratom ter tako vsadili vsaj nekaj industrije v ta, od planerjev pozabljen kraj. Negotovi svoje lastne sposobnosti pa so nekatere manjše proizvodne enote priključevali ali preobraževali. Sem sodita usnjarska obrata v Rečici in Titanov obrat na Ljubnem.

Dva od teh obratov sta že razformirana. Več deset ljudi je ostalo brez dela. Ta številka ne bi bila nikakor vsiljiva, če ne bi to bilo področje brez večjih možnosti zaposlovanja v drugih panogah. Tako pa je iz rečiškega obrata ostalo mnogo nezaposlenih, prav tako pa tudi na Ljubnem. Resda ljubenski obrat ni nikoli dosegel tolikšnega števila zaposlenih kot so predvidevali (270), kljub temu pa tudi 70 zaposlenih nekaj pomeni. Toliko je bilo namreč zaposlenih ob začetku hiranja, ki ga niso mogle zajeziti niti delegacije na relaciji Mozirje — Kamnik, od sindikalne ravni pa do posredovanja samega predsednika občinske skupščine.

Ostali, ki so primorani delati, saj nimajo drugih možnosti za preživljanje, se vozijo že poldrugi mesec v Kamnik. Kljub temu, da si niso delali utvar o zasluzku, so jih zadnji mesečni prejemki osupnili. Gena, Marija, Francka, Betka s Savinjskega vrha, Marija, Berta, Stefka, Fanika, Neža, Ančka, Reza Majda, Marjanca, Olga in še nekatere z Ljubnega ter Marije in Olga iz Lač dobe namreč za svoje delo le okrog 35 tisoč starih dinarjev. To ni vsota, ki bi sprožila vik in krik, če pa k temu dodamo, da morajo same plačati prevoz in da jim po odbitku članarine ostane okrog 15 tisoč Sdm (ena je morala še štiri tisočake vrniti, ker ima posojilo), da gredo od doma ob pol dvanajstih in še prej in se vračajo po polnoči, pa lahko le bežno dojamemo vrednost njihovega zasluzka.

«Nekako moraš živeti.»

pravijo patetično te delavke. To ni najhujše. Hujše je tisti Damoklov meč, ki visi nad njimi v obliki groženj: »Komur ni prav, tu so knjižnice . . .« Kljub temu so v torek nekateri stavkali. Sami se zavedajo, da si s tem niso izboljšali ekonomskega položaja, vendar so na ta drastičen način poskušali opozoriti nase.

«Bili smo na občini, prosili smo sindikat, vodstvo podjetja, pa ne pomagajo. Vsi nas odpravljajo z enim stavkom: TOVARISI, TO JE REFORMA.» se pritožujejo žene. «Ali smo me krive, če je vodstvo zanič? Naj zato me plačujemo, če drugi ne znajo gospodariti? Kdo pa je prišel na Ljubno in rekel v nekdanji mizarški delavnici: TO BO VELIK OBRAT, in so nas začeli snubiti. Hvala bogu, dela je bilo, toda 35 tisoč na Ljubnem je nekaj drugega kot 15 in še manj tisoč v Kamniku po dvanajstih urah . . .»

Njihova vprašanja ostajajo brez odgovora ali pa: KOMUR NI PRAV . . . In tako vztrajajo v upanju na boljše. Mora, ker jih čakajo doma nepreskrbljeni člani družine, ker imajo vsaj socialno, pa še za pokojnino se šteje . . .

Ob tem pa se upravičeno vsiljuje vprašanje ali bi do tega prišlo, če bi vodstvo Titana upoštevalo ali sploh videlo realne razvojne možnosti, ki bi temeljele na pametni ekonomiki, upoštevaloj družbene in gospodarske procese. To tembolj, ker bi bili že takrat lahko slutili, da bo ekonomska zakonitost ponudbe in povpraševanja trčila tudi ob njihove izdelke.

J. SEVER

NA KRATKO

BAZEN V TRBIŽU

Ljubenski gasilci leto s požari na srečo še niso imeli veliko dela, tako da se v lepo urejenem gasilskem domu že dolgo niso pripravljali za večjo akcijo. Gasilsko društvo ima 65 članov, od tega 37 operativcev, vodi pa ga predsednik JOŽE BRUNET.

Odločili so se, da bodo letos zgradili manjši bazen v Trbižu, ki bi ga uporabljali v primeru požara. To jim bo vsekakor uspelo, saj tudi njihovi rezultati v zadnjih štirih letih kažejo veliko prizadevnost. Tako so si z lastnimi sredstvi kupili motorobil, za katerega je prispevala še 2 milijona SD obno brizgalno in gasilski avtočinska gasilska zveza.

PRIZADEVNI LUČANI

Na poti v Logarsko dolino se potnik rad zaustavi v majhnem naselju Luče — zaradi prijaznih in prizadevnih ljudi. Predvsem prizadevnih. Dosedaj so s prostovoljnimi akcijami uredili dva TV pretvornika in elektrificirali svoj kraj.

Lani so z lastnimi sredstvi — samoprispevek — kupili avtoBUS za prevoz šolskih otrok, letos pa pripravljajo izgradnjo kanalizacije. Zanje še imajo pripravljen milijon starih dinarjev, vendar bo za potreben material premalo. Ko bodo končali s to akcijo, bodo pričeli z nabiranjem sredstev za nakup mrliškega voza.

OBNOVA POKOPALIŠČA

Pokopališče na Ljubnem je bilo nekaj časa kamen spotike med ljudmi, saj ni bilo urejeno. Spomenike so postavljali brez vsake načrtnosti. Lani pa so pričeli pokopališče preurejati, za kar so sredstva zbrali občani sami. Odločili so se, da bodo letos dokončali spodnjo stran, prihodnje leto pa še zgornjo, kjer je otroško pokopališče.

NOVA TRGOVINA V LJUBNEM

Ljubno v Zgornji Savinjski dolini veliko pričakuje od turizma. Poleg znanih flosarskih balov je tu še prijetna okolica, hotel in možnosti za izlete. Naloga, ki so si jo občani zastavili že pred časom, je ureditev trga, da bo res podoben trgu. Ljubno bo kmalu dobilo še novo stavbo — trgovino s sadjem in zelenjavo, ki jo prebivalci težko pričakujejo. Trgovino v Ljubnem bo uredil Agropromet iz Sempetra. Z dograditvijo te stavbe bo trg dokončno urejen.

CELJE • ZALEC • MOZIRJE • VELENJE • SOSTANJ • SLOVENJ GRADEC • DRAVOGRAD • RAVNE NA KOROŠKEM • BREZICE

IŠČEMO NOVE NAGRAJENCE

NAGRADE

OSEBNI AVTOMOBIL »ŠKODA« 1000 MB

in še 49 drugih nagrad v skupni vrednosti nad 8 milijonov starih dinarjev.

Pri žrebanju bodo upoštevani tudi viageleži, ki bodo vložili svoje prihranke pri katerikoli pošti na območju Kreditne banke Celje in njenih poslovnih enot.

KREDITNA BANKA CELJE

SEVNICA • LASKO • MEŽICA • RADLJE OB DRAVI • SLOVENSKA BISTRICA • PREVALJE • SLOVENSKE KONJICE • ROGASKA SLATINA

VELIKO DOBRE VOLJE

Občani Črešnjevca in Križan vrha pri Bistrici ob Sotli grade cesto, ki bo povezovala obe naselja z glavno cesto v Trebčah. Cesta bo dolga nekaj več kot 3 kilometre, sredstva pa so prispevali v glavnem občani sami, razen 200 tisoč starih dinarjev, ki jih je prispevalo gozdno gospodarstvo.

SPREJEM MLADINE V ZM

Mladinski aktiv v Pristavi bo za dan mladosti sprejel v zvezo mladih 20 učencev. Sprejeti bodo na svečanosti ob tabornem ognju v Sodni vasi. Učenci in mladina iz Pristave bodo pripravili krajši kulturni program.

GRADIJO VODOVOD

V zaselku Kamenče in Gljine grade občani vodovod, ki bo oskrboval z zdravim in pitno vodo 34 gospodinjstev. Sredstva za gradnjo so občani zbrali sami, 800 tisoč S din pa je prispeval tudi žalski kmetijski kombinat.

UREDITEV POTOKA

V Zgornjih Gorčah pri Braslovčah so občani že vrsto let s prostovoljnim delom reševali vrsto problemov. Tudi letos so začeli z delom pri urejevanju potoka, ki ob nalivih poplavlja, in pa z ureditvijo poti, ki bi povezovala to naselje z braslovčkim jezerom. Zaradi pomanjkanja denarja so prosili krajevno skupnost v Braslovčah, da bi jim dodelili sredstva za plačilo prevozov.

VARNOSTNA OGRAJA

Občani Novih Pariželj, naselja v Polzezi, bi radi zgradili varnostno ograjo pri mostu preko Savinje. Tik ob mostu je namreč cesta speljana ob desnem bregu Savinje, pa je nevarnost, da bi kdo zdrknil v Savinjo.

UREDITEV KANALIZACIJE

Vaščani Rakovlja, vasi pri Braslovčah so prispevali 25 tisoč S din na gospodarstvo za ureditev kanalizacije. Sredstva so že zbrali. Z deli bodo začeli v prihodnjih dneh.

UREJANJE PLOČNIKOV

V teh dneh so v Braslovčah začeli urejati pločnike, ki so bili poškodovani pri asfaltiranju ceste skozi trg. Krajevna skupnost je prispevala cement in gramoz, ostalo pa bodo opravili prebivalci s prostovoljnim delom. Ta dela in pa ureditev fasad — sodijo že v priprave za občinski praznik.

V MEDNARODNEM TURISTIČNEM LETU

Braslovško jezero je zadnja leta postalo znan in priljubljen kraj za nedeljske izlete. Ker pot do njega vodi skozi trg Braslovče, so prebivalci naselja primerno uredili ter se potrudili, da nudi turistu čimlepši vtis. Na zadnjem zboru volivcev v Braslovčah pa so sklenili, da bodo primerno uredili tudi vse okoliške vasi, saj bo turista vodila pot od jezera tudi k najbližnji ali drugim vasem. Za vse to so se odločili, ker so tudi sami hoteli čimveč prispevati k mednarodnemu turističnemu letu.

Življenje ni predpis

- Kaj je pokazalo devet let samouprave v Starem Piskru
- Uspehi so večji, če ni okrnjeno človeško dostojanstvo
- Rehabilitacijo ne pogojuje škripanje ključavnic, temveč zaupanje vase in vrednost samega sebe.

V življenju sem dvakrat poslušal zvenket ključev, ki so me prisiljevali, da sem bil to stran svobode. Pa čeprav je bilo to le za kratek čas, vseeno nimaš prelepih občutkov. Mnogo sem slišal in bral o življenju v zaporih. Dva sem videl: kazensko poplajevni dom v Mariboru in Stari piskru. Oba sta prišla v tisti del zgodovine, ki ti povzroči srh po telesu, ko zaslišiš ime.

Ko sem danes zrl v ključ, ki se je zavrtel za nami in se po nekaj metrih znašel znova na soncu, res, da ga je bilo le za dobro prgišče, vsenaokrog so bili zidovi, mi je malo odleglo...

Ne vprašaj me bralec, kaj mi je ostalo od vseh vtisov iz sedanjega Starega piskra v spominu. Morda to, da je notri skupina zapornikov, ki dela v komisiji za lepo vedenje...

Čudno zveni, pa je vendarle res. Kakor je tudi res, da je ta komisija ena izmed več komisij, ki jo tvorijo zaporniki. Vodstvo sedanjih občinskih zaporov je namreč pred devetimi leti na svojo odgovornost vneslo nekaj, za tisto obdobje revolucionarnih prijemov: zaporniško samoupravljanje.

Upravnik Jože Kosmatinec nam je sicer že pred obhodom celotnega objekta, razen tistega dela, kjer obtoženci razmišljajo o deliktu pred obsodbo, povedal nekaj stvari, ki so spremenile dosedanja pojmovanja o življenju v zaporu.

Rehabilitacijo ne pogojuje samo škripanje ključavnic z omejitvijo prostosti, temveč zaupanje vase vsakega, ki je obsojen, da biva tu. Praksa kaže, da so uspehi večji, če ni okrnjeno človeško dostojanstvo. Poglejte

primere: k nam prihajajo ljudje, ki so se težko znašli v družbi, ki ne dohajajo tempa življenja. Tu so postali najboljši, vredni zaupanja. Imamo pa nekaj ljudi, ki se vedno znova vračajo, ker niso sposobni živeti brez kontrole. Toda ti so redki.

V predalu ifranijo pisma, ko se nekdanji od družbe obsojeni ljudje zahvaljujejo vodstvu zaporov, ker so jim omogočili, da so prav tu (!) »našli samega sebe«. Življenje je pač tako, ljudje se eni bolj, drugi težje prilagajajo življenjskim normam. Človek bi verjel, da so imeli ob omejitvi čas (vendar že nekoliko pozno) razčiščevati sami s sabo in družbo o stvareh, ki so jih pritisnile ob zid.

V Starem piskru oziroma sedanjih občinskih zaporih je ves sistem grajen na lastni odgovornosti in samoupravi. Na delu Vsi so že nekaj dni po prihodu vključeni v delo. Srečaš jih ob brusilnih strojih, za mizarstvo mizo ali strgarskim strojem. Vsa po svoji sposobnosti in možnosti. Imajo svojo gospodarstvo komisijo, da to ni le forma priča dejstvo, da so v teh prostorih proizvedli večidel opreme za rekonstrukcijo prostorov, ki danes predstavljajo vsekakor nekaj drugega kot pa klasično predstavilo zaporov — od kuhinje do prostora za bivanje, kulturno udejstvovanje ali počitek. Zatem komisija za red in čistočo, katere delo se odraža na vsakem koraku. V vseh prostorih namreč odseva neverjeten red in čistoča. Komisijo za lepo vedenje...

V nekem oddelku sem srečal več mladih, premladih ljudi, ki so v svoji rozni mladosti ugriznili v kislino s svojim junaštvom na cesti s tujim avtomobilom ali kako drugače na še bolj človeka nevreden način. Mlad, visokorasel fant mi je z enim stavkom povedal kako je zašel sem:

»Veselila me je tehnika, sam sem pa bil preživahen, nič se mi ni zdelo nemogoče...«

Drugi, ki je pred nekaj meseci še stružil avtomobilske dele v Mariboru, tudi tu struži... »Avtomobile smo znikali, nekaj smo jih tudi razbili...« To je dejal tako neprizadeto, kot da je pohodil dinar na cesti. Govoril je zviška in redkobesedno. Imel sem občutek, da je kljub svojim sedemnajstim letom spregledal nekaj, čemur se je njegova mati vse življenje udinjala — poštenosti.

Srečal sem tudi tiste, ki so ob srečanju umaknili pogled, verjetno iz bojazni, da nismo dojeli njihove krivde.

Skupaj žive in skupaj ustvarjajo. Komaj diplomirani inženir, ki je v nezpetem slavlju ob diplomi z avtomobilom pretrgal nit življenja sodržavljanih dela s človekom, ki ga verjetno ob drugi priložnosti ne bi srečal... Nekdanji znikav delavec z ramo ob rami s človekom, ki je s pestjo branil pravico, oba, vsak po svoje se rehabilitirata. Malo je povratnikov.

Ena, ki je tu med najdelavnjejšimi, se po določenem času vrača. Ne more se znajti, pa čeprav ima možnost, volje ji primanjkuje, kljub temu, da je že sama mati...

Tako smo šli, od vrat do vrat, od kljude do kljude, iz prostora v prostor. Srečevali smo ljudi katerim na ulici ne bi prisodil, da jih bom srečal kdaj tu, na tej strani svobode. Pomočnik upravnika nam je povedal, da vodstvo zaporov že nekaj let uspeva vzpostavljati stike s pod-

jetji, ki sprejemajo tudi te pomoči najbolj potrebne. Da je med temi ni nobenga povratnika. Ta vez, ki pomeni nekaj več kot samo skrb vodstva je tembolj dragocena, ker pomeni za marsikoga tisti korak, ko prestop nazaj v družbo v resnici rojstvo, boleče rojstvo, ker se vrača v življenje z občutki krivde, pa čeprav jo je plačal. Kljub temu so nam povedati, da se marsikatero podjetje otepa teh, včasih proti svoji volji krivih, toda teh je manj, kajti za marsikaterega so poskrbeli, da je začel živeti človeku dostojno življenje. To je pa največ, to je tisto za kar so ti in podobni domovi. Zdi se mi pa, da je teh več ravno iz tega in podobnih domov kjer dela človek s človekom brez klenih paragrafov. Zato j tu di več milijonska investicija tembolj opravičena.

J. Sever

Vodstvo občinskega zavora v razgovoru z novinarji

(Foto: J. Sever)

Naš poklic je dvakrat težak

»Prej, ko sem bil mlad, takrat da. Nisem imel prostih ne noči ne sobot ne nedelj in praznikov. To je bil tudi vzrok, da je v mladih prihajalo le malo mladih.«

JOŽE BENČAN je že 22 let uslužbenec milice. Rojen je bil pred 43 leti v Starmcu pri Postojni. Pred štiriindvajsetimi leti so ga predajali pazniki italijanskih zaporov drug drugemu. Ko se je takrat razsulo, so ga spustili, povezal se je z osvobodilnim gibanjem. Pri nekem napadu so ga ujeli, skupaj z dvema bratoma se je znašel v Dachau...

Takoj po vrnitvi je vstopil v narodno zaščito v Postojni. Bil premeščen v Maribor, zatem v Ljubljano in končno v Celje, kjer je še danes.

Jože Benčan je znanec z ulice. Srečaš ga na križišču pred pošto, ko usmerja promet, najdeš ga na postaji, ko pomaga reševati probleme s sprevozniki in nezahelenimi potniki...

»Veš, ta naš poklic je dvakrat težak. Če si strog, te občani gledajo po strani, če si blag — pa nadrejeni.«

Počasi je obračal čevapčiče, da se ne bi zapekli. »Prihajali so prvi gostje kolegi, tovariši. Bilo je namreč ob prazniku, njihovem prazniku, ki so ga poživali s piknikom in tekmovalni.«

»So ljudje, ki priznajo, da so storili prekršek, mnogo jih pa je, ki ti tega za milega boga ne bi priznali.«

— Občani trde, da ste milničniki prestrogi. Je to res?

»Poslušaj, pri vsakem delu grešimo. Nihče ni nezmotljiv. Od nas zahtevajo, da smo psihologi, tolažniki, mehaniki, družinski pomirjevalci, da moramo biti vedno razpoloženi, predvsem pa, da bi morali požreti vse, kar komu pade v glavo. Mi bi morali biti v večini primerov krivi za dejavnost drugih. Poglej najnovejši primer. Soproga nekoga občana je sama s sinom trikrat prišla prosit za pomoč nas, ker je bil moč pijan in je razbijal. Trikrat je moj tovariš šel tja. Tretjič so moža s silo odpeljali do iztreznitve v zapor. Danes ima tožbo na sodišču, ker je baje ta moj tovariš, ki ga poznamo že leta in leta kot izredno mirnega, premirnega in milega človeka — udaril z gumijevko

njenega moža po očesu... Razumeš? V teh 22 letih, kar sem milničnik, sem doživel marsikaj, zato me tudi marsikaj več ne čudilo.

Kolikokrat se mi je zgodilo, da mi je kakšen ob kaznovanju navrgel: na, da boš imel za firkle vina... Kar sem pri milici, nisem še nikoli dobil, nitj ne vem, da bi kdo drug dobil, en sam dinar zato, ker sem jih toliko in toliko kaznoval. Do 1950. leta sem imel eno uniformo in ene čevlje. Pri čevljarju sem sedel in čakal, da mi jih je popravil. Pa nisem nikoli tožil.

Obklesal si je suknič in se prelevil v višjega vodnika milice. Popoldne sem ga srečal pred železniško postajo, tam, kjer je del njegovega delovnega mesta. J.S.

Jože Benčan

Z visoko zavihanimi rokavi je vrtel grebljice in poravnaval oglje. Tokrat je bil predsednik sindikalne podružnice, pripravljalec čevapčičev in točaj.

»Zdaj, ko sem ostarel, me nič več ne moti,« je dejal in si obrisal oči, v katere je dim nagnal solze.

Nevaren vlomilec

Peter Čičič je že star znanec sodišč, saj je bil že petkrat kaznovan. Star je šestindvajset let, po poklicu pa je kamnosek, vendar brez zaposlitve. Za štiri vlomne in eno navadno tatvino je bil tokrat obsojen na dve leti in dva meseca zapora.

Maja 1966 je vlomil v stanovanje Vinka Sirčeta v Šempetru 86 a. V stanovanje je vlomil tako, da je odrazil vhodna vrata, ki so, sicer zaklenjena, pod težo popustila. Čičič je iz stanovanja odnesel moško obleko, suknič, volneno jopico in pet kravat. Vrednost vseh ukradenih predmetov znaša 1200 novih dinarjev.

21. junija 1966 je Francu Radličku iz Zalca 26 odnesel iz stanovanja dve moški obleki, dve potoval-

ki, plašč, dvoje hlač, moške čevlje, nogavice in bundo ter mu s tem povzročil za 2200 novih dinarjev škodo. V stanovanje je obtožen prišel tako, da je razbil okensko sipo in se splazil v notranjost.

V noči od 2. na 3. februar 1966 je Engelbertu Vizjaku iz Vrbiča 47 ukradel bundo, dežni plašč, dve rjuhi, gojserico, koveček, moško obleko, dva sukniča, prevleko za očejo in še nekaj drugih predmetov. Tudi v to stanovanje je prišel tako, da je razbil sipo na oknu in se potem splazil v hišo.

11. julija 1966 je oškodoval Amalijo Žirovnik iz Zgorajnjem Roju za 1015 novih dinarjev, ko ji je ukradel več oblek in drugih predmetov. Sedaj bo imel obtožen dovolj časa, da bo premišljeval o svojih nepo-

vreden 1300 novih dinarjev, last Mirana Albrehta.

V Zalcu je obtožen Peter Čičič ukradel pred tem še dva mopeda, za kar ga je občinsko sodišče v Zalcu obsojilo na sedem mesecev zapora, to kazen pa je ob izreku upoštevalo tudi Okrožno sodišče v Celju oziroma tričlanski senat pod predsedstvom sodnika Vekoslava Tanka, pred katerim se je obtoženi tokrat zagovarjal. Obtoženec je sprva zanikal, da bi storil našeta kazniva dejanja, kasneje pa je pod težo dokazov le klonil in priznal. Na kraju storjenih kaznivih dejanj so namreč našli prstne odtise, za katere je kasneje ekspertiza pokazala, da so obtoženčevi. Ker so pri njegovih sorodnikih našli nekaj ukradenih predmetov, so ga uslužbenec javne varnosti prijel in ga zadržali v preiskovalnem zaporu. Sedaj bo imel obtožen dovolj časa, da bo premišljeval o svojih nepo-

štenih dejanjih in bo morda po dolgem času le ugotovil, da vlomil, tatvine in druga kazniva dejanja vodijo le v zapor.

Škodo povrnili in da ne bodo nikdar več storili kaznivega dejanja. Na tisto, kar so že storili, pa v trenutku pozabijo.

Nikoli več ne bom kradel

Je istega dne pred istim senatom Okrožnega sodišča v Celju izjavil sedemindvajsetletni Ferdinand Meh, kmetijski delavec brez zaposlitve, potem ko se je znašel na zatočni klopi zaradi tatvine 800 novih dinarjev.

Zanimivo je, da podobno izjavljajo mnogi obtoženci, vendar šele potem, ko so že v rokah pravice. Potem prostjo sodnike, da bi jim kazen odpustili, češ da bodo vso

Omenjeno vsoto denarja je obtoženi ukradel Mariji Dobešek iz Raven pri Sošanju. Tam je večkrat delal, zato ga je oškodovanka poznala in mu je zaupala. Povedala mu je tudi, da ima denar. Nekoga dne se je namreč obtoženi Meh napil, vlomil v omaro v stanovanju Dobeškov in iz knjige med peritom, kjer je imela shranjen denar, vzel osemdeset tisočakov. Denar je skrtil doma, vendar ga je kasneje izročil milničnikom, ki so ga vrnili oškodovanki.

Za storjeno kaznivo dejanje je bil kaznovan na šest mesecev zapora, kazen pa mu je sodišče odložilo za eno leto s pogojem, da v tem času ne bo storil novega kaznivega dejanja.

V. VIDMAR

MALA ANKETA

Pred praznikom Trbovelj

Vsako leto 1. junija praznuje občina Trbovlje svoj praznik. Takšni prazniki so si vedno precej podobni, vendar se vselej dogodi marsikaj od praznika do praznika. Zato smo povprašali Trboveljčane, kaj bi nam povedali ob letošnjem občinskem prazniku?

STANE SUSTAR, direktor delavske univerze: Razveseljivo je, da zdaj dokončujejo ureditev vodovoda, hitro napreduje tudi gradnja nove termoelektrarne, kljub težavam v občinskem proračunu je za šolstvo, zdravstvo in kulturo namenjenega več denarja, vendar še vedno ni pravega zanimanja za izobraževanje. Če pogledamo celoto, so se Trbovlje od leta 1924 do danes občutno spremenile, a še vedno so mesto rudarjev.

SILVA KOLANDER, gospodinja: Trboveljske trgovine niso vedno najboljše založene, do drugih krajev pa imamo slabe zveze. Potrebno bi bilo kakšno cesto, bodisi v Celje ali v Ljubljano. Letos bodo razne prireditve, a mi bomo že na dopustu. Ne vem sicer dosti, a menim, da je letos v podjetjih bolj slabo, še najbolj gre v cementarni. Sicer v Trbovljah dosti gradimo, veliko je novega, toda vsega naenkrat vseeno ne zmoremo.

LUDVIK STRGARSEK, rudar: V Trbovljah precej podiramo, potem pa spet zidamo, toda z gradnjo gre bolj počasi, četudi gre. Stanovanj je vsako leto več. Zdaj bo kmalu urejen nov vodovod, ki ga napeljujejo že v mestu. Toda nujno bi potrebovali še urejeno cesto. Med vsemi predlogi se navdušujem za zasavsko cesto proti Ljubljani, četudi bi ne bilo odveč, kolikor bi uredili tudi vse drugo, kar je v zamislih.

JELKA VLČEK, »Elite«: V našem majhnem kolektivu se močno trudimo, četudi imamo številne težave, predvsem kadrovskega značaja. Dosti delujem v mladinski organizaciji. Mladina v Trbovljah se rada navduši za marsikaj, a potem pogosto omaga pred samo rešitvijo. Kljub temu smo v marsičem uspeli. Med zadnjimi uspehi lahko omenim srečanje z borci na Cebinah in Vrheh, pripravljamo pa se še na proslavo tridesetletnice SKOJ.

JELKO POTOČAN, učitelj: V Trbovljah vse preprosto spreminjamo načrte in če bi uporabili denar, ki smo ga dali za načrtovanje, za komunalno ureditve, bi bilo že marsikaj narejeno. Zdaj bomo imeli sicer vodovod, potem bomo lahko uredili tudi ceste in tako dalje. Predvsem pa bi rad poudaril, da je v zadnjem obdobju zelo zaživel mladinsko športno in kulturno delo, četudi je malo ljubiteljskih mladinskih voditeljev.

V Trbovljah so v zadnjih letih zgradili precej novih stanovanj. Samo med leti 1961 do 1966 so jih zgradili 661 (538 v družbenem in 123 v zasebnem sektorju). Za gradnjo teh stanovanj so uporabili blizu 45 milijonov novih dinarjev. Za obdobje 1967—1970 predvidevajo še 710 novih stanovanj s skupno površino 40 tisoč kvadratnih metrov, za kar bodo predvidoma potrebovali 55 milijonov novih dinarjev. Na sliki stolpnica v Trbovljah z 72 stanovanji.

Turistično društvo v Hrastniku in celjsko avtoturistično podjetje Izletnik sta v Hrastniku zgradila paviljon, ki bo hkrati ekspozitura celjskega Izletnika in avtobusno postajališče. Paviljon še ni povsem urejen, a vendar ga občani že s pridom uporabljajo.

Dan mladosti v Zagorju

Letošnji dan mladosti so v Zagorju praznovali z daljšim programom. Ze 14. maja je organiziral mladinski odsek planinskega društva orientacijski pohod, približno hkrati so zaključili tudi športni tekmovanji v namiznem tenisu, šahu, nogometu in rokometu.

Danes so ves dan na sporedu razna športna tekmovanja med mladinci in pionirji vseh osnovnih šol. V večernih urah bo tek po zagorskih ulicah, nato pa v delavskem domu oddaja »Pokaži, kaj znaš.«

V soboto bo v mladinskem klubu ples, v nedeljo pa bodo za zaključek prireditev izvedli še izlet v neznanu s kolesi.

KDO BO POROČAL?

V konjiški občini so za sklepanje zakonskih zvez pri posameznih matičnih uradnih pooblastilih naslednje odbornike: za matični okoliš Slovenske Konjice Faniko Šuc in Franca Strniška, za matični okoliš Loče Lubej Matevža in Avgusta Slatineka in za matični okoliš Vitanje Franja Maroška in Edija Kosa.

Konferenca komunistov zasavskih

Te dni in v začetku junija se bodo zvrstile občinske konference Zveze komunistov v občinah Hrastnik, Trbovlje in Zagorje.

Komunisti in delovni ljudje v Zasavju so osvojili resolucijo sedmega plenuma in konference bodo prvi dokaz, kako so komunisti začeli urediti načela in stališča iz resolucije, hkrati pa bodo konference omogočile izmenjavo stališč in izoblikovanje napotil za neposredno uresničevanje resolucije.

Na občinskih konferencah v Zasavju bodo sprejeli tudi nova načela organiziranosti Zveze komunistov. V Hrastniku in Zagorju ob Savi so se odločili za teritorialni princip, kar pomeni, da bi bile v prihodnje osnovne organizacije samo na terenu, medtem ko se v Trbovljah zavzemajo, da bi ostale osnovne organizacije tudi v prihodnje še v večjih delovnih organizacijah (Rudnik, Strojna tovarna, Cementarna, Termoelektrarna), drugi komunisti pa bi bili organizirani na terenu. Revirski področni komite ZKS pa bi postal skupni organ občinskih konferenc ZK Trbovelj, Hrastnika in Zagorja ob Savi. -nk

Občinska konferenca SZDL

Na prvi seji občinske konference SZDL v Trbovljah so sprejeli pravila občinske organizacije SZDL, volilna komisija je poročala o volitvah, Stane Hodej pa je govoril o nalogah SZDL v prihodnjem obdobju, v čemer se je posebej zadržal pri uresničevanju gospodarske reforme, o delovanju družbenih služb in o vlogi ter nalogah občinske skupščine v zdajšnjih okoliščinah.

Na seji so izvolili tudi organe konference. Za predsednika so izvolili inž. Niko Pinteriča, za predsednico pa Anko Raušl, ki bosta funkciji opravljala volontersko, za sekretarja občinske konference SZDL v Trbovljah pa so izvolili Stanka Hodeja.

Za članico zvezne konference so izvolili Lidijo Sentjurčev, za člana republiške konference pa Miho Marinka, Zoro Gosak in Staneta Hodeja. -nk

DARILO TOVARISEM

Svojim stanovskih tovarišem, ki so delali v hrastniški steklarni vse do odhoda v pokoj, so izročili ob praznovanju prvega maja lepo darilo. Centralni delavski svet hrastniške steklarne je namenil svojim upokojujencem dva in pol milijona starih dinarjev za praznično obdaritev. -sš

NA KRATKO

VEČ ZA KULTURO IN TELESNO VZGOJO

Na zadnji seji sveta za kulturo in prosveto ter sveta za telesno vzgojo v Trbovljah so razdelili denar za letošnjo dejavnost teh organizacij.

Kulturne in telesno vzgojne organizacije bodo imele letos osem odstotkov več denarja kakor lani. Devetindeset starih milijonov dinarjev so razdelili po ustaljenem ključu: 15% za vzdrževanje domov, 21% za kulturo in 64% za telesno vzgojo.

Zahteve in želje društev so bile sicer znatno večje, a tudi z najboljšo voljo niso uspeli doseči drugačne delitve. Toda s smotno porabo dodeljenega denarja bodo mogla društva pokazati ustrezno dejavnost.

RUDNIK NEKAJ POD PLANOM

Aprila so rudarji v rudniku Trbovlje-Hrastnik nakopali 2600 ton premoga manj kot so predvideli s planom, toda kljub temu so dosegli 95.500 ton izkopa. Proizvodnja je bila nižja zaradi pomanjkanja produktivnih delavcev v jami Hrastnik in zaradi težkih slojev v obratu Dol. Zaradi manjše proizvodnje sta se v primerjavi z marcem znižali jamska in rudniška storitev. -nk

VEDNO VEČ CEMENTA

Cementarji iz Trbovelj so do konca aprila proizvedli skoraj 74 tisoč ton cementa, v aprilu pa blizu 18.500 ton. Aprilski proizvodni načrt so presegli skoraj za desetino. Nova nakladalna naprava, ki jo zdaj gradijo, bo že v drugi polovici leta pripomogla k bolj uspešni transportu cementa. -nk

TRBOVELJČANI GOSTUJEJO

Po gostovanjih »Vesna« in »Zarja« v Avstriji so zdaj gostovali tudi trboveljski tamburaši v Ljubljani, kjer so nastopili 13. maja na oddaji »Pokaži, kaj znaš«.

V Trbovljah je znova začel tudi zabavni ansambel »Veseli rudarja«, ki je 13. maja nastopil s svojim novim programom v Slovenskem javniku. »Veseli rudarja« bodo gostovali še v nekaterih drugih krajih Slovenije (tudi v Celju), junija pa bodo nastopili v Trstu, kamor jih je povabilo PD Vesna s Križa, ki praznuje štiridesetletnico.

IZ PRVE ROKE...

O neznodnem zavarovanju

(Nadaljevanje)

plača ob vročitvi police, pozneje pa ob rokkih določenih v polici, sicer se zaračunajo zamudne obresti. Kdor sklene zavarovanje, mora sam

skrbeti za pravočasno plačilo, razen v primerih, kjer je dogovorjen inkaso po zastopnikih. V tem primeru ne preneha zavarovanje po preteku 60 dni, temveč mora zavarovalnica določiti naknadni rok plačila in zavarovanje ugasne šele po preteku tega roka, če ni sledilo plačilo. Brez pismenega opozorila in naknadnega roka pa ugasne zavarovanje po preteku 1 leta od dospelosti.

Prijava nezgode mora biti podana zavarovalnici pisмено v 60 dneh po nastali nezgodi oziroma v istem roku ko zavarovančevo stanje to omogoča. Prijave po tem roku upošteva zavarovalnica le v primeru, če prekoračitev roka ne vpliva bistveno na ugotavljanje okolištin nastanka in posledice nezgode. Ob nastanku nezgode je zavarovanec dolžan takoj poiskati zdravniško pomoč ter se ravnati po zdravniškem navodilu glede zdravljenja. Dati mora vse potrebne podatke,

ki jih zavarovalnica zahteva v prijavi nezgode, zlasti popoln opis dogodka, eventualno prejšnjo invalidnost — skratka odgovoriti mora na vsa vprašanja ustrezne tiskovine. Stroški zdravniških pregledov, s katerim zavarovanec uveljavlja in dokazuje svoje zahteve iz pogodbe, gredo v breme zavarovanca, a zavarovalnica ima pravico zahtevati tudi druga kasnejša pojasnila o važnih okoliščinah v zvezi s prijavljeno nezgodo.

Ugotavljanje pravic zahteva v primeru smrtne nezgode predložitev dokazil, da je smrt res posledica nezgode, a v primeru invalidnosti mora zavarovanec poleg drugega predložiti tudi dokaz o končni stopnji invalidnosti. Ta se odreja po posebni tabeli invalidnosti, ki tvori sestavni del pravilnika.

Spori glede obveznosti zavarovalnice
Ako se pogodbeni stranki

ne zedinita glede obsega posledic nezgode, lahko povetrta ugotovitev dvema izvedencema — zdravnikoma za obe stranki. Ako se tudi ta dva ne sporazumeta, poda svoje strokovno mnenje tretji izvedenec, izbran od obeh prvooimenovanih. V primeru, da stranki ne pristopita na ugotovitev izvedencev, se ugotavlja višina obveznosti v rednem sodnem postopku pri sodišču pristojnem po prebivališču tožnika. Stroške izvedencev plačata obe stranki vsaka polovico.

Izplačilo zavarovalne vsote mora opraviti zavarovalnica v 30 dneh po ugotovitvi višine obveznosti brezobrestno, pozneje pa z obrestmi po splošnih predpisih. Če je značaj poškodbe zaradi nezgode tak, da se končna stopnja invalidnosti ne more določiti kmalu po nezgodi, lahko izplača zavarovalnica akontacijo v višini minimalnega odstotka, za katerega zdravnik jamči, da bo zanesljivo ostal

tudi po končanem zdravljenju. Končno stopnjo invalidnosti določi zdravnik po končanem zdravljenju, ko se posledice ustalijo. Stanje po treh letih od nastanka nezgode se smatra v vsakem primeru kot dokončno. Dnevno odškodnino izplača zavarovalnica maksimalno za 200 dni.

Opoved zavarovalne pogodbe je možna od vsake pogodbene stranke v roku treh mesecev pred potekom tekočega zavarovalnega leta. Upravičenci zavarovanja so običajno v polici navedeni. Ako pa temu ni tako, pride v poštev zakon o dedičih, torej otroci in zakonci v enakih deležih, dalje zakonci in starši na polovico itd. Ako pa je upravičenec mladoletna oseba se izplača po pooblastilu skrbstvenega organa staršem oziroma skrbniku ali pa naloži v banko kot pupilna vloga.

(Se nadaljuje)

Samoupravljavanje

Pri Delavski enotnosti je pred nedavnim izšla 4. knjiga Staneta Kavčiča Samoupravljavanje. Knjiga je po tematici razdeljena v dva dela: v prvem so razgovori Staneta Kavčiča z uredništvi Dela, Naše žene, Oslobođenja, Socijalizma, Radio televizije Ljubljana, zbrani pa so tudi njegovi govori in članki iz Teorije in prakse ter drugih revij in časopisov, medtem ko najdemo v drugem delu daljšo, aktualno in zanimivo razpravo Spremembe v rimsko katoliški cerkvi. V njej Stane Kavčič podrobno razčlenjuje stališča Pija XI., Pija XII., Janeza XXIII. in sedanjega papeža Pavla VI. do socializma in komunistov, to je katoliško doktrino v obdobju zadnjega pol stoletja. Avtor obravnava religijo, zgodovino krščanstva, koncil, dialog z nekatoičani ter vero in cerkev v Sloveniji v preteklosti in danes. Iz tega poglavja povzemamo nekaj misli:

membe v družbi, samo resno ideološko in znanstveno delo, ne pa antireligiozni boj, lahko širijo znanstveno marksistični svetovni nazor med ljudmi. Toda to je težka in zelo dolgotrajna preobrazba.

Sedanje stanje pa je tako da tudi pri nas v Sloveniji in še dolgo ne bo socializma brez religioznih množic. Za je potrebno na omenjena prizadevanja cerkve in duhovščine kakor tudi vernikov odgovoriti z vsem potrebnim razumevanjem, s popolno toleranco njihovih verskih potreb. Se več, z isto občutljivostjo se moramo boriti za svobodo nevere kakor tudi za svobodo in pravico vere. Brez tega spoznanja in takega raznanja komunisti tudi danes ne morejo imeti neposredne zveze in vpliva na množice... »

»Glavna nevarnost, najbolj skrajna in možna defekcija cerkve v Sloveniji je v tem, da bi se cerkev in z njo vera politizirala na novih družbenih osnovah. Obstaja jo težje, da bi se cerkev v političnem smislu modernizirala in da bi doživela tak prepород, ki bi jo sicer od daljš od nekdanjih antisocialističnih izdajalskih in bergardističnih pozicij klerikalizma, ki bi jo pa vendar držal v našem družbenem sistemu kot pomembno politično silo, ki bi s svojim ideološkim, političnim in duhovnim vplivom v čimširšem obsegu sodelovala pri oblikovanju našega javnega življenja in pri reševanju sodobnih družbenih problemov. Takša preobrazba cerkve in vere bi nujno končala v neoklerikalizmu... »

»V interesu cerkve in vernikov kakor tudi v skladu s duhom sprememb v katoliški cerkvi bi bilo, če bi se tudi cerkev sama in zlasti duhovščina upirala takim neoklerikalnim političnim načrtom... »

Na nedavni občinski dramski reviji v Vojniku je nastopilo z uspehom tudi prosvetno društvo Zarja in Trnovelj. Na sliki prizor iz Mladosti pred sodiščem Hansa Tiemayerja.

»Normalizacija naših odnosov z Vatikanom daje široko možnost svobodnega verskega življenja in nemotenega delovanja cerkve na tistih osnovah, za katere je pripravljalo pot Cirilmetodijsko društvo že tudi v preteklosti ob podpori slovenskih škofov. Predvsem zmaga politike Janeza XXIII. in Pavla VI. odpira nove možnosti delovanja naše duhovščine kot tistega činitelja, ki s svojimi stališči lahko zelo mnogo vpliva, da cerkev in vera postajata čedalje bolj zgolj poprišče izpovedovanja verskega prepričanja in pozitivnega činitelja utrjevanja patriotične in socialistične zavesti.

Nekateri komunisti v tem verskem življenju vidijo nevarnost za socializem. Smatrajo, da je to dokaz, da revolucija ni dosledna, da se krha ostrina njenega noža. So razočarani, ker vera še ni izumrla. Zato jih razburja verske manifestacije in se začudeni sprašujejo, zakaj oblast vse to dovoli. Ti pojav govore o tem, da se istočveti klerikalizem z vero; da se z bojem proti politizaciji vere in cerkve hoče uničiti tudi vero in cerkev. Vse to pa so nevarne politične utvare. Samo svoboda vere lahko omogoča uspešen boj zoper politizacijo vere in cerkve. Samo stvarne spre-

Vsi se zelo veselijo nastopa na festivalu, saj pričakujejo nekaj velikega. Vse kaže, da se je festival bolj uveljavil zunaj kakor doma.

V okviru festivala bo posvetovanje glasbenih pedagogov in mednarodna razstava učnih pripomočkov za glasbeni pouk. Kdo bo sodeloval in kakšni so lahko praktični rezultati teh prireditev za naše konkretno okolje?

Vsa dosedanja posvetovanja v okviru festivalov so bila močna spodbuda za napredek glasbene vzgoje. Letos bodo sodelovali glasbeni strokovnjaki iz Maribora (Vlado Golob), Ljubljane (Pavel Sivic), Zagreba (Zlatko Gregošević), Graza (Rudolf Schwarz), Bremna (Piersig dr. Franz), Brna (Ciril Kohoutek), Libereca (Milan Uherki) in Schaffhausa (Edwin Villinger). Zanimive bodo zlasti teme inozemskih gostov, kot glasbena vzgoja na gimnazijah, sirb in vzgoja glasbeno pedagoškega kadra, glasbena vzgoja v pionirskih domovih in mladinsko zborovstvo na Češkem. Na razstavi bodo sodelovale skoraj vse evropske založbe, nje praktične koristi pa bodo v tem, da bomo prikazali tovrstno literaturo v Evropi opozorili na vrželi doma.

Vaše sporočilo pevcem in poslušalcem!

Pevcem želimo, da bi v Celju doživeli čim več lepega in se čim bolj uveljavili na tekmovanjih; zborovodjem, da bi dobili novih spodbud in hkrati potrdilo, da je bilo njihovo dosedanje delo pravilno; poslušalcem pa, da bi v pesmi mladih src našli čim več lepote in svoje sozvočje. Prireditev naj bo Celjanom resnični praznik!

dhr

Ohranimo lepoto narave

Ob tednu varstva narave

Misli se krešejo pri vprašanju, kako vpeljati ponovno harmonijo med človekom in naravo. Misli sodobnega človeka so uperjene v naravo, ki ni samo polna smisla in pomena, temveč je tudi lepa, tako da se ljudje v njej počutijo prijetno in zadovoljno. Zaradi vsestranske gospodarske, etične in moralne vrednosti narave, njenih lepote, naravnih in zgodovinskih spomenikov, neprecenljive rekreativne vrednosti za mestnega in industrijskega človeka, moramo dobro preudariti, predno posežemo s svojo roko in tehniko v naravo. Na novo moramo preudariti vse naravne zakone ter jih skušati uporabiti zavestno pri oblikovanju našega okolja. Če bomo tako

zavestno in preudarno postopali z naravo in njenimi lepotami, ne bo usahnil človek v puščini — zdravju in duševni svežini škodljivi industrijski pokrajini in v brezdušno urejenih mestnih stanovanjih in spalnih objektih, kjer se sicer človek potaplja v izobilju standardizirane blagovne proizvodnje. V človeku moramo vzbuditi smisel za naravo, ki mu vrača duševne in telesne moči. Človek mora najti pot v naravo, redno vstati dan ali vsaj vsak teden v dela prostem času.

Naša domovina, zlasti naše Pohorje nudi delovnemu človeku ob vsakem času, poleti in pozimi, spomladi in v jeseni, podnevi in ponoči, mladim in starim, planincem,

turistom, športnim turistom, lovcom, ribičem, smučarjem in ljubiteljem narave, izobilje naravnih, zgodovinskih in kulturnih zanimivosti. O vsem tem, skromno in v telegrafskem stilu opisano Pohorje, kako je bilo nekaj, kako je danes in kako naj bi se razvilo v smislu turizma, nudi pregledno snov knjiga »TURIZEM NA POHORJU«, kjer je sodelovalo nekaj petindvajset vidnih strokovnjakov in turističnih publicistov a izide koncem meseca maja. Knjiga stane v subskripciji le osem ND, po izidu pa bo stala deset ND. Možnost plačila v obrokih. Narodila se ta mesec na slovenski jezik. »PO JUGOSLAVIJI«, Maribor, poštni predal 20. FRANJO NOVAK

Na letošnjem celjskem mladinskem pevskem festivalu bo ponovno nastopil dekliški zbor Kanizsay Dorottia iz Budimpešte pod vodstvom dirigenta Imre Tibora.

CELJSKI MLADINSKI PEVSKI FESTIVAL

„Prireditev naj bo naš praznik“

Se leden dni je do VII. mladinskega pevskega festivala. Kot je o zadnjem festivalu dejal prof. Mladen Pozajic iz Sarajeva, nam je dala globoko vsebino želja, da bi ostvarili življenjsko radost in mir med ljudmi. Takšna bo tudi vsebina letošnjega festivala.

Da bi naše bralce podrobneje seznanili s prireditvijo, smo naprosili za razgovor glavnega tajnika MPF Jurčeta Vrežeta.

Kako je poskrbljeno za organizacijo festivala?

Na festivalu bo sodelovalo nekaj čez 2500 pevcev. Poskrbeti smo morali za okrog tisoč nočnin za inozemce in za 1500 ležišč za do-

mače pevce. Te bodo rade volje sprejeli starši celjskih otrok, dijaški domovi in tudi bližnji turistični kraji, kot Rimske Toplice, Laško, Dobrna, Velenje, Rogaska Slatina, kjer bodo imeli inozemski zbori skupaj z domačimi svoje koncerte. Tudi z gostinskimi podjetji se je posebna komisija dogovorila za enotni jedilnik in enotne cene, pri čemer so gostinci obljubili, da bodo izkazali pevcem vso pozornost. Pripravi bodo morali 8 tisoč obrokov. Prav tako so svoje delo opravile tudi druge komisije.

Celje nima več reprezentativnega zbora. S čim se bomo predstavili?

Da je imelo Celje nekako dva reprezentativna zbora, je bilo potrebno zelo veliko zavzetosti, vztrajnosti in idealizma. Mislim, da brez tega tudi v bodoče ne bo šlo. Celje se bo na festivalu predstavilo s tisoččlanskim skupnim zborom pred spomenikom zmage na Slandrovem trgu, z otvoritvenim koncertom zborov I. in II. osnovne šole, medtem ko nas bo v tekmovalni skupini zastopal zbor učiteljskega (edini tovrstni zbor v Jugoslaviji). Prepričani smo, da bo svojo nalogo dostojno opravil.

Kaj bi lahko rekli o tujih zborih?

To so resnično najboljši zbori med najboljšimi — gledano v svetovnem merilu.

LIKOVNI SALON

Razstava grafike in plastike

Pretehtana, uravnotežena razstava grafičnih listov (Marjan Tršar) in plastike v železu (Dušan Tršar) vzbujajo gledalca ugodje, ki presega zgolj estetska doživetja.

Marjan Tršar je izšel iz prve generacije študentov ljubljanske akademije. Po diplomski je absolviral specialko pri prof. B. Jakcu. Na številnih razstavah se je kaj kmalu uveljavil, kritiki pa so podčrtali kvaliteto njegovih umetnin.

Šlikar se je poglobil v nalogo, ki ni majhna, ko z variacijo kompozicije in tonske osnove gradi kolekcijo, ki je izvirna po invenciji. Sleherni list diha nadpovprečno raven. Površinska obravnava je rahlo reliefna, kultura tonskih medsebojnih odnosov pa privlačna. Pozornega abiskovalca bo zanimal prav sleherni list. Umetnik je imel mnogo samostojnih razstav doma in v zamejstvu. Ukvarja se tudi z zidnimi dekoracijami (Freske, mozaik — Zagorje, Banja Luka, Ljubljana, Barbena in Caslano v Svici). Poleg tega deluje na esetičnem in kritičnem področju.

Dušan Tršar, akademski kipar, je končal študije pri prof. Borisu Kalinu v kipar-

ski specialki. Ze med študijem je prejel Prešermovo šolsko nagrado. Čeprav je umetnik kipar — figuralist, s njegove figure dokaj odmaknjene od naše tradicionalne predstave o figuralki. Človeško telo je osnova, ki jo likovno preoblikuje, razstavlja in sestavlja v kubuse. Njegov Stari pes je nekaj izrednega, saj je na moč živa fiziognomija prepričljivo izpo-

vedna. Tršar kipari v železu, ko posamezne plošče in ploščice vari in oblikuje v stoječe figure. Površino sleherne plastike skrbno oblikuje s kemičnimi sredstvi, da tako doseže zdej toplejšo zdej hladnejšo spatinost.

Dušan Tršar si je ustvaril lasten likovni svet; je domiselna in samosvoja ustvarjalna osebnost.

A. S.

Prisrčna slovesnost

Upokojeni prosvetni delavci celjskega območja pripravljajo že več let vsako prvo sredo v mesecu redne sestanke. Ob tej priložnosti pripravljajo literarna predavanja, govorniki o vtisih s potovanj in podobno. Kot kaže, so v vsej Sloveniji edini, ki vztrajajo pri tej redni obliki združevanja. Predsedniško dolžnost opravlja 84-letni upokojeni šolski nadzornik Riko Pestovšek, medtem ko je literarni vodja znani mladinski pesnik in pisatelj Franjo Roš.

Na zadnjem sestanku so se stanovski kolegi spomnili 75-letnice znanega šolskega in zgodovinskega muzealca iz

Hrastnika Lojzeta Hofbauerja. Ob tej priložnosti so poudarili njegove velike zasluge za razvoj rudarskega revirja in šolstva. Jubilar je pravcata živa zgodovina hrastniške doline. Zato so mu poklonili diplomu, ki jo je ilustriral celjski slikar profesor Ščuka, 25 verzov v obliki akrostiha pa mu je sestavil njegov dolgoletni zvesti prijatelj tovariš Roš. Slavljenec je bil ganjen, saj je bila to resnično lepa pozornost.

Drugi del zadnjega sestanka pa je bil posvečen literaturi in so v njem Stane Trčak in Metka Rajner in Franjo Roš brali svoje stvaritve.

Mali godalni ansambel celjske glasbene šole je pod vodstvom Dušana Sancina z velikim uspehom nastopil na II. javnem nastopu v ponedeljek v Narodnem domu.

DOM

DRUŽINA

Kratki nasveti

Kuhanje

Zdravilnega čaja

Najbolj udomačena oblika uporabe so čaji. Nežnejših delov rastlin, kot so cvetovi, listi in cela zelišča, ponavadi ne kuhamo. To je važno pri kamilicah, ki pri vrenju izdajo hlapljivo eterično olje in s tem tudi zdravilni učinek — pili bi samo obarvano vodo. Isto velja tudi za baldrijan, uporabljamo sicer korenine, vendar bi pri kuhanju eterično olje izhlapevalo. Za skodelico čaja vzamemo ščepec ali dva droge, prelijemo z vrelo vodo, pokrijemo in pustimo, da se primerno ohladi.

Korenine, lubje in plodove pustimo vreti, vendar po nastopi ne več kot pet minut, nato jih odstavimo in počakamo, da se čaj ohladi.

KAKO PRIPRAVIMO ČAJE NA HLADEN NAČIN

Čaj lahko pripravimo tudi na hladno način, strokovno pravimo temu maceriranje. Tako delamo predvsem pri zeliščih, ki vsebujejo mnogo sluzi, na primer pri slezenu in slezenovcu. Vrenje in gretje spremeni sestavo sluzi in tako bi bil čaj brez vrednosti ali pa bi se ta močno zmanjšala. Sluzaste droge prelijemo s hladno vodo in pustimo stati nekaj ur. Nato odlijemo in pred uporabo na hitro malo pogrejemo, da je čaj primeren za pitje, ali pa ga pijemo kar hladnega.

ZELIŠČA NAMOČENA V ALKOHOLU

Za pripravo tinktur uporabljamo razredčen alkohol ali dobro domače žganje. Zrežemo drogo namočimo v alkoholu in pustimo stati 8 dni. Medtem večkrat premešamo. Zatem tekočino odlijemo, in jo, če je motna, precedimo skozi čisto platneno krpo. Tako pripravljamo grenčice encijana, pelina in baldrijanov izvleček. Uživamo po kapljicah ali pa uporabljamo za razkuževanje ran.

Vedenjske motnje otrok

Vzroke, da začne otrok prihajati v konflikte z okoljem, je treba iskati predvsem v nezadostni in zanemarjeni vzgoji. Pri tem ne mislimo samo na aktivno vzgojo, to je tako, ki jo roditelji dajo otrokom, ampak tudi na pasivno, ko otrok sam opazuje starše, njihovo obnašanje in na vse ostale vplive okolice na otroka. Vsekakor nosi največ odgovornosti pri tem družinska atmosfera, ne smemo pa pozabiti druge vplive: socialno poreklo samo, pretirano zasipavanje otroka z razkošjem, ko ne pozna meja svojih želja, na drugi strani pa pomanjkanje in slabi zgledi v socialno šibki družini; nadalje dvorezna vzgoja med starimi starši in roditelji, ali pa med roditeljskima samima, nezakonski otroci, hiperprotektivna vzgoja edincev, pomanjkanje osnovne nege, neustrezni vzgojni problemi i.p.

Vsi mentalni higieniki se strinjajo, da zasuše otrokovo pot ne samo grobo zanemarjanje s strani staršev, ampak večletno pomanjkanje materine toplote, predvsem v prvih treh letih razvoja, posebno, ko so npr. otroci zaradi zaposlenosti mater ločeni od le-teh, pa čeprav ne pogrešajo materialnih bonitet. Iz tega razloga najdemo vedenjske motnje pri otrocih, ki izhajajo iz razdrten zakonov, ali pa zakonov, kateri se še samo formalno držijo skupaj: tudi tu ne dobi otrok občutek varnosti.

Letošnja moda

Letošnja visoka moda spoštuje potrebe sodobne žene. Kreatorji so sicer skrajšali krila, pa zato vobelekile noge, ki bodo dopolnjevale toaleta. Te so pastelnih barv kot kri- la ali čevlji ali popolnoma kontrastnih barv, pisane in progaste.

Mladostna moda terja lahko, mehko in praktično blago, kot so gabardeni, lanena in bombažna platna.

Barve so skladne, kot na primer rdeča in oranžna, ki ji pristoi zelena. Opazna je sveža zelena barva, podobna barvi solate. Moderne so vse barve cvetja, sadja in zelenjave. Letos bo prav tako v modi marinarsko modra barva, toda samo v kombinaciji z belo barvo in pozlačenimi

V večini slučajev najdemo te izkristalizirane oblike: la- ganje, neobgljivost, kraje, prevare, bežanje od doma in od pouka, krutost do drugih otrok in živali, nagnjenost k potepanju in prerani seksualni aktivnosti. Pri zadnjem ni vodeči motiv zadovoljitev seksualnega nagona, ampak želja za kičenjem, želja, da ne zaostajajo za svojimi sovrstniki ali sovrstnicami in negotovost lastnega položaja v družbi.

O laži lahko govorimo pri otrocih šele takrat, ko vidimo, da nekdo zavestno ne govori resnice in to z določnim motivom, najčešče zaradi želje po dobičku. Velikokrat predstavlja oviro, da otrok ne osvoji smisla za resnico, samo laž vzgojitelja, pa če je še tako majhna. Največkrat je laž zaradi strahu pred kaznijo. Vsakdanje laži izhajajo iz poniževalnih situacij, da se pritegne pozornost in izstopa oseba sama, ali pa da se zmanjša vrednost drugih. V skrajni liniji se za lažjo krije želja, da se kaka oseba afirmira in zadošči svojim potrebam kljub oviram. Otrok si često izmisli zgodbe o lastni osebnosti, vsebina tega pa so skrite želje, ki jih iznaša že kot dejstvo v realnost. Vsako laž je treba resno jemati in ji iskati vzrok.

Tudi o kraji lahko govorimo šele takrat, ko otrok loči svoje lastništvo od tuje- ga in seveda ve za svoj pre-

stopek. Včasih se krije za krajo želja otroka, da razpolaga z nečim, kar imajo drugi, ali da si kupi kakšen užitek oziroma pridobiti tako na ugledu.

Pri skupinskih vlogah najdemo često voditelja, ki s podvigmi želi samo navdušiti ostale in se tako afirmirati. Kraja je često mašilo za zmanjšano skrb staršev, npr. po rojstvu mlajšega brata ali pa kompenzacija nekoga prikrajšanega užitka.

Bežanje od doma in od pouka ni redko pri šolskih otrocih. Često najdemo za vzrok strah pred strogo vzgojo in občutek neugodja pred dolžnostmi. Večkrat je beg demonstracija razočaranja po neki kazni ali — po njihovem — krivici. Beg motivira notranji nemir, želja za samostojnostjo in želja za odcepitvijo od doma.

V kljubovalnosti najdemo večkrat prikrito agresijo, razna stanja razburjenosti, ki jih naredijo vzgojne napake. Posebno pubertetni so več-

krat v kljubovalnem odnosu, kar lahko privede v prave afektivne krize, bežanje od doma in v poskus samomora.

Sporno je vprašanje, kakšno vlogo ima pri vsem tem klno, slabo čtivo in alkohol. Kaj če mladina v svoji negotovosti hlata po tovrstnih zabavah, ne pa da jih le-ta kvarijo?

Kdaj v praksi vidi zdravnik ali svetovalec otroka z naštetimi simptomi, ni samo odvisno od izrazitosti motnje, ampak od višine in prosvetljenosti okolja — staršev, kdaj to opažajo. Nasploh so v večini primerov tovrstne motnje vedenja otrok znamenje za psihohigiensko ne- zdravno družinsko okolje. Če pa vemo, da npr. ustvarjajo napeto atmosfero otrokovi nevrotični starši, alkoholičarji, ali starši, ki so čustveno iztirjeni, potem je jasno, da bomo s samim vodenjem otrok malo koristili, dokler ne uspe- mo psihoterapevtsko voditi starše.

DR. MARIJAN PREGI

Zobozdravstvo velik problem

Ob besedi zobozdravstvo se vsakdo spomni na hude bolečine, zateklino in težave, ki jih je kdaj moral pretrpeti. Mimogrede nam misel uide na luknjo v zobu, ki zaboli ob vsakem dotiku, jedi ali pitju in nam lahko zagreni mnogo dni in noči. Toda malo- lokdo pri tem pomisli, da bi se dalo vsem tem težavam uiti. Obolenja zob in žvečne- ga aparata se boleznijo sodobne- ga, civiliziranega človeka, do katerih je prišlo zaradi spremenjenega načina življenja in prehranjevanja. Hrana današnjih ljudi ne ustreza po svoji sestavi in po svoji konsistenci, ker je v glavnem industrijsko predelana in s tem oropana svojih bistvenih kvalitiet: trdote in važnih sestavin. Obenem je dandanašnji človek v svojo hrano vnel dosti ogljikovih hidratov, ki izredno kvarno vplivajo na zdravje zob in ki jih v preteklosti ni poznal. Zato pa tudi ni poznal zobnih ambulanz in zobozdravnikov. Če pri tem pomislimo, da je zobna gniloba obolenje, ki mu je podvrženo že tudi pri nas celotno prebivalstvo in da nas zdravljenje zob stane težke milijone in milijarde dinarjev, da pa je škoda nepri- merno večja in pravzaprav neprecenljiva, če pomislimo na vsa obolenja, ki izvirajo iz pokvarjenih zob, kot so obolenja prebavil, srca, led- vic, sklepov, živčnega sistema itd., da je potem caries (zob- na gniloba) zelo huda bole- zen, še vedno jemljemo vse premalo resno.

Da bi preprečili pojav kariesa je treba v prvi vrsti spremeniti prehrano v smislu povrnitve k zdravju, čim bolj nepredelani hrani. Zdrava hrana naj vsebuje dosti zelenjave in sadja ter mleka. Črtati bi pa morali z jedilnih listov ogljikove hidrate: razne slaščice, pecivo, čokolado, bonbone, karamele, testenine itd. Predvsem je taka diet- na hrana važna za otroke, katerih organizem je v raz- voju. Seveda mora biti hrana, ki jo zaužijemo, primer- no trda, da ob žvečenju čisti zobe in utrjuje dlesni.

Ob vsem tem ne smemo zanemariti ustne higijene, ki je tudi eden izmed dejavni- kov za ohranitev zdravih zob. Zobna ustna higiena pa po- meni čiščenje zob vsaj tri- krat dnevno, po možnosti celo po vsaki hrani, obvezno pa vsak večer pred spanjem.

Nujno pa je tudi redno obiskovati zobozdravnika, ki do svetoval še druge profi- laktične ukrepe, kot je upo- raba fluorjevih preparatov, odvajanje od raznih razvad, konzultacije s strokovnjaki drugih medicinskih panog itd.

Zobozdravstvena služba bi morala v borbi proti nastaj- janju in širjenju zobne gnilo- be posebno skrb posvečati naši mladini, — šolski in predšolski. V tem pogledu so vse pomurske zobne am- bulante že dosegle gotove uspehe. V vseh večjih krajih, kjer je to bilo možno, so zobozdravniki pregledali in po- zdravili šolske otroke. Isto- časno so v okviru zdravstvene vzgoje svetovali in učili šolarje, kako naj se pravilno hranijo in čistijo zobe ter jim tudi priporočali fluorjeve tablete, ki zavirajo nastanek zobne gnilobe.

Vsi ti ukrepi in prizadeva- nja zobozdravstvene službe imajo samo en namen: odre- šiti našo mladino ter vse na- še občane tegob, ki jih pri- našajo s sabo gnili zobje. To pa je obenem borba za zbolj- šanje zdravja in borba za odpravo žariščnih obolenj, ki izhajajo iz pokvarjenih zob.

DR. MARTIN TOTI

Za dobro voljo

Miha: To je pa res čud- no. Kadarkoli si pred so- tiščem te obsodijo.

Luka: To se ti zdi čud- no? Ko je pa toliko para- grafov zoper enega same- ga človeka!

III

Režiser igralcu: Več temperamenta, več tempe- ramenta! V vašem umira- nju ni nobenega življenja!

III

Oče: — Franci, ti pa pri- hajaš danes iz šole zelo dobre volje.

Franci: — Učitelj me je pohvalil.

— Tega si pa res ne morem misliti. Kaj pa je rekel učitelj?

— Zbogovsemu Janezu je rekel, da bo kmalu bolj neumen kot jaz.

III

Učenec drugega razreda je moral za domačo nalo- go opisati konja. Svojo nalogo je napisal takole:

»Konj je koristna žival. Ima štiri noge, po eno na vsakem vogalu in rep na drugem koncu. Na prvem koncu pa ima konj glavo. Ne tako kakor slon, ki ima rep spredaj in zadaj. Konj je edina žival, ki nosi čevlje in je spodaj iz šeleza. Toda čevljev ne se- zuje, ko gre spat. Če bi bil jaz konj, bi bil rajši krava, ker ji ni treba de- latl.«

III

— Povej mi, oče, kaj je matrona? je vprašal pro- solec.

— To je stara, spoštli- va gospa, kot je naša sta- ra mama, je odvrnil oče.

— Kajne, potem je pa stari oče patroni?

— Zdaj se lahko spet osvestiš, sodnik je pri- sodil enajstmetrovko!

Kmetijsko-industrijski kombinat »Pomurka«, OBRAT ZA KMETIJSTVO RAKIČAN

objavlja razglas za prosta delovna mesta:

Dva rejca plemenskih krav

NA EKONOMSKI ENOTI MURSKA SOBOTA

Dva rejca plemenskih krav

NA EKONOMSKI ENOTI PETANJCI

Izbrani kandidati bodo sprejeti na delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. — Poseben pogoj je poskusno delo, ki bo trajalo dva meseca.

Prijavitelci naj bodo zakonci, ker je na obeh ekonomskih enotah na razpo- lago družinsko stanovanje.

Nastop dela po dogovoru.

Rok za prijave je 10 dni po tej objavi.

OBRAT ZA KMETIJSTVO RAKIČAN

POTROŠNIKOM OB JUBILEJU

V POVPREČJU 30% ZNIZANJE CEN

SEQUENCE zodiac CAROLINA bojana Caprice

kot rezultat modernizacije pro- izvodnje in sodobne tehnologije

40 POLZELA

Reorganizacija ZIS

Na zadnjem zasedanju zvezne skupščine v prejšnji sestavi so sprejeli med drugim tudi zakon o reorganizaciji zveznega izvršnega sveta in zvezne uprave. Namen je dvojen: prvič gre za čim bolj dosledno oblikovanje izvršnega sveta kot politično izvršnega telesa zvezne skupščine in drugič za takšno organizacijo zvezne uprave, da bo čim samostojneje delovala v okviru svojih pristojnosti.

Zakon je pravzaprav le dosledna izpeljava načel, ki so bila opredeljena z ustavnimi spremembami. Te so na videz formalne, saj je npr. določeno, da zvezni sekretarji po po svojem položaju ne bodo več člani izvršnega sveta. Sprememba pa je globlja, saj se s tem ostreje ločuje odgovornost zvezne uprave za svoje delo. Pa tudi pri ukinitvi nekaterih zveznih sekretariatov gre za globlji pomen. Ostanjeje namreč le štirje: za gospodarstvo, za finance, za notranje zadeve in za zunanjo trgovino — torej na področjih, kjer je potrebno zagotavljati enotnost gospodarskega sistema v državi. To pa hkrati pomeni, da so s tem močnejše poudarjene pristojnosti republik na teh področjih, kjer naj le-te samostojno urejajo zadeve v skladu s svojimi razmerami, možnostmi in potrebami.

Zvezni izvršni svet se torej bolj usmerja na zvezno skupščino kot najvišji samoupravni organ v državi in seveda tudi na druge samoupravne organe, katerih predstavniki bo odslej vabil tudi na svoje seje. Zvezna uprava pa se oblikuje po zakonih in v skladu s politiko skupščine ter njenega izvršnega sveta.

V. JARC

DR. MARIJAN DERMASTIA Odstopil — Generalni direktor skupnosti jugoslovanskih železnic dr. Marijan Dermastia je odstopil. Med razlogi za svoj odstop navaja, da se je ves čas, kar je bil generalni direktor, trudil za razvoj delavskega samoupravljanja na železnici, vendar ne tako, da bi to pripeljalo do tehnološke in ekonomske dezintegracije železnic. V tem ni uspel in je naletel na nerazumevanje tako v administraciji kot tudi v samoupravnih organih.

TOBAČNA VOJNA — Med ljubljanskim podjetjem »Tobak« in ljubljansko tobačno tovarno se je razvil spor, katerega posledice čutilmo samo kadilci. »Tobak« je namreč zahteval, naj mu tovarna dostavlja tobak v trafike, čemur pa se je tovarna uprila, ker to ni v rabi v trgovskem poslovanju in bi bilo celo v nasprotju z zakonom. Ker tega pogoja tovarna ni sprejela, je podjetje »Tobak« sklenilo, da ne bo prodajalo izdelkov ljubljanske tovarne.

PROST VPIS NA UNIVERZO — Vpis na ljubljansko univerzo bo tudi letos brez omejitev, kakor je sklenil univerzitetni svet. Novinci se morajo prijaviti najkasneje do 15. julija.

UREJA
MIRO ZAKRAJSEK

NOTRANJA POLITIKA

VELIKA IZBIRA KMETIJSKIH STROJEV — Na novosadskem sejmu je bilo toliko vrst in znamk kmetijskih strojev, da se mnogi kmetje z denarjem v žepu niso mogli odločiti, katere bi kupili. Foto: J. Petek

Proizvodnja ureje in amonijaka

Novo investicije na podlagi opreme bivšega energokemičnega kombinata Velenje v Cinkarni

Investitor novega, spremenjenega in zmanjšanega programa bivšega energokemičnega kombinata Velenje bo Cinkarna Celje. Tak predlog je bil sprejet na zadnji seji republiškega izvršnega sveta.

Prejšnji program energokemičnega kombinata Velenje, ki je temeljil na vplinjevanju premoga in oskrbovanju Slovenije s plinom, ni bil rentabilen. Tako je spričo dejstva, da naročene opreme za prvotni program energokemičnega kombinata ni bilo mogoče odpovedati brez velike izgube, tudi prišlo do ideje o novem zmanjšanem in spremenjenem programu, posebej še, ker Slovenija nima nobene baze za razvoj organske kemije. Po tem programu bo v celoti odpadlo vplinjevanje premoga, v njem pa bo ostala proizvodnja amonijaka in ureje in sicer kot je bilo predvideno 30.000 ton amonijaka in 46.000 ton ureje. Ta del prejšnjega programa je sicer glede na celotno prvotno predvideno investicijo relativno majhen, je pa zanimiv glede na prihodnji razvoj organske kemije pri nas. Ker pa je Cinkarna

že prej sprejela svoj perspektivni program proizvodnje umetnih gnojil, danes proizvaja 60.000 ton superfosfata) ki naj bi dosegla letno 250.000 ton mešanih gnojil, bo potrebno, da se bo njena zmogljivost povečala še za dodatnih 30.000 ton amonijaka potemtakem na 60.000 ton. Celotna količina amonijaka bo v kombinaciji z žvepleno kislino, ki jo Cinkarna že proizvaja, zagotovila letno 120.000 ton amonsulfata, ki je poleg ureje izredno važno dušično gnojilo. Iz novozgrajenih naprav bo Cinkarna potemtakem pridobila letno 46 tisoč ton ureje, 120.000 ton amonsulfata in 4000 ton amonijaka. Z omenjene količine amonijaka bodo pri nas začeli izvajati poskuse za njegovo neposredno uporabo v kmetijstvu, uporabili ga bodo deloma tudi za predelavo v druge kemične proizvode. Cinkarna amonijaka ne bo

pridobivala iz sinteznega plina na bazi premoga kot je bilo predvideno po prvotnem predlogu energokemičnega kombinata. Sintezni plin bodo namreč proizvajali s »krekingom« 50.000 ton lah-

POPUSTI NA ZELEZNICI ZA MLADINO — V ZŽTP sporočajo, da zneso popust za skupinska potovanja mladine 70 odstotkov ne glede na to, ali kupijo povratno vozovnico ali potujejo le v eno smer. Popust velja do 31. decembra.

POSŁANICA OKTOBRA — Zvezni odbor za proslavo 50-letnice oktobrske revolucije je objavil poslanico, v kateri poziva, naj bi ta dogodek čimbolj svečano proslavili, saj je naša revolucija sestavni del Velikega oktobra.

OSNUTEK TEZ O RAZVOJU ZKJ — Komisija za razvoj in reorganizacijo ZKJ je objavila teze ter jih s tem predložila v javno razpravo. O njih bo centralni komite ZKJ razpravljal prihodnji mesec.

kega bencina letno. V prihodnosti pa naj bi lahki bencin nadomestil zemeljski plin.

Letna vrednost omenjene nove proizvodnje bi bila okoli 13 milijard novih din. Tako se bo celotna vrednost proizvodnje cinkarne dvignila od sedanjih letnih 30 milijard starih dinarjev na 43 milijard. Število zaposlenih pa se bo povečalo le za okoli 300, to je od sedanjih 2100 na 2400. Celotna proizvodnja naj bi stekla konec 1970, pričemer pa bi posamezni obrati začeli obratovati postopno že prej.

Omenjena nova investicija, ki se je bo lotila Cinkarna, se ujema s perspektivnim programom kemične proizvodnje Cinkarne in tudi s programom izgradnje druge faze, ki ga namerava Cinkarna uresničiti v kooperaciji z nekaterimi drugimi pomembnejšimi podjetji kemične industrije v Sloveniji po 1.1970. Z njeno uresnitvijo bi dobili tudi široko bazo za razvoj organske kemije v Sloveniji.

I. J.

Kam z mlekom?

Mlečna kriza terja preusmeritev govedoreje

Na našem trgu se letos obeta še večja poplava mleka kakor lani. Ze v marcu se je odkup mleka v Sloveniji povzpela na 9,22 milijona litrov nasproti 8,51 milijona lani in 6,67 milijona leta 1965 v istem mesecu; v prvem četrtletju pa je znašal 25,5 milijona litrov nasproti 24, 6 milijona lani in 18,9 milijona predlanskim v enakem obdobju. Predelava velikih količin mleka v mlečne izdelke pa prinaša zaradi nizkih cen teh izdelkov v mnogih primerkih izgubo. Na izvoz pa ni misliti, ker so cene mlečnih izdelkov v tujini izredno nizke. Ponudba povsod presega potrebe, kar zaostruje krizo mlekarstva v svetovnem merilu.

Najbolj občutijo krizo v družbenih gospodarstvih, kjer so stroški narasli, cene za mleko pa so nespremenjene in za mlečne izdelke občutno nižje. Ker tudi v tujini s proizvodnjo mleka ne pridejo na račun, zato v mnogih državah preusmerjajo govedorejo

od mleka na meso. V mlečnih farmah hitro opuščajo pasme, ki zagotavljajo zgolj velike količine mleka in povrh še z visokim odstotkom tolsče, kakor na primer mlečno pasmo »Jersey«.

S tega vidika je zanimivo gibanje v sosednji Avstriji, kjer imajo že vrsto let težave s proizvodnjo mleka, zlasti pa s prodajo masla in propagirajo zdaj širšo uvedbo nove tako i-

novane »rumene pasme«, ki zagotavlja večjo gospodarnost. Na nedavnem velosejmu v Gradcu so kmetijski del razstave posvetili izključno tej pasmi, ki ji pripisujejo prav v sedanjih razmerah prednost pred drugimi pasmami, ker zagotavlja poleg dobre mlečnosti zlasti tudi velik izkoristek mesa in visok odstotek klavnosti, s tem pa boljše gospodarnost.

Zanimiv je nastanek te pasme. Za izhodišče selekcije so vzeli svetlo pomursko pasmo, ki je od nekdanje znana po visokem izkoristku in kvaliteti mesa ter po odpornosti živine, ki pa je zaostajala, kar se tiče mlečnosti. Z raznimi križanji, predvsem s sorodnimi mlečnimi pasmami iz nemškega frankovskega območja in z zgornjeavstrijsko pasmo iz Mürtzala so z leti razvili novo pasmo, ki jo označujejo kot »mlečno pasmo z najboljšim izkoristkom mesa«.

Rodovniške krave te pasme v avstrijski Štajerski so lani dale v povprečju blizu 4000 l mleka s 165 kg

tolšče (4,2%), in s tem so dosegli v desetih letih povečanje mlečnosti za 1000 l in tolsče za 40 kg. Posebno prednost pa pripisujejo tej pasmi predvsem zaradi izkoristka mesa in hitre rasti mlade živine v pitanju (1123 g dnevn).

Združenje evropskih gojiteljev svetle pomurske pasme, ki obstaja že 60 let in vključuje tudi gojitelje sorodnih pasem v Zahodni Nemčiji in Franciji, so ob letošnji skupščini v Gradcu prijavili svoj pristop tudi gojitelji te pasme iz Jugoslavije in Italije.

Avstrija seveda ni edina država, kjer skušajo prilagoditi govedorejo novim zahtevam trga in spremenjenim pogojem. Tako v Ameriki gredo prizadevanja za tem, najti gospodarnost govedoreje ni zgolj v mleku, ampak predvsem v proizvodnji mesa. Tudi govedorejo v Sloveniji, ki je navezana na izvoz mesa, bo treba čim prej usmeriti v podobnem smislu, kar velja zlasti za družbena kmetijska gospodarstva.

F. SEUNIG

TITO ZNOVA PREDSEDNIK REPUBLIKE — Na skupni seji vseh petih zborov zvezne skupščine so 30. junija Broza Tita znova izvolili za predsednika republike. Tako je zdaj petič zapored prejel to funkcijo. Po slovesni izjavi je imel predsednik Tita daljši govor, v katerem se je dotaknil vseh poglobljenih problemov naše notranje in zunanje politike. Ko je govoril o mednarodnem položaju je posebej poudaril, da prevzemajo ZDA s svojo agresijo v Vietnamu nase odgovornost pred vsem svetom za ustvarjanje nevarnosti tretje svetovne vojne.

KONSTITUIRANA ZVEZNA SKUPŠČINA — Za predsednika zvezne skupščine so izvolili Milentija Popovića, dosedanjega generalnega sekretarja zvezne konferencije SZDL. Podpredsednikov je 4 med njimi tudi dr. Marijan Brečelj, predsednica zbora narodov pa je postala Vida Tomšič. Za predsednika ZIS so izvolili Miha Spiljka, do sedanjega predsednika IS in vaškega sabora.

OBCNI ZBOR SINDIKATA DELAVCEV INDUSTRIJE IN RUDARSTVA — V Ljubljani je bil ta mesec občan zbor sindikata delavcev industrije in rudarstva Slovenije. Razpravljal je o problemih, ki ovirajo delovne organizacije, da ne morejo dosegati večjih uspehov pri uresničevanju gospodarske reforme. Za predsednika republiškega odbora so znova izvolili Jožeta Globačnika.

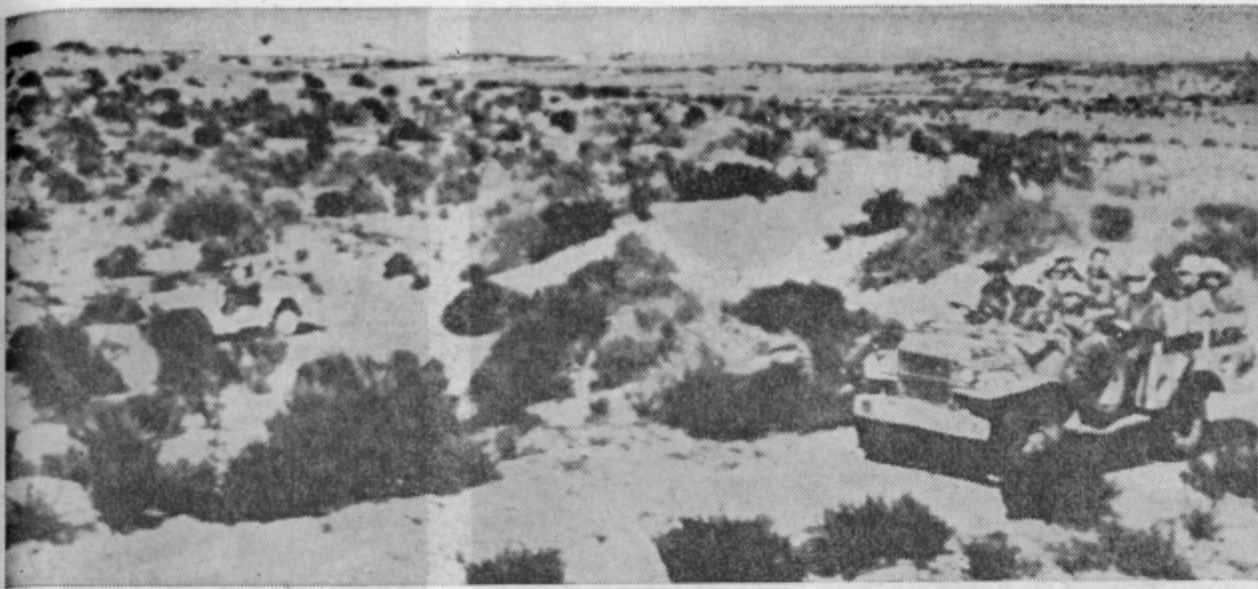
ZAOSTAJANJE STORITVENIH DEJAVNOSTI — Na občnem zboru sindikata storitvenih dejavnosti Slovenije so govorili predvsem o zaostajanju teh dejavnosti za drugimi gospodarskimi nogami. Sindikat se zavzema za nadaljnje sproščanje vsa, kar ovira te delovne organizacije tako na področju gospodarjenja, kot same upravljanja in delitve.

UGODNEJSI KREDITI ZA KMETIJSTVO — Izvršni odbor jugoslovanske kmetijske banke je sklenil, da bodo dajali do leta 1970 krediti kmetijskim organizacijam pod ugodnejšimi pogoji. Povprečna obrestna mera bo 4,4%, obplačilni roki pa povprečno 15 let.

BAKARSKA LUKA OB RATUJE — V sredo, 17. maja je začela obratovati luka Bakar, ena izmed največjih luk za rzsute tovore na Jadranu. Njena letna zmogljivost je tri milijone ton. Iz ta luka lahko edina v Evropi sprejme ladje z nosilnostjo do 100.000 ton. Namenjena je predvsem za manipulacije z železno rudo. Vsako minuto lahko natovori en vagon in izmerijo količino vlage v rudi. Zaposlenih bo v njej le 50 ljudi, kar pomeni, da so vsa dela mehanizirana.

PREDLOG SKLEPOV ZA REORGANIZACIJO ZKJ — »Komunisti« je objavil predlog sklepov o spremembah v načinu in oblikah organiziranja komunistov. Po tem predlogu naj bi komunisti uresničevali svoje statutarne pravice in dolžnosti v treh vrstah organizacij — v samoupravni delovni organizaciji, v krajevni organizaciji in v enoti JLA. Predlog vsebuje še druge spremembe in se zavzema za to, naj bi te sklepe uresničili še pred kongresom.

BREZ VIZUMOV V BELGIJI — Vladi Belgije, Nizozemske in Luksemburga so sklenile, da bodo lahko jugoslovani potovali v te države med 1. junijem in 30. septembrom brez vizumov. Bivanski ne sme biti daljše kot tri mesece.

NEMIRNA MEJA — Izraelska vojaška patrolja v Gazi na egiptovsko-izraelski meji

Vroča kri med Izraelci in Arabci

Napetost na Srednjem vzhodu — Mobilizacija v arabskih državah in Izraelu — Čete OZN so se morale umakniti z egiptovsko-izraelske meje

Kot da ne bi bilo dovolj, da divja vojna v Vietnamu, že prihajajo vznemirljiva poročila s Srednjega vzhoda: arabske države mobilizirajo vojsko, češ da jih name-rava napasti Izrael; Izraelci zanikajo kakršne koli na-padalne namene, hkrati pa se tudi sami pripravljajo za vsako morebitnost. Napetost je prišla tako daleč, da je Egipt zahteval, naj se čete OZN, ki že enajst let nadzorujejo izraelsko-egiptovsko mejo in pazijo, da ne pride do incidentov, umaknejo. Na mejo bodo spet prišle egiptovske čete, tako da bo nevarnost, da pride do spopadov, še večja. Kakšna je kratka zgodovina te napetosti na Srednjem vzhodu, ki traja že devetnajst let, prav toliko, kot je stara država Izrael?

Ker so bili Židje tudi v moderni zgodovini Evrope nenehno preganjani, zdaj v tej, zdaj v drugi državi, je bil njihov sen, ustanoviti svojo državo, kjer se bodo počutili varne. Tisti, ki so se za to zavzemali, so se imenovali sionisti. V ta namen so se začeli Židje že v zadnjih letih preteklega sto-letja naseljevati v Palestini, kjer so kupovali zemljo in ustanavljali zadrugam podobne kmetije, »kibuca«. Naseljevanje se je pospešeno nadaljevalo po prvi svetovni vojni, ko je Britanija dobila varuštvo nad Palestino. Ker so Angleži med prvo svetovno vojno obljubili Arabcem neodvisnost, pozneje pa so Palestino obdržali pod svojim varuštvom, je nastala napetost med Angleži in Arabci. Ta se je še povečala z naseljevanjem Židov, ker so Arabci smatrali, da jih hočejo Židji spodriniti. Da se ne bi Angleži preveč zame-rili Arabcem, so omejili na-seljevanje Židov, med drugo svetovno vojno pa so Pale-stino sploh zaprli za židov-

ske begunce iz Evrope; na sto tisoče Židov bi se lahko rešilo plinskih celic v nem-skih koncentracijskih tabo-riščih, če bi jih Angleži pu-stili v Palestino.

Po končani drugi svetovni vojni so v Palestini živeči Židje začeli boj proti britan-skim oblastem v Palestini; na pomoč so jim prihajali tudi Židje iz Evrope. Britanci pa z njimi niso ravnali dosti bolj kot med vojno Nemci. Boj Židov proti britanskim kolonialnim obla-stem je podpirala tudi Sov-jetska zveza, ki je med prvimi priznala novo ustanov-ljeno državo Izrael. Proglasi-li so jo maja 1948, potem ko so se Britanci umaknili iz Palestine.

Toda nastale so nove teža-ve za Zide. Namesto da bi bila nova država federacija dveh enakopravnih naro-dnostnih skupin, Židov in Arabcev, so arabske države začele proti Izraelu vojno, v kateri so bile poražene. Po posredovanju Združenih narodov je prišlo do premir-ja, toda arabske države ni-

so hotele skleniti miru in priznati Izraela kot državo. Od takrat dalje je spor med Arabci in Izraelci nenehno žarišče napetosti; na Sred-njem vzhodu. Incidenti so bi-li na dnevnem redu, arab-ske države pa nenehno go-vore, da bodo uničile izra-elsko državo in njene prebi-valce vrgle v morje. Izrael-skim ladjam so kljub med-narodni pogodbi o svobodni plovi prepovedali prehod po Sueskem prekopu, pred pristaniščem Ekath v Akab-skem zalivu pa so postavili topove, tako da je bilo izra-elskim ladjam onemogočen pristop do svojega pristani-šča, iz katerega plujejo njih-ove ladje v Azijo.

Leta 1956 je prišlo do voj-ne na Sinaju, v katero sta se vmešali tudi Francija in Bri-tanija. Vojna je znana pod imenom »trojni napad na Egipt«. Po posredovanju Združenih narodov so se na-padalcu umaknili, izraelsko-egiptovsko mejo pa so zase-dile čete OZN (med njimi je tudi jugoslovanski bataljon), da ne bi več prihajalo do incidentov. Odstitihmal je bil na egiptovsko-izraelski meji mir.

Ni pa bilo tako na meji med Sirijo in Izraelom. Si-rija je dala zatočišče štirim polvojaškimi organizacijam palestinskih beguncev, ki so jih izgnali iz sedanjega Iz-raela leta 1948, ali pa so čiti izraelsko državo in omo-sami zbežali. Te organizacije so si zadale za nalogo, uni-gočiti vrnitev beguncev. V ta namen so pošiljale v Iz-rael manjše vojaške oddelke,

ki so se po opravljeni nalogi vračali na sirsko ozemlje. To je bil povod za vedno pogostejše sirsko-izraelske obmejne spopade. Najhujši je bil 7. aprila letos in ob tej priložnosti so Izraelci za-grozili s še hujšim povračil-nim napadom, če vpadli na izraelsko ozemlje ne bodo prenehali.

Ta grožnja je bila povod za sedanjo napetost, ki lahko vsak trenutek preraste v hu-jši spopad. Da bi pokazali svojo moč, so Izraelci ob državnem prazniku priredili vojaško paradu. Sirci so to vzeli kot grožnjo in začeli mobilizirati, prav tako Zdru-žena arabska republika.

Da bi bil položaj še bolj zapleten, se na tem področ-ju križajo interesi Združe-nih držav Amerike, Sovjetske zveze, Anglije, in če hoče-mo, tudi Kitajske.

Položaj je zelo nevaren in napet. Toda biti si moramo na jasnem, da to nevarno žarišče napetosti ne bo ugas-nilo, dokler se Arabci in Izraelci ne bodo vsedli za mizo in se začeli pogovarjati o tem, da je vendarle treba mirno živeti drug ob dru-gem. Izrael je dal že več ta-kih ponudb, ki pa na drugi strani niso naletele na ugo-den odmev.

Tedenski zunanje politični pregled

Minuli teden se je odvijal v znamenju mednarodnega zaostrovanja.

● Nova vlada v Grčiji je odpovedala sporazum o ma-lem obmejnem prometu, ki ga je sklenila z Jugoslavijo pred osmimi leti. To kaže, da ne misli razvijati odnosov z našo državo v duhu sodelovanja, kot je bilo to doslej. Are-tacije v Grčiji se nadaljujejo. Računajo, da so aretirali že 15.000 ljudi. Vlada pa je odstavila sveti sinod, to je najviš-ji verski organ grške pravoslavne cerkve, in imenovala no-vega.

● V Hongkongu, britanski koloniji na Daljnem vzhodu, pred nosom kitajskega pristanišča Kanton, je prišlo do velikih protibritanskih demonstracij. Uprizorili so jih tamkaj živeči Kitajci, ki jih je skoraj štiri milijone. Angle-ži so bili začuden, da se kulturna revolucija širi tudi v Hongkong, saj je to skokoš, ki nese Kitajski zlata jajca. Preko Hongkonga gre namreč večji del kitajske zunanje trgovine. Trgovina med Kitajsko in tem pristaniščem pri-naša Kitajcem eno tretjino vseh deviz, več kot jih potrebu-jejo za nakupe žita v Avstraliji in Kanadi.

● Vietnamska vojna zastruje odnose med Rusijo in Ameriko. Ameriške čete so vdrle v demilitarizirano pod-ročja ob 17. vzporedniku, to je v pas, v katerem po pogod-bi iz Zeneve (1954) ne na eni ne na drugi strani ne sme biti vojakov. Ameriška mornarica je imela v Japonskem morju, pred nosom sovjetskega pomorskega oporišča Vla-divostok, manevre. En rušilec se je skoraj zaletel v sovjetsko vojno ladjo, zaradi česar so Rusi hudo protestirali. Američani so krivili Ruse, ti pa Američane. Komandant ameriške mornarice v Sredozemskem morju pa je obtožil Ruse, češ, da njihove vojne ladje ogrožajo ameriške. Vse to so znamenja napetosti, ki se kuha v vietnamskem loncu.

● Zunanji minister naše zahodne sosedne Italije Fan-fani je bil na obisku v Moskvi. Tam se je dogovarjal o gospodarskem sodelovanju, kajti Italija je posodila Rusiji več kot eno milijardo dolarjev za nakup raznih tovarn. Go-vorili so tudi o Vietnamu in razoročitvi. Američanom ta obisk očitno ni bil čisto po volji, kajti italijanski veleposla-nik v Washingtonu Fenoalte je odstopil, da bi s tem prote-stiral proti politiki svojega zunanjega ministra, to je proti obisku Fanfanija v Moskvi.

● Na Srednjem vzhodu se je položaj zelo poslabšal. Sirija in Egipt sta obdoločila Izrael, da ju hoče napasti, in sta mobilizirala vojsko. Enako je storil Izrael. Najbolj nevarno je to, da je predsednik Naser zahteval, naj se čete OZN umaknejo z izraelsko-egiptovske meje, ki jo je zasedla egiptovska vojska. Sedaj je možnost za ob-mejne incidente še večja. Prav tako se ne ve, kaj bo sedaj s svobodno plobo po Akabskem zalivu. Ker Egipt kljub mednarodnim obveznostim ne dovoli izraelskim lad-jam pluti po Sueskem prekopu, so Izraelci zgradili v Akabskem zalivu pristanišče Elath za ladje, namenjene v Indijski ocean. Egipčani pa so vse do leta 1956 te ladje obstreljevali s topovi z bližnjih otokov. Po sinajski vojni so otočke zasedle čete OZN in Izraelci so imeli svobodno dostop do svojega pristanišča. Če bi Egipčani spet zapri-li to pomorsko pot, je nevarnost za spopad izredno velika.

● Poročila s Kitajske nam ne dajejo jasne predstave o tem, kaj se tam dogaja. Vse kaže, da bo med Maovimi in Liujevimi pristaši še ni povsem odločen, čeravno je veliko opazovalcev v Hongkongu in drugih azijskih mestih prepričano, da je predsednik KP Kitajske Mao Ce Tung že nagnil tehtnico odločitno na svojo stran in da je pred-sednik republike praktično že iztočen iz boji, ki se odvij-a na Kitajskem. Zidni iepaki so v pekinskih ulicah najva-vili, da sedi v najvišjem vodstvu še 61 »sovražnikov kul-turne revolucije«, in da je treba obračunati predvsem z njimi. Skupine rdečih gardistov so v okviru tega obračunavanja hudo napadle kitajskega zunanjega ministra Cen Jija, vdrle v zgradbo ministrstva in ga za nekaj časa zasedle. Med to »zasedbo« so rdečegardisti zaplenili tudi številne »zaupne dokumente«.

Romanje v Fatimo

Salazarjev režim je vseskozi izkoriščal verovanje v fatimski čudež

Od maja do oktobra je vsako leto na Portugalskem ve-liko romanje v Fatimo. Pred petdesetimi leti so trije pastirčki iz Fatime pripovedovali, da se jim je prika-zala »lepa gospodična«. Iz te pripovedi je nastalo vero-vanje o prikazovanju Marije, iz verovanja pa božja pot.

Verovanje ali neverovanje v ta čudež je stvar vsakega posameznika. Zanima nas to, kako so to verovanje izkori-stili v politične namene.

Leto 1917 je bilo predzad-nje leto prve svetovne vojne in leto ruske revolucije. Por-tugalska je bila takrat v notranjem vrenju. Verovanje o prikazovanju Marije sta vzela v svoje roke »dva skrajno klerikalna in proti-republikanska novinarja, Oli-vidra Salazar in Manuel Ce-rejeira. Prvi je danes mini-strski predsednik in diktator Portugalske, drugi pa kar-dinal in nadškof v Lizboni.

Ta dva sta verovanje v fatimski čudež izkoristila za divjo gonjo proti republikli in vsem liberalnim težnjam, češ da se je Marija prika-zala, da bi opozorila na ne-varnost, ki grozi katoličanom od liberalcev in republikan-cev.

Portugalska je danes ena najbolj temnih diktatur v Evropi; na samotne otoke ne preganja samo liberalov,

obisk moralno podprti režim, ki ima polne ječe doma, in ki neusmiljeno pobija ljudi v svojih kolonijah. Začude-nje nad papeževu odločitvijo je preraslo v negotovanje, ko je v Fatimi govoril o »trpljenju cerkve in verni-kov v nekaterih državah«. In to prav tisti dan, ko je bil italijanski zunanji mini-ster Fanfani v Moskvi pri slovesni službi božji, nova grška vlada pa je odstavila ves sveti sinod grške pravoslavne cerkve in postavila novega, takega, ki je njej všeč.

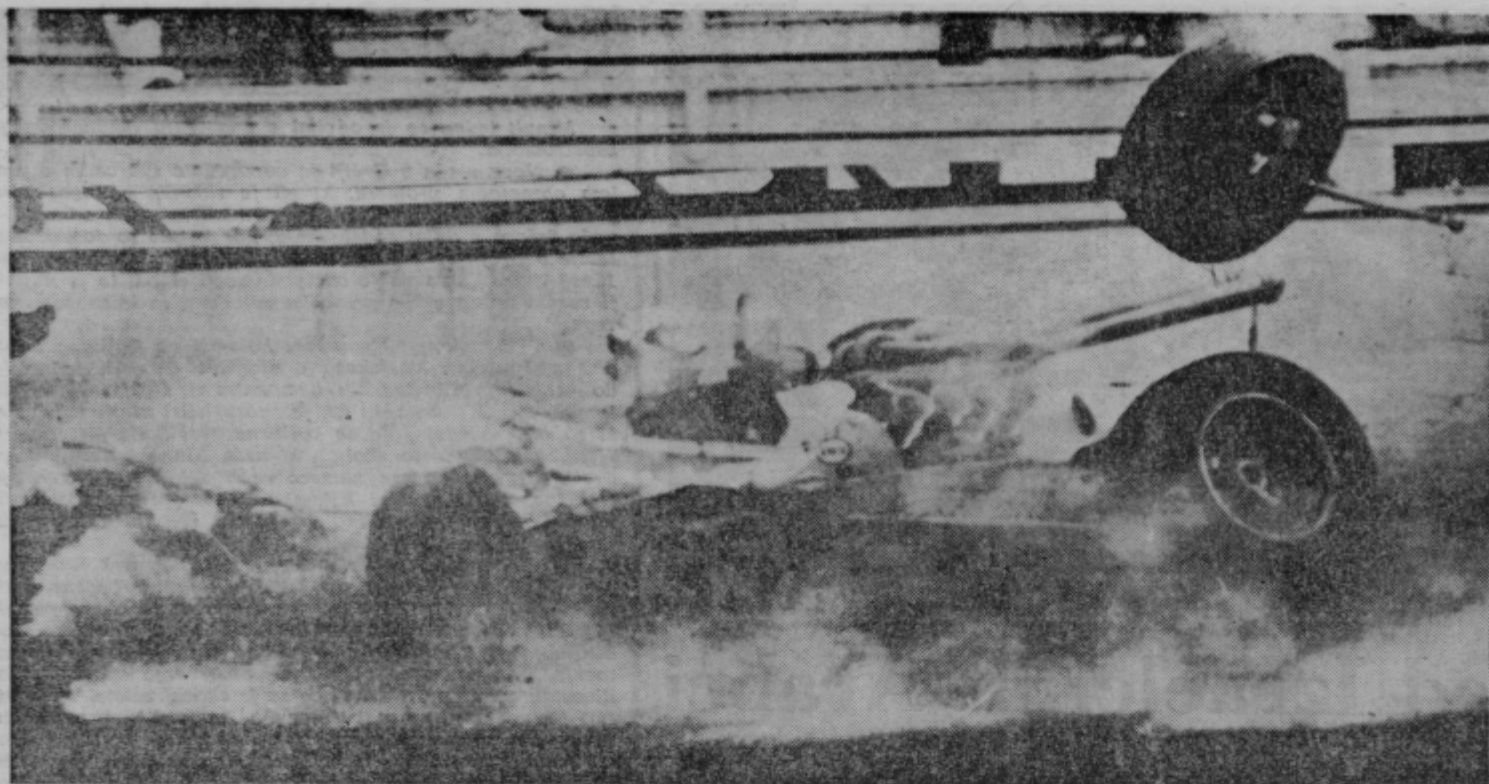
Mnogi katoličani so videli v tem govoru kretnjo, s ka-teroj je papež, hote ali ne-hote zavri tisto sproščanje v cerkvi, ki smo mu priča od vatikanskega koncila sem, in ohrabil tiste cerkvene kro-ge, ki še vedno po starem pojmujejo vlogo in mesto cerkve v sodobni družbi.

UREJA
MIRAN SUSTAR

ROMANJE V FATIMI — Papež Pavel VI. je prišel na obisk v deželo, kamor imajo prepovedan vstop predstavniki raznih agencij OZN. »Samó verski nagibi,« pravijo v Vatikanu. »Toda s političnimi posledicami,« pravijo zunaj. Več afriških držav, ki podpirajo osvobodilno gibanje v Angoli in drugih portugalskih kolonijah, je protestiralo v Vatikanu zaradi papeževga obiska na Portugalskem.

ZUNANJA POLITIKA

KOLO V ZRAKU

Na kvalifikacijskih tekmah za dirko na 500 milj v Indianopolisu je vozilo dirkača Ralpa Liguorija že na prvem ovinku vrglo v ograjo. Avto se je razbil, eno zadnjih koles je frčalo po zraku, dirkač pa je razen strahu in nekaj bušk odnesel celo kožo.

Z OSMIMI KILOMETRI K SEFU

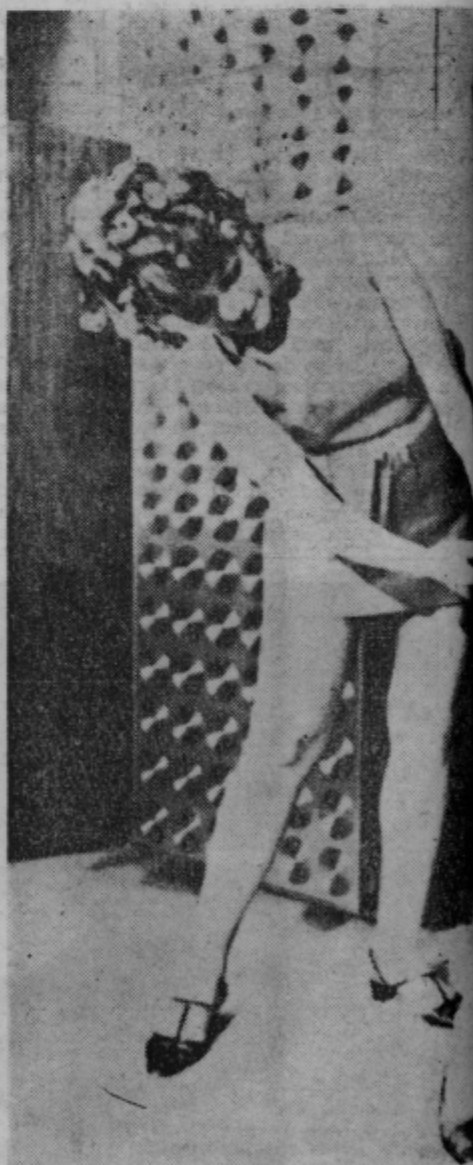
»Mravlja«, kotač s prikolico, lajša tajnici delo pri prenašanju map s spisi ter kave in drugih pijač. Tajnica se lahko vozi tudi po tovarniškem dvorišču ali pa nekaj ulic daleč do podružnice podjetja. »Mravlja«, ki jo je izdelala strojna tovarna v Hamburgu, vozi 8 km na uro, torej ni mnogo hitrejša od pešca, zato pa se izvrstno obnese kot prevozno sredstvo za lažje tovore. Vozilce so pokazali na mednarodnem velesejmu v Hannoveru.

LETALO ZA NAVPIČNI VZLET

Za letalo prihodnosti velja »Me-P 408«, katerega model kaže ta posnetka. Na zgornjem ima letalo razprostrta rotorja in je pripravljeno na navpični vzlet, spodnji pa kaže letalo z zloženima rotorjema v vodoravnem letu. Transportno letalo, ki so zanj pripravili načrte v tovarnah »Messerschmitt«, bo zmoglo nad 750 km na uro.

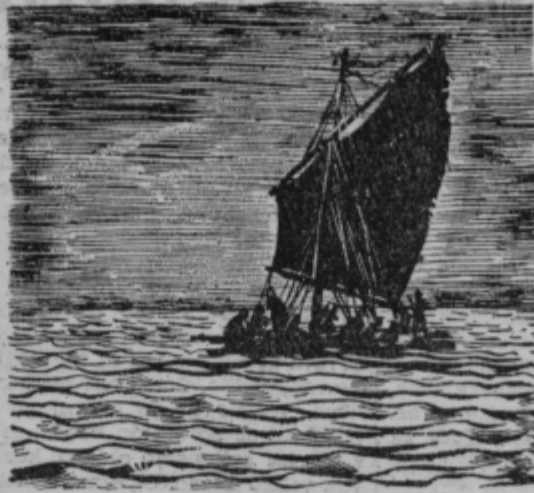
NOV PRIPOMOČEK ZA SLEPE

Nalivnemu peresu podobna naprava, ki so v njej trije britanski znanstveniki razporedili drobne elektronske aparate, oddajajo zvoke različne višine. Že na prvih poskusih se je zelo obnesla kot pripomoček slepim: človek brez vida je nalil kropa v čajnik brez nevarnosti, da bi se opekeli; slepi mamici je aparat z višino tona povedal, koliko mleka je še ostalo v steklenici za dojenčka; slepi po njegovi zaslugi spozna, koliko piva je v čaši (slika) aparat zaznava žaromete bližajočega se avtomobila.

OBLEKA IZ BANKOVCEV

Novost na trgu papirnatih oblačil je t. j. iz bankovcev sestavljeno oblačilo. Če lastnici v lokalu ali drugod — plača. Navdih za obleko, ki jo nosi manekenki Jeanine Bartlett pred film »Nekaj dolarjev več«. Pravijo, da je to telesnega stražarja...

11. Vsak se je lotil svojega posla, vse pa je navdajala ista strahljiva misel: »Mer!« Z zadržanim dihom so čakali, kdaj se bo jadro napelo. Splav se je malone neopazno premaknil — smer: severozahod. V grozi so se spogledali.

»Kmalu bo zapihal dobri veter s Tihega oceana,« jih je bodril prvi krmar Clare, »in nas pognal proti kopnemu. Potem bomo

pluli lepo počasi na sever in se ob pravem času obrnili na zahod proti Timoru.«

Se dva dni in dve noči so krpali splav in ga vezali, toda moči so jih že zapuščale. Privoščiti so si smeli komaj pol koščka prepečenca na dan in pol požirka vode. Otrplih nog, nepopisno utrujeni, vnetih oči in ustnic so čakali novega dne, ki se je kopal v krvavordečem vzhodnem obzorju. Nenadoma se je iz sijajočega bakrenega morja po-

kazal otok. Tedajci je Jakec zagrabil mornarčka Johna za ramo in pokazal nazaj. Mornar je hripavo kriknil. »Morski pes!« Velikan jo je lahkotno mahal za njimi. Potem je nekajkrat zakrožil okoli splava, meril posadko s svojimi krvoločnimi, zelenimi očesci, in spet zaostal. Vendar je še zmeraj drsel za njimi.

»Vsi do kolen v vodi,« je zagrgal mornar, »in nobene puške!«

12. Podoba je bila, da se zveri nikamor ne mudi. Enakomerno je rezala gladino za splavom.

»Naslaja se, hudič, potem pa bo na vsem lepem šavsnil in konec...« je hripavo dejal mornar. Jezik se mu je mukoma premikal po izsušenih ustih.

»Prazne marnje,« se je zadril prvi krmar. »Nože na kole! Pa hitro!«

Jakec je pomenljivo pogledal prijatelja Johna. Kaj pa, če jih pride še več! Vse dopoldne so s svojimi okornimi kopji prežali na psa, ki je spet neutrudno krožil okrog splava. Naposled se je tako približal, da je eden izmed mornarjev že zavihtel kol.

»Ne!« je kriknil krmar. Počaka, da bo čisto blizu!«

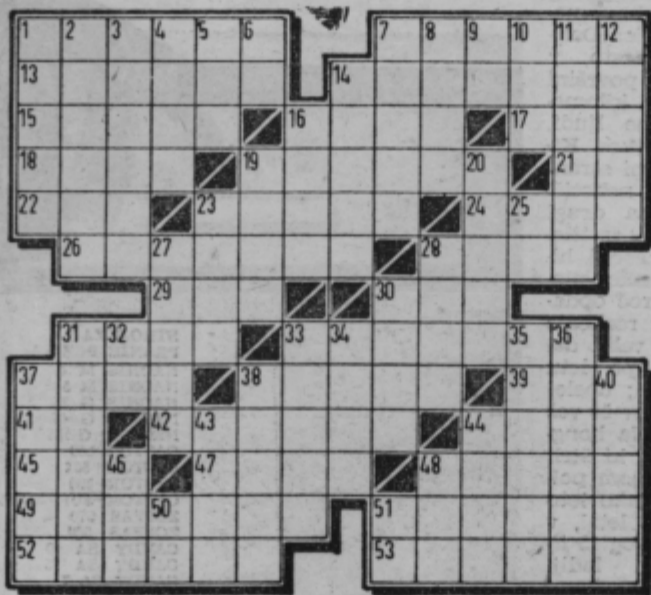
Spet so se postavili v prežečo držo in

se pritajili, pes pa je krožil in krožil, dokler ni bil že čisto blizu. Tedaj je zamahnil mornar Cean. Pes je izginil v vrtincu pene.

»O, tri sto kosmatih, kaj ste pa naredili!« je zastokal prvi krmar in se prijel za glavo. »Postavite se s hrbtom k hrbtu. Če pridejo, glejte, da ne izpustite niti enega!«

Morje je bilo dolgo povsem mirno.

KRIŽANKA

Vodoravno: 1. visok ženski glas, 7. naglas, poudarek, 12. oprema, pohištvo, 14. slovnčni člen, artikel, 15. visok gorski vrh, 16. štorčija, 17. ljubkovalno žensko ime, 18. velika vojvodinska reka, ki se pri Slankamenu izliva v Dravo, 19. prid, dobiček, 21. štiri z rimskimi številkami, 22. pristanišče v Izraelu, 23. stara dolžinska mera, 24. ime našega fizika in strokovnjaka za vesoljske polete Čermelja, 26. najvišji čin v mornarici, 28. skupno ime za vrsto plazilcev, 29. glina, 30. gumijasta ploščica pri hokeju (naša pisava), 31. glavno mesto afriške države Gane, 33. uglied,

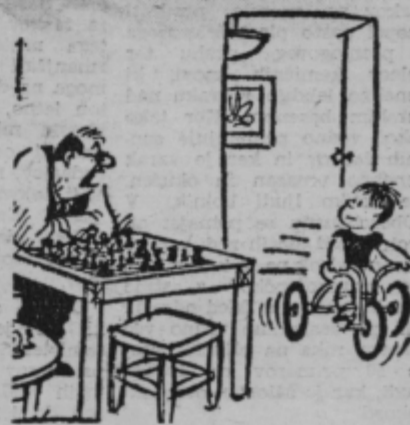
renome, 37. eno od agregatnih stanj snovi, 38. narodno moško ime (Egidi), 39. oddelek rimske konjenice, 41. okrajšava za »opus«, 42. vražni obesek v obrambo proti zlim silam, 44. duhovščina, 45. ljubljanska restavracija, 47. žara, 48. zdravilna rastlina, ki raste na močvirnih krajih, 49. eno od severnoameriških Velikih jezer, 51. povodec, 52. porcelanska glina, 53. fotografsko stojalo.

Navpično: 1. vrsta, 2. nauk o svetlobnih pojavih, 3. vnetje rane, 4. poškodba, 5. ime ameriške filmske igralkice Gardner, 6. kemični znak za natrij, 7. pomladanski mesec, 8. iz premoga narejeno industrijsko kurivo, 9. kemični znak za klor, 10. glavni števec, 11. glavno mesto stare mezopotamske države Asirije, 12. skupek celic, 14. glas ob sprožitvi otročka, 16. nizkokalorično kurivo, ki ga kopljejo na barjih, 19. barva igralnih kart, 20. delo kmeta za graščaka v srednjem veku, 23. pravilčno bitje, 25. začetnici ruskega pisatelja in dramatika (»Češnjev vrta«), 27. manjša reka na Dolenjskem, ki teče mimo Mokronoga, 28. svetopisemska oseba, ubijalec lastnega brata, 30. volneno ogrinjalo, 31. tovarna obutve v Zürich, 32. oziralni zal mek, 33. glavno mesto sovjetske republike Litve, (240.000 prebivalcev), 34. nekdanje mesto v južni Italiji s starogrško filozofsko šolo, 35. priganjač tlačanov, 36. otočje v severnem Pacifiku, ki v loku veže Ameriko in Azijo, 37. garant, 38. naše ime za glavno mesto Piemonta v severni Italiji, 40. urejena zbirka listin, 43. ime za črnega psa ali mačko, 44. kajenje, 46. moško ime, 48. oblika razcvetja, 50. kemični simbol za aluminij, 51. kratica za »Varnostni svet«.

mični znak za natrij, 7. pomladanski mesec, 8. iz premoga narejeno industrijsko kurivo, 9. kemični znak za klor, 10. glavni števec, 11. glavno mesto stare mezopotamske države Asirije, 12. skupek celic, 14. glas ob sprožitvi otročka, 16. nizkokalorično kurivo, ki ga kopljejo na barjih, 19. barva igralnih kart, 20. delo kmeta za graščaka v srednjem veku, 23. pravilčno bitje, 25. začetnici ruskega pisatelja in dramatika (»Češnjev vrta«), 27. manjša reka na Dolenjskem, ki teče mimo Mokronoga, 28. svetopisemska oseba, ubijalec lastnega brata, 30. volneno ogrinjalo, 31. tovarna obutve v Zürich, 32. oziralni zal mek, 33. glavno mesto sovjetske republike Litve, (240.000 prebivalcev), 34. nekdanje mesto v južni Italiji s starogrško filozofsko šolo, 35. priganjač tlačanov, 36. otočje v severnem Pacifiku, ki v loku veže Ameriko in Azijo, 37. garant, 38. naše ime za glavno mesto Piemonta v severni Italiji, 40. urejena zbirka listin, 43. ime za črnega psa ali mačko, 44. kajenje, 46. moško ime, 48. oblika razcvetja, 50. kemični simbol za aluminij, 51. kratica za »Varnostni svet«.

RESITEV PREJSNJE KRIŽANKE

Vodoravno: 1. scena, 6. pšenica, 13. Levar, 14. dromedar, 15. Al, 16. Daniel, 18. Moro, 19. sek, 21. sarkom, 23. Lim, 24. tiri, 26. Ga, 27. ham, 29. SA, 30. Aida, 32. korist, 34. Zabukovica, 37. Lahore, 38. okla, 40. du, 41. Ota, 42. en, 44. avša, 46. Est, 48. Adamič, 51. ako, 52. skip, 54. nektar, 56. es, 57. Kantrida, 58. start, 61. Erotika, 62. Tina

»Tonček, zdaj si spet ti na potezi!«

»Le kako morete jeziti ubogo ljubko žival? Kot pametnega človeka vas je lahko sram...«

Trenutek resnice v Porurju

V Porurju najbolj občutijo gospodarske težave, ki tarejo Zahodno Nemčijo

Kot nekatere druge zahodnoevropske države tudi Zahodno Nemčijo že nekaj mesecev tare gospodarska kriza. Mnoge tovarne delajo več dni v mesecu s skrajšanim delovnim časom. Avtomobili še daleč ne grejo tako dobro v denar kot prejšnja leta. Gastarbeiter, tuji delavci, ki jih je v Zahodni Nemčiji na stotisoče, množično zapuščajo državo. Če zmanjka dela, ga najprej zmanjka za tujce, potem šele za domačine. Med temi tujci je tudi veliko Jugoslovancev. Tudi za marsikaterega izmed njih je zmanjkalo dela.

Morda najbolj živo občutje tegobe gospodarske krize v Porurju, v območju premoega in jekla. Z jeklom in premogom, ki ju je kriza hudo prizadela, je povezana usoda štirih milijonov zahodnonemških družin. Zaradi zmanjšanja premogovne in metalurške industrije bo izgubilo delo kakih 60 tisoč rudarjev in delavcev. Kakih dvajset tisoč pa jih bo moralo oditi v pokoj. Večina delavcev se pripravljajo na čase varčevanja, saj v mnogih tovarnah v porurškem bazenu že zdaj delajo s skrajšanim delovnim časom.

ENO MESTO SE PRELIVA V DRUGO

Pojdimo iz Düsseldorfa v Duisburg, ki je daleč le kakih 80 kilometrov. Peljemo se s tramvajem, ki je nabito poln rudarjev in delavcev. To je pravi tramvaj, ne vlak, in na njem prodajajo med drugim klobase z gorčico, črn kruh, golaš in pivo. S temi tramvajji in z vlaki je mogoče prepotovati dobršen del Porurja. Če bi sestavili vse proge, bi dobili tir dolg 10 tisoč kilometrov, kar bi zadostovalo za progo od Kölna do Vladivostoka na sovjetskem Daljnem vzhodu.

Zrak je črn. Sonce je videti prekrito s tančico celo takrat, kadar je nebo popolnoma jasno. Profesor Schmeck iz Esena, ki je eden izmed tistih strokovnjakov, ki bi radi očistili ta umazan zrak, je ugotovil, da dve tretjini sončnih žarkov ne moreta prodreti skopzi gosto plast železovega in premogovega prahu ter delcev kemičnih snovi, ki nenehno lebdijo v zraku nad rurskim bazenom. Ker tako rekoč vedno primanjkuje sončnih žarkov in ker je zrak nenehno umazan in okužen, je veliko ljudi bolnih. V Oberehausnu se petnajst otrok izmed stotih rodi z rahlitsom, visok pa je tudi odstotek novorojenčkov z astmo ali bronhitisom. Med odraslimi pa zasledimo vedno več merov raka na pljučih: zdaj že 50 primerov na 100.000 ljudi, kar je žalosten evropski rekord.

SENČNE STRANI DRUŽBE

»Zdaj smo spet začeli odkrivati die Schattenseite, senčno stran naše družbe. V letih blagostanja smo pozabili nanjo. Zdaj se začnemo zavedati slabosti in šibkosti točk našega gospodarstva in ugotovljamo, da smo v marsičem zaostali za časom.« Ta sodba nekega socialdemokratskega politika, ki sem ga srečal na svojem potovanju po Zahodni Nemčiji, izraža pogosto prepričanje, da je zdaj prišel trenutek resnice. V vseh takih pogovorih je čutiti ost proti Erhardu, ki sicer pri socialnih demokratih ni bil nikdar kaj prida priljubljen, vendar pa so ga imeli sicer Nemci zvečine kar radi.

Vlada, pravijo zdaj, je porabila velikanske vsote denarja zato, da je ohranila pri življenju porurške premo-govnike. Uvoznikom je nabi-la visoke davjave, tako da se jim skorajda ni splačalo uva-žati smeriškega premoga, ki

je bil cenejši od nemškega. Potem je na isti način izločila iz tekmovanja nafto, ki je bili nanjo. Zdaj se začnemo navarna premogu. In napo sled je še plačala »baronom« 25 mark za vsako tona neporabljenega premoga.

GORE NEPRODANEGA PREMOMA

Državna blagajna je torej zaradi teh izdatkov hudo trpela. Kakšni pa so bili rezultati take politike? V Porurju se je nakopičilo 20 milijonov ton neprodanega premoga. Nafta, ki priteka po naftovodu nizozemske obale v Porurje, uspešno nadaljuje vojno s premogom. Po tem naftovodu priteka polovica vse nafte, ki jo potrebuje nemška industrija.

Tudi jeklarska industrija je zaradi visokih cen domačega premoga, ki so ga tako nespametno šteli, zdaj v resnih težavah. Na tujih trgih tuja konkurenca spodbija nemško jeklo. Celo zahodnonemška industrija kupi več kot petino jekla, ki ga potrebuje, v Italiji, Franciji in drugod. Samo »baroni« torej uživajo sadove politike prejšnje vlade. »Baroni« kljub krizi še vedno služijo denar s premogom.

Erhard je torej napravil napako, ker je hotel po vsej sili pomagati premogovni industriji in metalurgiji, ki sta bili zabredli v težave. Njegovi nasledniki doslej še niso našli ustreznega načina za rešitev krize, ki je zaradi tega nastala. Če bi hoteli zmanjšati proizvodnjo premoga na devetdeset milijonov ton letno, kot bi rad gospodarski minister Schiller, bi morali odpustiti na tisoče rudarjev, razen tega pa skrajšati delovni čas in zmanjšati plače. Krupp je n. pr. že sklenil, da bo zmanjšal plače 55.000 zaposlenim za 5 odstotkov.

Zdi pa se, da tudi ukrepi, ki jih je doslej predlagal minister Schiller, niso dovolj, pa čeprav naj bi po teh predlogih vlada zagotovila 600 tisoč do 1,4 milijona dinarjev kot podporo vsakemu delavcu, ki bi bil pripravljen opustiti delo v rudniku in se zaposliti drugje. Vendar pa je težko prepričati rudarja, naj menja poklic, pa čeprav na državne stroške. Zdi se torej, da bo ena izmed neogibnih posledic gospodarske krize večja nezaposlenost. Minilo bo precej časa, preden bodo lahko v Porurju z vladno podporo zrasle druge sodobne tovarne. Zakaj »baroni«, ki drže v rokah 440 milijonov kvadratnih metrov zemlje, se temu upirajo, ker menijo, da bi jim to ožrnilo stare privilegije.

Zdaj je že docela očitno, da se po Porurju širi strah in malodušje. V enem letu je iz teh krajev odšlo 140.000 ljudi, zvečine mlajših od 35 let. Naravni prirastek ne more nadomestiti te izgube. Porurje, ki je bilo nekoč žarišče nemške industrije, se zdaj prazni. Za nemško gospodarstvo je to nekaj čisto novega, neznanega in bo prav gotovo vplivalo tako na gospodarstvo kot tudi na politiko.

Lepotica Daljnega vzhoda

Burna zgodovina in burna sedanost britanske kronske kolonije Hongkong

Sestega maja so delavci v tovarni plastičnih mas v Hongkongu protestirali, ker so lastniki tovarno začasno zaprili; niso namreč hoteli ugoditi zahtevam delavcev. To je bil povod za hude nemire, spopade s policijo in protibritanske demonstracije. Hkrati so se začele protibritanske demonstracije tudi v Pekingu in Kitajska je postavila britanskim oblastem v Hongkongu pet zahtev, med drugim, da morajo ugoditi vsem zahtevam delavcev, prenehati z »vso fašistično dejavnostjo, izpustiti vse zaprte osebe, kaznovati vse krivce, ki so »zagrešili krvava grozodejstva« in zagotoviti, da se kaj takega ne bo več zgodilo. Čemu tak pritisk? Mnenja o tem so različna, vendar pa je skoraj gotovo mogoče trditi, da Kitajska ne bo šla do konca, se pravi, da ne bo »vrgla v morje« britanskih oblasti, ker bi si pač s tem napravila veliko škodo. Oglejmo si nekoliko burno zgodovino te britanske mini-kolonije ter njeno današnjo vlogo in pomen za Kitajsko.

Prvi Evropejec, ki je priplul do južnih obal Kitajske, je bil Portugalec Jorge Alvarez. Ta se je leta 1513 zasedel pred Macao. Z Alvarezom je dopotovala v te kraje še prava množica portugalskih trgovcev in mornarjev, ki so leta 1577. z izgovorom, da hočejo uničiti gusarje v tem delu sveta, Macao preprosto zasedli in tam so ostali vse do današnjega dne. Macao, ki je pravzaprav mesto z 280.000 prebivalci, med katerimi je 97 odstotkov Kitajcev, je še dandanašnji portugalska kolonija, privesek na velikanskem telesu Kitajske, ki bi ga, če bi ji bilo do tega, lahko zmečkala z mezinem leve noge.

Britanci so prispeli v ta del sveta več kot poldrugo stoletje za Alvarezom. Šele leta 1699 je priplula v Južno kitajsko morje ladja vzhodno indijske družbe »Macclesfield« in takrat so začeli Britanci trgovati z Kitajci. Potem je vsako leto prišla ena britanska ladja in z njo britanski trgovci, in mnogi od teh so tam tudi ostali. Ščasoma so v kitajskem mestu Kanton osnovali tudi svoje naselje. Trgovina med Britanci in Kitajci se je kmalu omejila na dva poglavita artikla. Britanci so iz Kantona izvažali čaj, na Kitajsko pa so uvažali opij.

Azijski New York

Danes je Hongkong »azijski New York«, »mesto greha«, »Lepotica Daljnega vzhoda«, mesto, v katerem živi na površini 1000 kvadratnih kilometrov štiri milijone ljudi, od tega 98 odstotkov Kitajcev. To je na eni strani mesto velikanskih nebotičnikov in palač, na drugi strani pa mesto »settlements«, »bednih naselij« hiš iz desk, lepenke, pločevine, ki kot obroč obdajajo velemestno razkošje središča. Tu živi velik del Kitajcev, ki so po letu 1949 pribežali sem; doslej je bilo teh beguncev že več kot en milijon. Na hongkonškem letališču, ki štrli v morje na umetnem polotoku, pristane vsako leto več kot 600 tisoč letal, v luki se zasedra okrog 13 tisoč čezoceanskih ladij. Predvsem pa je Hongkong mesto trgovine; v njem je sicer tudi 3300 industrijskih podjetij, vendar daje ritem življenju mesta 80 bank iz 15 držav. V Hongkongu se prodajo velikanske količine kitajskega blaga po zelo nizkih cenah, tako da je uvoz iz Kitajske v Hongkong in tudi Macao dvestokrat večji kot izvoz teh dveh kolonij v veliko Kitajsko. Hongkong je kitajsko okno v svet, njen trgovinski pult za trgovanje z Zahodom. Tu dobi Kitajska velik del svojih deviz, ki jih potre-

Hongkong

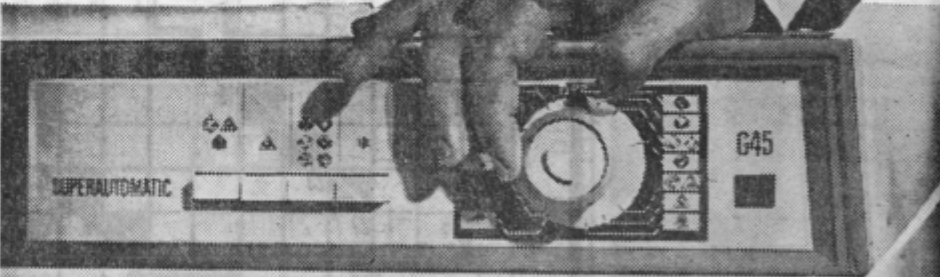
vati, da bi skušal Peking moral Britanci kolonijo pritrirati neredu v Hongkongu tako daleč, da bi sam zaprl devizno pipico.

URESNIČITE VAŠE ŽELJE PRI

IMPORT EXPORT

TRST, ulica GALATTI 6 in 8

STROJI ZA PRANJE PERILA	LIR	DOLARJEV
NAONIS M 4	60.000	96
NAONIS M 5	63.000	101
NAONIS G 35	72.000	116
NAONIS G 45	82.000	132
NAONIS G-455	115.000	185
CASTOR 509	63.000	101
CASTOR 532	79.000	127
CASTOR 800	112.000	180
CASTOR SUPERDRY	110.000	176
ZOPPAS 870	80.000	139
ZOPPAS 590	65.000	105
CANDY SA 50	63.000	101
CANDY SA 75	72.000	116
CANDY SA 7	115.000	185
IGNIS SPEZIALE	92.000	148
IGNIS GRAN LUSSO	112.000	180
HLADILNIKI		
INDESIT 130 litrov model lusso	35.000	56
INDESIT 155 litrov model lusso	45.000	73
ZOPPAS 130 litrov	37.000	60
ZOPPAS 160 litrov	48.000	77
NAONIS 130 litrov	35.000	56
NAONIS 160 litrov	48.000	77
IGNIS 130 litrov	42.000	68
IGNIS 145 litrov	44.000	71
IGNIS 170 litrov	57.000	92

Speciarna ponudba: hladilnik INDESIT model 130 litrov 89.000 143 PECEM NA PLINSKO OLJE IZREDNO ZNIZANE CENE

Pri nakupu veljajo še vedno enaki pogoji kot lani blago dostavljamo do železniške postaje Sezana

**ZA SONCEM
(KI JE ZASTONJ)**

*greje
najceneje*

VELENJSKI LIGNIT

DANDANES MORA BITI VSAKDO GOSPODAR... DOBER GOSPODAR PA VE, DA JE TREBA KUPITI PREMOG

ZDAJ SAJ SE OSUSENEMU PREMOGU IZDATNO POVEČA KALORIČNA VREDNOST

ŠEST RAZLOGOV V PRID VELENJSKEMU LIGNITU:

- IZREDNO UGODNA CENA
- VELIK IZKORISTEK
- MINIMALNA KOLIČINA PEPELA
- NE POVZROČA SMRADU
- IMA VISOK PLAMEN
- USTVARJA PRIJETNO TOPLOTO

Predno se boste morebiti odločili za kakšno drugo kurivo (pa naj bo še tako moderno), si zapomnite: NI VSE SLABO, KAR JE V RABI ŽE STOLETJA!

ŽELITE VEDETI NAJKRAJŠO POT DO VAŠEGA POTROŠNIKA? POKLIČITE ŠTEVILKO CELJE 30-85

REVMATIKI, POZOR!

Namesto injekcij in tablet — za številne bolnike idealno zdravljenje z izredno učinkovitimi medicinskimi pastami

**PASTA
RUBRA**

**PASTA
RUBRA
SALICYLATA**

imata presenetljivo uspeh pri

ZVINU
ISPAHU
NATEGU KIT
ZATEKLIH ŽLEZAH

REVMU
SPONDOLOZI
NEVRALGIJI
IŠIASU

Vsi jih radi uporabljajo ker imata pastii barvo kože

**ENOSTAVNO
SAMO NANESTI**

Pasta rubra	Pasta rubra salicylata
100 g S 13,15	100 g S 18,90
200 g S 20,30	200 g S 32,65
400 g S 35,95	400 g S 61,20
800 g S 59,60	Veliki zavoj za zdravljenje revme S 99,05

Dobite jo v vseh lekarnah v Avstriji.
GENERALNO PREDSTAVNIŠTVO INOZEM-
SKIH FARMACEVTSKIH TOVARN

Opernapotheke, Graz, Opernring 24

»AGROKOMBINAT«
KZ LENART
Delovna enota SELCE
v Slovenskih goricah

prodaja
franko klet:

JABOLČNIK

prvovrstni, od 5 litrov navzgor, 1 liter po 1,30 Ndin

ŽGANJE (mešano)

prvovrstno, od 5 litrov navzgor, 1 liter po 10,00 Ndin

SLIVOVKO

prvovrstno, od 5 litrov navzgor, 1 liter po 13,00 Ndin

GOSTINCI IN SINDIKALNE PODRUŽNICE imajo popust pri večjemu odvzemu.

Priporoča se KOLEKTIV

ENODNEVNE PIŠČANCE IN JARČKE

do starosti 3 mesecev — si lahko nabavite vsak torek in sredo v valilnici KMETIJSKE ZADRUGE V NAKLEM PRI KRANJU.

Z enomesečnim prednaročilom si lahko zagotovite pri težkih pasmah 12 odst., pri lahkih pa 20 odst. popust.

Enodnevne piščance pošiljajo tudi po železnici.

Zadružni svet

KMETIJSKE ZADRUGE
„MURSKO POLJE“
KRIŽEVCI pri Ljutomeru

razpisuje

JAVNO LICITACIJO

ZA PRODAJO NASLEDNJIH OSNOVNIH SREDSTEV:

1 traktorja MF 65, 1 traktorja MF 35, 1 trobrzdnega traktorskega pluga, 1 dvobrdnega traktorskega pluga, 1 mlatilnice Mavag, 1 mlatilnice Zmaj, 1 selektorja, 3 decimalnih tehtnic, 3 traktorskih prikolic, 2 krožnih bran, 1 traktorske sejalnice, 1 pisalnega stroja, 2 elektro motorjev, 1 vodne črpalke, 1 traktorske kosilnice, 1 obračalnika za seno »Sonce« in 2 zaprašilcev.

LICITACIJA BO

V NEDELJO, 28. MAJA 1967

ob 8. uri na ekonomskem dvorišču delovne enote Poljedelstvo v Veržeju.

DESETI BRAT

Obledel je iz jeze in sramote, da ga tak človek hoče iztirati iz družbe, in ni ga bilo volja iti; nasproti pa je bil toliko babjeveren, da se je bal z desetim bratom prepira, kateri bi mu lahko napravil, da mu bodo krave krvavo mleko imele in drugih urokov veliko. Tudi ga je morda vest toliko pekla, da ni niti šel niti ne prec odgovoril, zakaj ne gre.

»Ali si me slišal? Kaj sem dejal?« vpije Martinek.

»Pa zakaj?« vpraša Miha s svojim zoprnim glasom.

»Zato, ker smo tukaj sami pošteni ljudje, ti pa si mrcina pasja, oderuh! Ti pojdi h konjederem in rabeljnom za hlapca, ne pa med poštene može za mizo. Pogledjte, može,« — se obrne deseti brat do drugih — »tukaj sem dolgo poslušal, kaj imata ta dva, in Bog oče me udari, če sem še kaj takega slišal. Za štiri tedne odloga prosi ta vaš soseď Francelj. Vsi veste, da temu hudirju denarja ni treba. Pa zakaj ga tako terja, da se še z jokom ne da preprostiti? — zakaj Francelj je res jokal pod pestmi, le pod oči ga pogledite. Zato ker mu meni domačijo prodati, ker ve, da ga bodo potlej v vjake vzeli in bo potlej lahko za njegovo deklico hodil v svojem šestdesetem letu, palica ga potiplji! Kaj počnemo z njim? Ali ni prav, da se najprvo izkida izpred nas?«

»Aha, dobro govoriš, Martin!« se oglasi Krjavelj in izpije glaž. Drugi možeje pak so molčali na Spakovo vprašanje, in sicer iz raznih razlogov. Krčmar Obrščak se ni hotel Mihu zameriti, še manj pa desetemu bratu, ker je dobro vedel, da če z

enim potegne, drugega ne bo več blizu. Izmed pivcev pak je bil eden Mihu v rodu po krvi, drugi pa po mošnji; torej sta se oba tako namuzovala, da se ni vedelo, ali odklimavata ali pritrjujeta.

»Ven bom šel, ali berači me ne bodo podili!« pravi Miha.

Deseti brat pak je stopil izza klopi in z močjo, kakršne v njegovih koščenih udih ne bi bil nihče pričakoval, ubere Miha za vrat in ga zlahka zveče izza mize do vrat ter ga sune venkaj.

Krčmar, ki se pri vsem tem ni ganil, je zdaj dejal: »Prav, saj ta skopuh ne da tako dosti več skupiti ko nič.«

Kakor bi se ne bilo nič zgodilo, tako se usede Martinek zopet za mizo.

»Nič se ne boj, France, pa vesel bodi, plačala bova tvoj dolg, hiša ti ne bo prodana in ljubico boš imel. Jaz vem za z ak l a d; drevi ob podeseh v Lezncu bodi; na križišču posedi, da jaz pridem —,« pošepeta Martinek Mladeniču na uho, udari potem ob mizo in ves spremenjen zavpije: »No, kaj ste umolknil? Poprej ste godli in klopotali, da so me po eni plati ušesa bolela. Zdaj naj kdo kako obaltno zarobi, da se nam kri razgreje. Le pijte, danes je moj dan, jaz dam zanj, kolikor more kdo piti.«

»Martinek, jaz bi rad nekaj vprašal,« pravi Matevžek.

»Le migaj z jezikom, pa se ti bo govorilo. Vse se sme vprašati, samo to je druga reč, ali se če odgovarjati ali se neče,« odgovori deseti brat.

Glej ljudje pravijo, da ti hudir sam — Bog nas

varuj in sveti božji križ — denar donša, zato se ga nikoli ne zmanjka,« pravi Matevžek.

»V kakšni postavi pa dohaja k meni, ali v mačji koži ali s kozlovo brado ali z oslovsko peto? Kaj pravijo?« pravi deseti brat in se tako zasmije, da je bila Matevžka res misel, za resnico verjeti, kar je vprašal v šali.

»Polsedmo brazdo pod zemljo ga ima vrag zakopanega — tako so včasih trdili — in ti ga menda najdeš, zato ker si deseti brat.«

»Tako pravijo? Ali ti verjameš ali ne verjameš?« vpraša Martin s smehom.

»Ravno to sem te hotel vprašati, ali smem verjeti ali ne. Dejaj sem, če boš ti potrdil, i nu, potlej bi utegnil drugače misliti. Na tiste coprne babe, rojenice, strahove in mrliče, ki nazaj zahajajo, jaz ne verujem, ker jih sam še nisem videl. Hudič mora pa vendar biti, saj je v štiridesetdanskem postu Boga skušal; v tej skušnjavi se pa tudi vidi, da ima denar pod oblastjo, ker je obetal tačas bogatije in lepote vesoljnega sveta. Zato sva se že z babo ondan menila — — pa Martinek, če ne boš zameril, da ti naravnost povem?«

»O, nič se me ne boj! Tebe ne ugriznem, ko bi že tudi koga.«

»Nu! — z babo sva se menila o tebi in sva ugibala, kje toliko denarja doboš, da tako rad za vino daš, beračem pomagaš in da se čudno vidi...«

»Kako je to, da sem sam razcapan in onegav, jeli?«

»I nu res, da si še čevljev ne privoščiš, čeravno bi lahko take nosil, ki bi bili gori do pregiba.«

»Mar do pod pazduhe,« se zasmije Martin, »ali čakaj, bom še jaz tebe eno vprašal: ali veš, kaj je deseti brat?«

»To je res, da vem,« odgovori Matevžek, »ali ti, Martine, nisi tak ko drugi deseti bratje, o katerih pripovedujejo stari ljudje. Ko so se moja rajnica mati možili, bil je tudi en tak na svatovščino prišel kakor ti, ves neumen, pa vsegavedež. Pa nihče ni vedel, kdaj je stopil v hišo; naenkrat je stal tam pri godčevski mizi. Tačas je moji materi prerokoval, koliko in kakove otroke bodo dobili, in vse se je zgodilo, kar pové, da je bil res deseti brat. Pa ko se je klobas in plečeta najedel in nekaj v malho nabral, ni ga bilo več videti v tem kraju. In kdor še o kakem desetem bratu vé povedati, vsak pravi: prišel je in šel...«

»Kaj sem pa jaz?«

»Je, tega ne pravim, da nisi deseti brat; jaz menim, da si drugačen ko so drugi taki, zato ker imaš denar, ki ti ga sam vrag bruha iz sebe, ali vedigabog kje ga dobivaš.«

»Nič naj te to ne skrbi,« odgovori Martinek nekaj resnobneje. »Če misliš, da sem koga okradel, skazi mi; če sem koga oplahal, naj me toži; če je pa pošten denar, pa tiho bodi. Glej, cesarska podobica je gori vrezana na tej petici ko na tvoji; zato pij, hudirja! Ko bi tudi za vragov denar pil, kaj zato; vinó je božji dar iz Obrščakovega sode.«

Toda Matevžkovega soseda, kateremu je pijača napita stala, je nekaj čudno stresnilo po vseh udih, ko je nesel kupo na usta, kajti verjel je na

žive in mrtve, da je to vino res s podzemskim škrtovim denarjem plačano. Ker je mislil, da bi utegnulo v želodcu ostati ali kake gliste v njem zadržati, zliel je po obradku in naprsniku pol kupe in le drugo četrt izpil. Matevžek pa ga je bil že nekaj v glavo dobil; zato se ni samo čisto nobene vinske vračevine bal, temveč je celó hotel pogovor z desetim bratom dognati, kajti dolgo si je že obetal, da mora neke čudnosti in nenavadnosti iz samih Martinekovihi ust razjasnjene slišati.

»Ti Martinek! Ker vidim, da sva danes pri poliču in da nič ne zameriš, vprašal te bom še eno. Ali sta res vidva z gospodom na Polesku, tistim tihim, zaprtim človekom, prijatelja? Pravijo, da je on tudi vragu zapisan — «

Matevžek ni mogel dalje govoriti, ker ga je stari dedček Krjavelj vedno pod mizo z nogo bečal in silno z očmi mihal, da naj molči o tej reči. In res se je Martinkovo lice čisto spremenilo, ko je slišal gospoda s Poleska omenjati. Položil je dve petici na mizo, vtaknil pipo v usta, vrgel prevezane čevlje čez ramo in počasi šel ven.

»Ali niste mogli molčati!« se jezi Krjavelj. »Kaj je bilo treba blebevsati o Piškavu, morskem strahu te postrašil? Kdo bo za vino dal? Nalašč sem prišel les-kaj, da bi ga enkrat pil čez dolgo ko večni kraj, pa mi ga odženete. Bog se vas usmilil! Že toliko dni je med nami, pa ne veste, da se ne sme z njim govoriti, kar človeku v glavo pade.«

PETO POGAVJE

Tak dedje nam bili pred stotino let.

Jak. Zupan
Prišel bo en možiček!
Stara pesem

Krjavelj, mož, ki je poslednje besede govoril, zdi se nam tako imeniten, da ga natančneje narišemo in zato z njim celo nov odstavek začnemo. Zakaj današnji Obrščanje, ki so bili tačas otroci, ko se je naša povest godila, trdijo, da niso razen desetega brata Martina Spaka nikogar za večje čudo imeli ko Krjavlja.

Bil je ta mož že čez šestdeset let star, srednje velikosti, pa precej životen. Lica je bil zabuhlega, čela nazaj visečega in nekaj čudnega, pol škilavega pogleda. Oblečen je bil pozimi v suknjo, ki je bila Bog vé kdaj vojaška in iz plavega sukna, kateri se pa zdaj iz množine pomočkov, zaplat in lukenj, z vlaknom in nitmi zapletenih, že ni poznalo, katera barva in zaplata je prvotna in katera je šele potlej pridejana. Hlače prtnenice so segale samo do kolena, kjer je Krjavelj za malo péd bose kože kazal, ker so bile golenice njegovih čevljev že tolikokrat udelane, da niso več segale do kolena in do stremen. Na glavi je imel klobuk s širokimi kraji, kakor ga sem ter tja današnji čas še včasih v starini ali na glavi častiljivega slovenskega deda vidimo, ki se ne da zapeljati neumnim nošam mlajšega

sveta. Pa da bi Krjavelj pokazal, da je svoje dni cesarja služil, torej kaj svetá skusil, imel je krajevca nad levim ušesom gori zavihan in na oglavje pripet, kakor nekdanji bramborci v francoski vojski.

Pravijo, da je lepše, če se človek nevednega kaže, kakor če laže. Zató bom tudi jaz naravnost povedal, da ima pričujoča povest med drugimi slabostmi ravno na tem mestu znamenito prazno lino, katere nikakor ni bilo moči zadelati in zamašiti. Ni namreč znano, kje in kako je pastirčeval in fantoval, kje in kaj so bili njegovi roditelji. Vém sicer, da bi bil mogel, ko bi bil bolj prepričan svetosti pisateljevega poklica, v krstne farne bukve iti gledat in to prazno mesto napolniti, tembolj, ker je v istini rojstvo prvi pogoj, tedaj največji faktor vsakega velikoumonega dejanja v človeškem življenju. Ali fajmošter obrške fare je čmerikav, star gospod, s kljukastim nosom in srebrnimi naočniki, ta je, ne vém zakaj, najhujši sovražnik vseh novelistov, romanopiscev, dramatikov in drugih ljudi te ropotije; lahko si potlej misliš, da sem se bal moža spraševati za letne številke in osebne zadeve drugih ljudi, češ, ko bi pa dedec slutil, kaj bi jaz rad, gotovo bi me po hlapcu in kuharici vrgel na plano.

Toda naj bo že Krjavljeva mladost taka ali taka, to moremo za trdno povedati, da je bil pred desetimi leti smreko posekal, katera je bila za prvi tram v hiši, ki si jo je Krjavelj na pusti Obrščakovi njivi tik hoste postavil z lastno roko in katera še današnji dan stoji, dasiravno namesto Krjavlja samo miši in podgane v nji gospodarijo.

Krjavelj je smolo bral po hosti ter jo prekuhaval in prodajal kmetom, da so si kola mazali. Zraven tega pa je imel še več lastnosti, katere so ga daleč okrog seznanile. Skupek vseh teh lastnosti ga je pa po vsem ločil od desetega brata, kateri se je veliko z njim pečal. Ljudje namreč, ki so videli in vedeli, kako Martinek vse preudari in vsako reč izvé in so ravno zato radi verjeli, da zna več ko drugi, — ravno tisti ljudje so govorili, da ima blaženo lastnost, ki marsikoga stori srečnega v nesreči, — dejali so, da je Krjavelj dobra duša, samo malo neumen.

In vendar Krjavelj ni nič posebnega počenjal. Smolo je bral, kislega mleka gospodinji v vas prsit hodil, smolno olje prodajal po dova krajcarja funt, vranam in vrbcem nastavljal, veverice streljal in pekel in jedel, crknjene prašiče po okrožju pobiral in doma za predpustno slanino in slaščico sušil, zvečer k sosedovim za peč hodil sest, pravil tam vselej in vsak večer, kako je morskí strah, hudirja na barki videl, ko je bil vojak, kako je kozo ozdravil, da ni več v pšenico hodila, kako je »štatljivemu« konju navado odpravil itd. — nič drugega ni revež počel. To pa gotovo ni bogvedí kaj. In vendar so ga neusmiljeni jeziki raznesli za neumnega ali vsaj malo prismojenega. Ker so vedeli, da je Krjavelj dobra duša in rad ustreže, imeli so ga za Jurčka in nalašč govorico napeljali na hudirja, na kozo in na take reči, da je le mož pozabivši, kako je to stokrat že v raznih spremembah pravil, še enkrat isto reč ponovil. In če je ubožček malo

drugače zategnil, če je danes dejal, da ga je bilo strah, ko je hudiča na kose sekal, jutri je pa rekel, da ga ni bilo nič strah, brž so ga dejali na osla in ga na laž stavili. Da, nekaj jih je bilo, ki celó niso vérovali, da je bil Krjavelj kdaj morskí vojak, ampak so hoteli vedeti, da ni v svoji vojaščini dalje prišel ko gori do Sorškega polja nad Ljubljano in da jo je tam kakor bojazljivec skrivaj pobrisal. Pa to so bili menda le hudobneži, ki nikomur nič ne vérujejo; zató menim, da bo bolje, če midva z bravcem vzameva Krjavljevo za resnično.

»Tako ti praviš, Krjavelj, da se temu Martinku ne sme o čemer si boš govoriti?« pravi kmet Matevžek.

»Kaj še! Ne sme se ne!« vpije Krjavelj, ki je imel zraven naštetih še to dobro lastnost, da je glasno govoril in besede vlekel.

»K tebi rad zahaja, pravijo,« dostavi Matevžkov soséd, »ti že veš, kaj mu je nevšečno. Kaj praviš, zakaj noče o tem gospodu s Poleska nič slišati, pa vendar eni vedó, da sta znana? Kaj ti kaj pové?«

»Nič ne pové!« odgovori Krjavelj.

»Če je hudiču zapisan, kar jaz mislim, ker ima zmerom denar, dasiravno živi kakor čuri-muri božji volek v travi, brez dela, — vém, da se kaj pomenita o vragu,« pravi Matevžek in čez ramo pogleda soseda, krčmarja in mladega Franca, ki se je bil tudi bliže pomaknil.

»Saj ga ni hudiča, kdo ga je pa videl?« pravi krčmar in namežika drugim gostom, kakor bi hotel reči: zdaj ga imamo, poslušajte.

Letos tri igrišča

Sportni objekt v mestnem parku bo tudi v poletnem času pršel do polnega izraza. Poskovek na umetnem drsalnišču preurejajo za kotalkanje, neposredni bližini pa so te uredili tri igrišča za tenis. S tem bodo imeli privranci tenisa precejšnje možnosti za trening in rekreacijo.

Teniška sekcija pri HDK Celje ima v letošnjem letu precej načrtov. Trenutno ima okrog devetdeset članov, od tega več kot polovico mladine. S tem, ko so uredili kar tri igrišča, pa je dana možnost ne samo za rekreacijo in trening, ampak tudi za teniško šolo, ki bo v letošnji sezoni odprta za mladino in starejše. Poleg tega pa bo glavna naloga teniških funkcionarjev popularizirati to lepo igro predvsem med žensko mladino, ki je sedaj občutno primanjkuje.

Letos so se celjski teniški igralci prijavi tudi za sodelovanje v republiški teniški ligi. Le-ta je razdeljena na mariborsko in ljubljansko skupino. Celjani bodo tekmovali v mariborski. Seveda se ne računajo na športne uspehe, pravijo, da bo letos njihovo sodelovanje le bolj simbolično. Uspehi se namreč pri tenisu ne pojavijo kar čez noč, treba je dosti trdega in vztrajnega dela, precej vaje in požrtvovalnosti. Zanimivo je, da ravno teh lastnosti primanjkuje mladim igralcem.

TRI ZMAGE

Ekipa ZRK Celje so pretekli teden odigrale nekaj prijateljskih in prvenstvenih rokometnih tekem. Tako so pripravi premagali vrstnike iz Italije z 19:14, mladinci pa so v okviru štajarske mladinske lige premagali Branik v Mariboru 11:2. V trening tekmi je prva ekipa premagala vodilno moštvo štajarske rokometne lige Velenje s 30:12.

Aero taksi

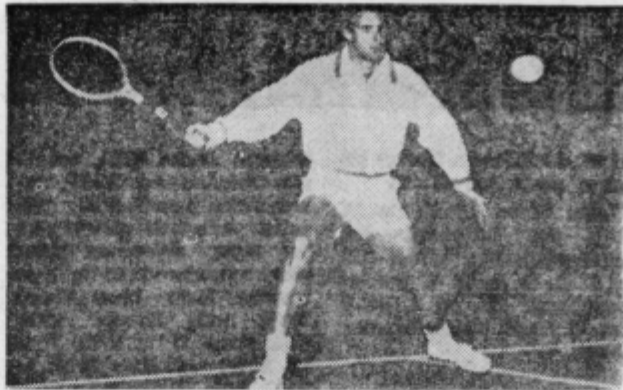
Kot je nekterim že znano so pri celjskem aero klubu v letošnjem letu uvedli novost. To je vožnja s aero taksijem nad bližnjo okolico, ali pa tudi na daljše relacije. V ta namen imajo na letališču v Levcu vsak čas pripravljena dva aviona, s katerima se lahko poleg pilota vozita še po dva potnika. Ogled Savinjske doline in Celja traja približno 20 minut, odšteti pa je treba po 25 N din. Možno pa je seveda potovati v vse kraje Jugoslavije, kjer imajo letališča.

DRŽAVNO PRVENSTVO V CELJU

Od sedmega do desetega julija bo v Celju letošnje državno prvenstvo rokometišev mladincev. Kot je znano se prvenstva udeležujejo reprezentance republik. V slovenski ekipi, ki je dosegla že nekaj lepih uspehov, vsako leto nastopa tudi precej celjskih mladincev.

V tem je tudi vzrok, da je iz teniške šole v lanskem letu ostalo le nekaj mladincev, ki so vztrajali.

Pa še nekaj moramo omeniti: v smislu pravega amaterskega športa pri teniškem klubu članom ne nudijo ničesar drugega kot uporabo igrišča in žog za trening. Vse ostale rekvizite si morajo člani nabaviti sami. Pa vendar se nihče ne pritožuje. EG

Mojster v teniški igri lahko postaneš le z vztrajno vadbo, ki traja tudi več let.

Pionirska atletska olimpiada

V zadnjem času beremo v dnevnem časopisu o vedno večjih uspehih atletov in atletinj iz podeželskih društev. Nekateri se lahko ponašajo že z dobrimi in celo rekordnimi dosežki. Poznavalec razmer slovenske atletike iz tega prav lahko sklepa, da je ogrožen primat celjske atletike v Sloveniji. Kaže, da se tega zavedajo tudi pri AD Kladiivar, ki so v zadnjem času napeli vse sile za pridobivanje mladine v atletske vrste.

V zvezi s tem je tudi velika akcija pod naslovom »Pionirska atletska olimpiada«, ki bo danes na dan mladosti na stadionu Borisa Kidriča. Na njej nastopa okrog 300 mladih najboljših atletov iz osnovnih šol celjske občine, v vsaki disciplini po trije. Tako so bili zadnji športni dnevi celjskih šol sestavljeni predvsem iz atletskega tekmovanja, ko so mladi šolarji preizkušali svoje moči in se borili za kar najboljše izide. Po teh

rezultatih in po rezultatih in po rezultatih in po rezultatih na zadnjem občinskem tekmovanju sodeč, bo »olimpiada« dala prav gotovo nekaj izrednih dosežkov. Na to tekmovanje je prireditelj povabil tudi nekaj častnih gostov — bivših vrhunskih celjskih atletov in državnih reprezentantov. To pa bo dalo tekmovanju mladih atletov še posebno obeležje.

Menda ni potrebno posebej

poudarjati kolikšnega pomena je taka oblika tekmovanja ne samo za AD Kladiivar, ki bo imel od tega prav gotovo koristi, ampak tudi za mlade ljudi, ki bodo videli v tem tekmovanju veliko možnost, da se izkažejo na športnem področju tudi individualno. Zato je prav, da postane »Pionirska atletska olimpiada« tradicionalna. EG

TEKMOVANJE RIBICEV

V nedeljo se je na Blaguskem jezeru pomerilo v lovu rib na plovec nad 100 ribičev iz radgonske in sladkogorske ribiške družine. To pot je bilo na tekmovanju veliko ribičev iz ribiške družine Sladki vrh, s katero radgonska družina vzdržuje tesne in prijateljske stike že več let. Popoldan so ribiči obeh družin preživeli v prijetnem razpoloženju na družabni prireditvi. T. S.

OGLAŠUJTE V DNEVNIKU

DELO

D...
m...
43...
četrte...
ISCEM...
dveh otr...
dan v S...
voru, Pon...
»Nujno 123...
ENOSOBNO st...

USPEH

Splanirane Rovte

V teh deževnih dneh, ko se je večina kmetovalcev predala razpravam in ocenjevanju vrednosti dežja za poljščine, so tudi v Rožnem dolu, ob Dvoru in pri Lipi mirovali. Toliko časa, kolikor je padal dež.

Nad Planino moraš pred pokopališčem zaviti na levo,

»Tu smo,« je dejal predsednik šentjurske občine V. Jagodič. Z njim smo namreč obiskali prebivalce teh treh zaselkov na Kozjanskem, ki v teh dneh gradijo ceste.

Ob redko puhajočem stroju, ki je poganjal drobilce, so se motovili moške in stregli stroju, medtem ko so

Medtem so namreč v nekem kamnoolomu na drugi strani občine odkrili od boga in ljudi zapuščen občinski drobilce, ga na tihem spravili v ta gabrov gozdiček, priključili motor in začeli...

»Ta apnenec je dosti boljši od marmorja,« nam je strokovno razlagal Franc Pintar,

la zmožnih prebivalcev, tudi žena. Prišla je Angela in delala kot ostali.

»Delam in bi še,« je rekla. »Ko bomo to uredili, bomo verjetno zopet kaj drugega. A, bo to mogoče vplivalo kaj na »štibro«? Da bi jo mogoče kaj zmanjšali.«

Zupan Jagodič tega ni slišal. Sam pa sem slišal, kako je razpravljajal z Božičem:

»Mnogo stvari bomo lahko uredili s skupnimi napori. Vi delo in material, mi pa nekaj sredstev. Za ono, o čemer sva se pogovarjala, vam ne morem obljubiti, pričani pa bodite, da bom posredoval in pomagal. Bomo videli, kaj se da urediti...«

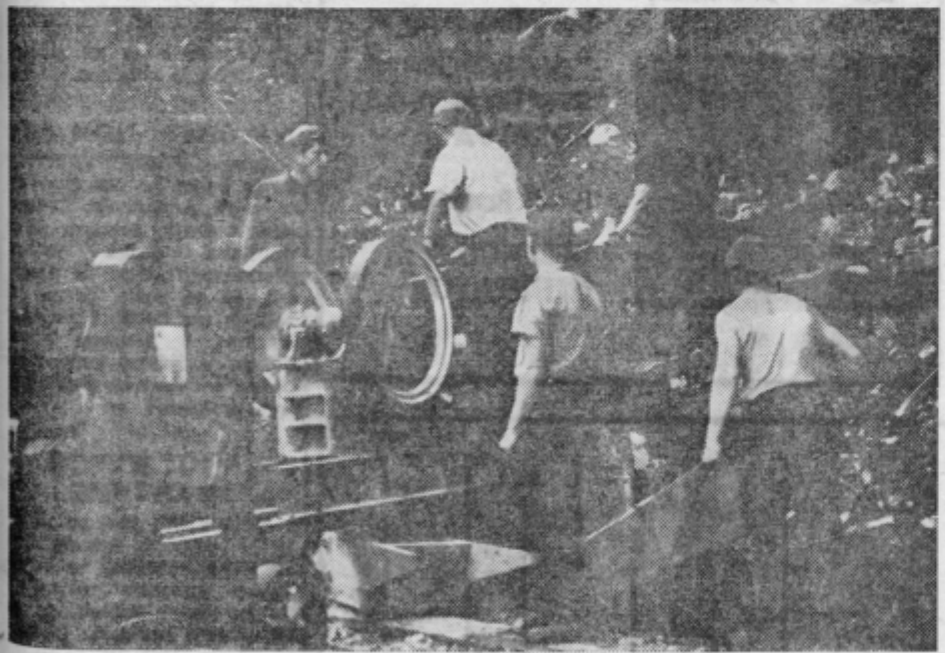
Tako je to. Občinska blagajna je siromašna, potreb pa veliko. Ljudje to razumejo, zato viagajo velik del sredstev v obliki prostovoljnega dela — sami.

Franc Pintar, ki je ohranil kljub burnemu življenju tisti pristen, nepokvarjen humor, je doma svečano objavil ženi, ko je rekla dve počez, čez režim:

»Kaj misliš, da si na zboru volivcev? Drži, da ste enakovredne. Zato vas bom, od prve do zadnje državljanke, pejal v šentjur na svečano sejo, ko bo zaprisega novih odbornikov v teh dneh, pa boste slišale, kako in kam se deli denar iz občinske blagajne.«

Malo je predahnil in potem bolj zase zaključil: »Maddona, saj mi bo drugače od nenehnega tolmachenja še jezik zatekel...«

Ni mogel zaključiti do konca, ker je pritekla neka žena in sporočila, da je motor »rknile«. »Zdaj pa še to,« je dejal in povzel: »Vi južinate, ga bomo že primorali delati.« Šli smo nazaj pod Gabrovje, ki se je za nekaj časa umirilo. J. SEVER

če hočeš priti po tej strani v Rožni dol, na Dvor in k Lipi. Streljaj od državne ceste je pod Križem, s katerega se vidi 25 cerkva, dvoje kmetij. Od kmetij do kozolca pod njima je na debelo tlačen karnen, ki ga je Božič pripravil kot fundament na svojo cesto. Nekoliko naprej, v debeli senci gabrov, od koder se je prebja občinski avto, je skupina ljudi drobila kamenje.

žene v bregu izkopavale kamenje. Dvoje, do pasu golih mladencev je hitelo s samokolicami.

Iznajdljivost ljudi ne najde meja, bi lahko dejal človek. Vsi trije zaselki skupaj imajo le 12 gospodinjstev. Obnovljenih gospodinjstev in ognjišč, ker so jih med vojno Svabi požgali. Petnajst let so prebivalci teh zaselkov krpali in planirali kolovoz, dokler niso letos začeli zares.

nekdanji borec Kozjanskega odreda, občinski odbornik in vodja dela. »Drobljenec se poveže s prahom in blatom, da postane cestišče kot iz betona. Ne morete si misliti, kaj takšno cestišče pomeni za nas. Ne bo se mučila ne živina in ne mi...«

Medtem ko eni strežejo stroju, drugi čistijo jarke in kopljejo kanale za odtočne cevi. Srečali smo starega cestarja, ki si je nesel malico. Baj je kar srečen, da ima toliko sodelavcev, kljub temu pa ni hotel posoditi samokolnice, ker je — njegova.

V teh 1500 udarniških ur je vključen znoj skoraj vseh de-

ŠPORT

PRVAK ODLOČEN

V nadaljevanju tekmovalna v sindikalnih nogometnih ligah so bili doseženi naslednji rezultati: I. skupina — Tkanina: IFA 3:0 p.f., EMO: Prosveta 2:0, Libela: Zelezarna 2:2, Klima: Kovi-notehna 2:2. V vodstvu je EMO z 10 točkami pred Prosveto in Klimo po 6 itd.

II. skupina — Zična: Cestno podjetje 3:0 p.f., Kjučavničar: Etol 1:5, Izletnik: Zelezničar 0:1, Elektrosignal: Celjski tisk 0:3, Aero: Merx 2:1. V vodstvu je Zelezničar pred Etolom in Izletnikom.

OBCINSKO PRVENSTVO PIONIRJEV

V četrtek, 18. maja je bilo občinsko prvenstvo pionirjev in pionirk celjskih partizanskih društev. Udeležile so se ga vrste in posamezniki društev Celje-mesto, Celje-Gaberje in Store, vsega 60 udeležencev.

V kategoriji pionirji višji razred je bila 1. vrsta društva Celje mesto (285,7 točk), 2. vrsta društva Celje Gaberje (273,1). Med posamezniki so dosegli: 1. mesto Dušan Krošl — Celje mesto (57,7), 2. mesto Boris Skoberne Celje mesto (57,0), 3. mesto Stanko Skoberne — Gaberje (56,3).

V kategoriji pionirke višji razred je bila prva vrsta Celje-Gaberje. Med posameznicami je bil vrstni red: 1. Irena Meznarič, Gaberje (47,3), 2. Liljana Solujič, Gaberje (46,9), 3. Jelka Zimšek, Gaberje (46,0).

Med pionirji nižji razred so bili prvi Celje-mesto in druge Store. Posamezniki: 1. Aleš Kavka, Store (45,1), 2. Miran Vovk, Celje mesto (44,6), 3. Franci Špoljar (44,4).

Vrsta Celje mesto je zasedla v kategoriji pionirke nižji razred prvo mesto, medtem ko so bile pionirke iz Gaberje druge. Posameznice: 1. Urška Belcer, Celje mesto (47,0), Milena Korošec, Celje mesto (45,2), 3. Reli Drogenik, Celje mesto (44,5).

RM

VESNA **Volna**

Torbica Soliana baby

Drogerija manufakura STARI TRG

moda **TRGOVSKO PODJETJE** **moda**

V MODI VSE PO MODI

Ekskluzivni modeli kopalnih kostimov iz uvoza v poslovalnici »Vesna« vsaka kopalnica je enkratni izdelek v raznih kombinacijah najnovjših sintetičnih vlaken po zamislih pariskega salona Nine Ritoci

SOSED SOSEDU...

ČE STE POZABILI...

DEŽURSTVA

V splošni bolnici Celje delajo v naslednjih specialističnih ambulantah ob dnevnih in urah:

Splošna internistična ambulanta: ponedeljek od 14-17 ure — odgovorni ordinarijus dr. France Lah, torek od 16-19 ure dr. France Lah, četrtek od 14-17 ure dr. France Lah.

Gastroenterološka ambulanta (ambulanta za bolezni prebavil): ponedeljek od 11-13 ure dr. Herbert Zaveršnik, od 14-17 ure dr. Peter Vovšek, torek od 14-17 ure dr. Herbert Zaveršnik, sreda od 14-18 ure dr. Lev Brumen.

Kardiološka ambulanta (ambulanta za srčne bolezni): ponedeljek od 14-17 ure prim. dr. Alojz Rojnik, torek od 14-17 dr. Alojz Rojnik, sreda od 14-17 ure dr. Franc Fazarinc, četrtek od 14-17 ure dr. Eva Krautberger, petek od 14-17 dr. Alojz Rojnik.

Diagnostična ambulanta: ponedeljek od 14-17 ure dr. Peter Vovšek, torek od 14-17 dr. Nada Marchetti, sreda 14 četrtek od 14-17 ure dr. Rado Komandina, Petek od 14 do 17 ure dr. Lev Brumen.

Nevropsihiatrična ambulanta: petek od 14-17 ure — dr. Franc Hrašnik.

Endokrinološka ambulanta (ambulanta za sladkorno bolezen in druge motnje presnove): ponedeljek od 14 do 18 ure dr. Franc Fazarinc, petek od 14 do 18 ure dr. Franc Fazarinc.

V vseh akutnih in življenjsko nevarnih primerih lahko zdravniki napotijo bolnike direktno, predvsem, kadar je indikacija za sprejem. Sprejemno internistično ambulanto vodi dežurni zdravnik in ta posluša ves čas.

Delovni čas ostalih specialističnih ambulant bomo objavili v naslednji številki.

KINO

Kino Union: od 23. do 27. maja Galantne svečanosti, fr. barvni, od 28. do 31. maja Pesem je ljubezen Mehike, mehiški, od 1. do 5. junija Kroglja za zločinca, ameriški barvni CS.

Kino Metropol: od 23. do 26. maja Svojega telesa gospodar, jugoslov., od 27. do 31. maja, Guilieta in duhovi, ital. barvni, od 1. do 4. jun. Kačje usnje, amer. barvni.

Kino Dom: od 24. do 26. maja Vreča ulica, amer. CS.

PRIJETEN IZLET

Z
IZLET-
NIKOM
CELJE

izletnik

VREME

VREMENSKA NAPOVED
ZA ČAS OD 25. MAJA
DO 4. JUNIJA.

Lepo vreme bo nekako 25., 26., 30. in 31. maja. V ostalem nestalno s pogostimi padavinami, po večini v obliki nevihtnih ploh in hladneje.
Dr. V. M.

TELEFONI

Zavod za informativno službo: direktor 20-81, upravnik 2-00, tajništvo 23-69, odgovorni urednik radia 20-09, odgovorni urednik tednika 21-76, vodja EPP 30-85, novinarji 23-32, 22-34, naročnine, oglasni oddelek, čestitke radijskih poslušalcev 31-05; gasilci 93; postaja milice 92; zdravniška

od 27. do 29. maja Krvavi kapetan, amer. barvni CS.
Letni kino: od 30. do 31. maja Sto peklenških dni, nemško-jugoslov. barvni CS, od 1. do 2. junija V pravem času, angl. CS, od 3. do 5. jun. Močnejši od slave, amer. barvni CS.

PLOŠČE

V preteklem tednu so v celjskih prodajalnah prodali največ gramofonskih plošč:

Astro-Contal: 1. Proti Koprju, Berger, 2. Pod Špikom, vsenik, 3. Larina pesem, Tereza Kesovića, 4. San Remo 1967, 5. Krčmarice, daj mi vina, Slavko Perović in Silvana Armenulić.

Tehnomercator - Elektro: Fernan Ferni, 2. The Beatles, 3. Berba groždja, Radmila Karaklajić, 4. Jodlerji iz Tirola, 5. Pod Špikom, Avsenik.

Tehnomercator - Radio: 1. Boris Frank, Valčki in polke, 2. Plakat ču za tvojim očima, Duo s Kvarnera, 3. Zagreb 67, 4. Očkov praznik, Melita Avsenat, 5. Krčmarice, daj mi vina, Slavko Perović in Silvana Armenulić.

POPEVKE

F. Berger: **Očkov praznik**, tekst: Marica Založnik Danes, ko praznik svoj očka praznuješ, zarja te v daljavi že pozdravlja, slavčkov spjev sliši se v jutru aprila, saj je tvoj praznik danes spet.

Tiho si brez besed, solzno imaš lice, očka, nasmej se, bodi srečen, vedno le punčka bom tvoja ostala, s smehom polnila najin dom.

Očka moj, božam ti zgubano lice, naj ti dam ovetja za tvoj praznik, srčno ti zdaj želim sreče v življenju, vedno le sončne, jasne dni.

Hvala za rože, besede izbrane; ko mi lasje bodo že osiveli, ko čas in skrb mi spijeta moč, ljubezen le zate, otrok moj, ostane.

KNJIGE

V preteklem tednu so ljudje največ povpraševali po tehle knjigah:

Državna založba: 1. Poslednja ljubezen, Cotain, 2. Upor vojakov, Kirst, 3. Majhen vrt, veliko veselje, Stang, 4. Slovensko-italijanski slovar, 5. Slovensko-nemški slovar.

Naša knjiga: 1. Nega in vzgoja otroka, 2. Majhen vrt, veliko veselje, 3. Pisma iz mojega mlina, 4. Lovčevi zapiski, Turgenjev, 5. Naš otrok.

Državna založba: 1. Zadnje poglavje, Saga, Moderna komedija, Galsworthy, 2. Poslednja ljubezen, 3. Zdravnik Arrowsmith, Lewis, 4. Nanga Parbat, Buhl, 5. Jenny, Unset.

dežurna služba 23-34; bolnišnica-poročnišnica 22-22; poročnišnica ponoči 22-24; reševalna postaja 94; nočna služba 21-49; elektrarna 23-21; plinarna-vodovod 23-10; carinarnica 29-80; hotel Celeja 20-42; hotel Evropa 20-18; cvetličarne 21-17, 24-52; Fotolik 32-38; gledališče 29-60; kinopodjetje 31-21; komunalni zavod za socialno zavarovanje 29-01; občinska skupščina Celje 39-11; turistični informacijski urad 29-79.

CELJSKI TRG

V preteklem tednu je bilo na celjski tržnici največ najrazličnejših sadik. Paradižnikove so prodajali po 20 do 50 S din, prav toliko so stale paprike, medtem ko so zeljne in ohrovtove sadike prodajali po 2 do 5 din. Na tržnici je že nekaj novih pridelkov. Tako stane novi krompir 270 (stari je po 70) din kilogram, češnje so po 360, nova čebula pa po 450 do 500 din kilogram. Kljub temu, da je stara čebula po 800, jo še vedno kupujejo, kar velja tudi za fižol, ki je po 300 do 400 din kilogram. Precej se je pocenila solata, saj je berivko mogoče dobiti že za 200 din. Glavna solata stane do 500 din kilogram. Poleg češenj med sadjem prevladujejo jabolka, ki so po 180 do 300 din. Dokaj poceni so tudi jajčka, saj stanejo ponekod samo 40 din. Sicer pa jih prodajajo tudi po 50 din.

GIBANJE PREBIVALSTVA

V času od 14. do 20. 5. je bilo v Celju rojenih 46 dečkov in 44 deklic; poročilo se je 6 parov.

UMRLI SO:

Franc REBERŠAK iz Poldorja, star 67 let, Janez KRIZNIK iz Zreč, star 65 let, Julijana BLATNIK iz Tabora, stara 55 let, Ivan PARFANT iz Celja, star 80 let, Metka VANEH iz Predence, stara 3 dni, Marko PODJAVORSEK iz Velenja, star 20 let, Stefanija VREČAR iz Celja, stara 53 let.

Obvestila

S POLIC STUDIJSKE KNJIZNICE

Tomlč J. S.: Kotlenik. Petrograško-geološka studija. Beograd-Zemun 1926. S II 3265/60.

Budimir M.: Carmen Arva-

Novo!
konfekcija
tekstil
galanterija
vse na
BREZOBRESTEN
POTROŠNIŠKI KREDIT
Ajndski magazin

le. Beograd-Zemun 1926. S II 3265/61.

Maleš B.: Prilog izučavanju energetike heteroterama. Beograd-Zemun 1927. S II 3265/62.

Jagić V.: Spomini mojega života I-II. Beograd 1930-1934. S. II 3265/75, 104.

Petković K. V.: Geološki sastav i tektonski sklop Suve Planine. Beograd 1930. S. II 3265/76.

Popović V.: Meternihova politika na Bliskom Istoku. Beograd 1931. S II 3265/84.

Radojčić N.: O Tronoškom Rodoslovu. Beograd 1931. S. II 3265/86.

Slobodni Zagreb. Zagreb 1965. S. II 3707.

Hoyle F.: Astronomy. London 1966. S. II 3720.

Rocco F.: Istraživanje tržišta sredstava za proizvodnju. Beograd 1965. S. 28567.

Omerza Z.: Tipizirana je-

kla 1966. S. 28570.

Sanderson J. D.: Iza neprijateljskih linija. Zagreb 1966. S. 28573.

Psihijatrijska farmakoterapija maničnih i depresivnih stanja. Beograd-Zagreb 1966. S. 15130/44.

Sekeļ T.: V deželi Indijanec Maribor 1966. S. 23753/21.

Peršen M.: Ustaški logori. Zagreb 1966. S. 28224.

NOVO V TRGOVINAH

V poslovalnici trgovskega podjetja Moda, »Vesna« v Celju, so dobili nekaj zelo lepih ženskih poletnih oblek, proizvajalca Vezemina Bled. Cena je okrog 17.000 S din. V poslovalnici Stari trg pa so se založili z ženskimi kopalnimi oblekami, ki stanejo od 1400 dinarjev navzgor in z moškimi športnimi srajcami, ki jih lahko kupite že za 1700 dinarjev.

ŽE V PRODAJI

naši razgledi

Rudi Čačinovič

FINANCIRANJE STROKOVNEGA ŠOLSTVA

Pavel Rostohar

SELEKCIJA ŠTUDENTOV

ŽRTVE

PROMETA

SMRT MOPEDISTA

Prometna nesreča s smrtnim izidom se je zgodila na Frankolovem, ko je voznik tovornega avtomobila ANTON KORENJAK vozil Slovenskih Konjic proti Celju. Izza parkiranega avtomobila pred gostiščem »Turista« na Frankolovem je pripeljal na cesto I. reda mopedist ALOJZ LUZNIK, roj. 1943 leta iz Lipe 19 s sopotnikom MARKOM PODJAVORSEKOM. Voznik je skušal preprečiti nesrečo z zaviranjem in zavijanjem v levo, kljub temu pa je zadal mopedista in ga zbil po cesti. Zavozil je preko mopedista in mopedista, ki je bil takoj mrtev. Sopotnik Podjavoršek je dobil zelo hude poškodbe, voznik tovornjaka pa je pri zavijanju zadal mopedista FERDINANDA DOLARJA, ki je stal ob cesti. Branik mu je prerezal desno nogo nad kolonom, vendar je potreboval samo prvo pomoč.

OTROKA PRED AVTOMOBIL

Voznik osebnega avtomobila BERNARD OSTROVEŠIN je vozil od tržnice po Kidričevi proti Saleški cesti v Velenju. Pri srečanju z dvema osebnima avtomobiloma sta pritekla pred njegov avtomobil otroka CVETKO KOS in BOJAN HRIBAR. Enega je avtomobilist zbil na cesti na zelenico, drugega pa na pokrov motorja, da je po 11 metrih vožnje padel na cesto. Na srečo poškodbe niso bile najhujše, ob so odpeljali v celjsko bolnišnico.

ZADEL OTROKA

Po Celjski cesti v Slovenskih Konjicah je vozil osebni avtomobil JOŽE GRASIČ. Vozil je sorazmerno hitro in po levi strani, ko mu je pripeljal nasproti drug osebni avtomobil. GRASIČ je naglo zavil na desno in pri tem zadal s prednjim delom vozila otroka LIDIJO TIČ, ki je padla v 120 cm globok jarek in si zlomila levo roko v komolcu.

NA CESTI NISI SAM

Kolesar FRANC VATOVEC se je peljal po Ribarjevi ulici proti prednostni Dečkovi cesti v Celju. Pri tem pa upošteval znaka »Nima prednosti«, niti se ni prepračal, če je cesta prosta. Tudi je po Dečkovi pripeljal avto, v katerega zadnji del se je zaletel kolesar. Pripadcu je Vatovec dobil pretres možganov.

S HITROSTJO V OVINEK

Proti Višnji vasi se je peljal z osebnim avtomobilom FRANJO TERBUC in s preveliko hitrostjo zavozil dvojni desni ovinek, ki ga ni mogel izpeljati. Zaneseno ga je na levo in nazaj na desno stran ceste, od tu pa v jarek, kjer je obstal. Telesnih poškodb ni bilo, škoda na avtomobilu pa je tisoč N dinarjev.

NEPAZLJIVOST

Iz Bizelskega je vozil proti Stari vasi z osebnim avtomobilom ADOLF MAČEK. V stranske smeri iz Pišec pa je pripeljal prav tako z osebnim avtomobilom DRAGO TIN ULAMO. Zaradi neprimerne hitrosti in nepazljivosti je prišlo do trčenja. Škoda so ocenili na 2500 N dinarjev.

P. n.
tednik

CELJE

p. p. 161

Naročam TEDNIK

posiljati priložne dne na naslov

trimek in tme

ulica

pošta

podpis

hišna št.

kraj

BESEDA

MLADIH

Mladina za praznik

Iskrene čestitke z najlepšimi željami za vaš mladi praznik! Da bi vam mladost dala vse tisto, kar k njej sodi in da bi trajala tudi še takrat, ko bodo rojstne letnice hoteli drugače. In končno — da bi lepo preživeli še zadnje dni meseca mladosti, da bi se v njem naučili veselja, toplote in energije za obdobje, ko vsakdanje dolžnosti preženejo vsako misel na praznovanje. Sicer pa — mladost je en sam praznik, kako bi moglo biti drugače! Zato se je z vami veselimo vsi.

Zdajle bi vam pravzaprav morali povedati tisto, kar ponavljamo povsod in vsako leto — namreč to, kako pomembna je naša mlada generacija, koliko od nje pričakujemo in kako prav je, da dosledno izpolnjuje svoje dolžnosti. Toda, ker vse to že veste, bi vam rekli nekaj drugega: kljub vašim muham, silovitosti, nezadržanosti in včasih boleči neposrednosti, imamo radi to našo mlado generacijo. In gotovo prav zaradi teh njenih lastnosti. Brez njih ne bi bili mladi in brez mladosti bi ne bilo sreče. Mladost pa je polna nasprotij, zato so takšni tudi naši mladi ljudje. Nekateri ne skrenejo s svoje poti, drugim pa kdaj pa kdaj le zmanjka tal pod nogami. Toda večina je močna, dobra in zmogovita. Zato verjamemo v našo mladost, v njeno voljo, iskrene namene in poštenost.

Ko vam torej voščimo srečo ob prazniku mladosti, želimo s tem veliko. Vemo, da boste s svojo srečo obogatili vse, kar živi okrog vas. Zato jo pravzaprav želimo tudi sebi in tembolj krepko vam stiskamo roko, mlada generacija.

XIII. IGRE BRATSTVA IN ENOTNOSTI

Sto mladih Celjanov junija v Vinkovcih

Igre Bratstva in enotnosti so postale resnična tradicionalna oblika sodelovanja mladih iz vseh šestih republik. Medtem ko so še do lanskega leta sodelovali mladi iz štirih mest: Zrenjanina, Tuzla, Celja in Vinkovcev se je lansko leto pridružila še mlada Titograda, letošnjih iger v Vinkovcih pa se bodo udeležili tudi mladi iz Ohrida. Tako bo uresničena prvotna zamisel o igrar — šest mest iz šestih republik. Letošnje igre bodo 30. junija, 1. in 2. julija v Vinkovcih. Domačini so za večer, ko bodo prišli mladi iz vseh mest, pripravili nastop KUD Branko Krstanović iz Beograda. Drugi dan pa se bodo že pričela tekmovanja v atletiki, rokometu, plavanju, od-

bojki in telovadbi. Dosedanji favorit športnih srečanj mladih je vsekakor Zrenjanin, ki je bil dosedaj kar osemkrat prvi. Na dan otvoritve iger bodo odprli tudi izložbo fotografij o mestih udeležencev. Drugi dan iger pa bodo kulturno zabavne skupine nastopile v vaseh Ivakovo in Sremske Laze. Nastopili bodo tudi mladi literati iz vseh mest, katerih dela bodo izdali v posebni zbirki.

V Vinkovcih se že dalj časa pripravljajo na številne goste, ki bodo v njihovem mestu preživeli tri dni. Hočejo ustvariti čimbolj pristrano vzdušje med mladimi iz vseh šestih bratskih republik tako, da bodo igre resnično upravičile svoj naslov Bratstva in enotnosti. ms

Pred petnajstimi leti je bila na pobudo CK ZMJ ustanovljena Počitniška zveza Jugoslavije kot specializirana mladinska organizacija.

Organizacija Počitniške zveze bi naj zadovoljevala vse mlade, ki želijo spoznati lepoto domovine, zato si je izbrala geslo: »Spoznavaj domovino in še bolj jo boš ljubila.«

Družba je podprla težnje Počitniške zveze in omogočila vsem članom, ki so potovali v skupinah, znatne popuste pri voznjah, investirala sredstva v izgradnjo domov in letovišč.

Iz pobude je nastala moč-

na organizacija, ki šteje približno 300.000 članov.

Organizacija nudj svojim članom in vsem mladim zdrav in aktiven oddih, cene letovanja ob morju in v gorah, prireja izlete, pohode in potovanja po vsej državi. Domov Počitniške zveze so povsod: od Srednjega vrha, Bleda in Velenja, do Ohrida in Ulcinja.

Gospodarska reforma je prizadela tudi Počitniško zvezo. Zakon o ukinitvi popustov je doživel pri mladih neugoden sprejem. Republiški zakon o popustih pri voznjah na železnici pa je časovno omejen in velja samo eno leto. Zakonodajalci

so gledali verjetno samo skozi načela reforme, ko so sprejemali zakon.

Popusti bi še morali ostati. Ob morebitni ukinitvi ob letu, bi postala PZ organizacija premožnejših članov. Socialno šibka mladina pa bi ostala izven organizacije, nastala bi delitev po družbenih slojih, kar pa prav gotovo ni namen socializma. Reforma še zdaleč ne bo dosegla svojega namena, če bo varčevanje v škodo mladini.

Delo PZ v Celju ni zadovoljivo. Ob velikem številu mladih je samo 1.500 članov PZ. Sam izvršni odbor PZ v Celju ne more biti kos vsem nalogam. Primanjkuje mu predvsem dobrih vodstvenih kadrov v družinah, ki so osnovna enota organizacije. Vodstva družin so marsikje izgubila stik s članstvom, ker niso znali prisluhniti željam in potrebam. Sedanji izvršni odbor želi utrditi predvsem delo družin, ker

bo le na ta način število članov naraslo, kajti, število članov zadnji dve leti pada.

Predvsem bi potrebovali pomoč pedagoga. Na nekaterih šolah, predvsem na socialistnem centru B. Kidriča, socialistnem centru za blagovni promet in na IV. osnovni šoli je veliko razumevanja za delo organizacije. Drugi predvsem na šoli za zdravstvene delavce, pa kažejo odpor do organizacije in za virajo njeno delo in delavnost. Pedagogi naj bi vseeno sodelovali z mladino in ne samo v času šolskega počitnice naj bi jo usmerjali, saj mladina po končanem šolskem odhaja, pedagoški kader pa ostane.

Čutimo premalo povezanost z ostalimi turističnimi organizacijami. Celjska turistična podzveza in ostala turistična društva ne upoštevajo dovolj mladinskega turizma.

H. KUKOVIC

Spoznavaj domovino in še bolj jo boš ljubil

Prosto delovno mesto

Komunarni zavod za zaposlovanje v Celju sporoča, da so naslednja prosta delovna mesta:

1. Skupščina občine Celje potrebuje diplomiranega ekonomista za načelnika oddelka, s petletno prakso in visoko izobrazbo, družinsko stanovanje.

2. Cinkarna Celje ekonomista — šefa odd. za raziskavo tržišča z znanjem tujega jezika, višjo izobrazbo in petletno prakso, stanovanja ni.

Zidarja šamotarja s poklicno šolo in petletno prakso, samsko stanovanje.

Kuharico s poklicno šolo in daljšo prakso, samsko stanovanje zagotovljeno.

3. Elektrosignal Celje, 2 elektromehanika s poklicno šolo in 1-2 letno prakso, stanovanja ni.

4. Izletnik Celje, 2 avtokleparja s poklicno šolo, brez prakse, stanovanja ni.

Sefa strežbe z znanjem tujega jezika, s poklicno šolo, dveletno prakso, samsko stanovanje.

Dve kuharici s poklicno šolo, dveletno prakso, samsko stanovanje.

5. Geršak Franc, Trbovlje, Celje, enega peka s poklicno šolo, brez prakse, samsko stanovanje.

6. Hrastelj Peter, Mizarstvo Laško, enega mizarja s poklicno šolo, brez prakse, samsko stanovanje.

7. Planinšek Anton, Celje, Mariborska 81, enega inštalaterja centralne kurjave s poklicno šolo, 2-5 letno prakso, samsko stanovanje.

Ključavničarja varilca s poklicno šolo, 205 letno prakso, samsko stanovanje.

8. Obrtni center Zarja Zalec, lesno ind. inženirja za vodenje enote lesne galanterije Petrovče, z višjo izobrazbo, brez prakse, stanovanja ni.

Lesno ind. tehnika za vodenje tehničnih del DE lesna galanterija Petrovče, s srednjo šolo, dveletno prakso, stanovanja ni.

9. Obrtnik Prebold, dva zidarja s poklicno šolo, dveletno prakso, stanovanja ni.

10. Gostinsko podjetje Sevnica, enega natakarja s poklicno šolo, brez prakse, stanovanja ni.

Dve natakarici s poklicno šolo, brez prakse, stanovanja ni.

11. Tovarna pohištva Brežice, ekonomista z višjo izobrazbo, triletno prakso, stanovanja ni.

Enega mizarja s poklicno šolo, petletno prakso, stanovanja ni.

12. Splošno livarstvo Dobova, enega livarja s poklicno šolo, brez prakse, stanovanja ni.

Mladi urejajo zelenice

Pred dnevi je mladina celjske občine začela veliko akcijo za urejevanje zelenic in nekaterih poti ter turističnih znamenitosti. Tako so se dijakinje in dijaki ekonomske srednje šole lotili Pelikanove poti na Stari grad, medtem ko so zidovje Starega gradu začeli urejevati dijaki srednje tehniške šole. Znani Seidlovci bodo uredili dijakinje administrativne šole. Mladina je sklenila, da bo preizkusila svoje sposobnosti še na okolici celjskega bazena, poskrbeli pa bodo tudi za to, da bodo zelenice v celjskem mestu zaslužile svoje ime. Vsekakor lepa pobuda!

Lončarič Marija

je učiteljica na osnovni šoli Pristava in sekretarka aktivna ZMS Pristava. Čeprav je imela pouk, se je udeležila kratkega pomenka za okroglo mizo v šolski pisarni. »Kakšni so pogoji dela mladinske organizacije v Pristavi?«
»Vsekakor težji, kot bi človek mislil. V Pristavi imamo predvsem vaško mladino, ki pa se zaradi dela težko sestane. So tu dijakinje, ki hodijo v šole in so tam vključeni v Zvezo mladine. Vseh skupaj nas je v Pristavi 70, od katerih jih le približno 10 ne pride na skupen sestanek.«
»Kakšno je vaše delo?«
»Program je obsežen, realizirali pa smo ga nekoliko manj. Imamo športno sekcijo, dramska skupina pa se pripravlja na uprizoritev igre.«
»Ti si končala učiteljico

PREDSTAVLJAMO

v Celju. Si na šoli delala aktivno v mladinski organizaciji?«

»Da in ne. Bilo je malo časa, ker sem se vozila v šolo. Res pa je, da se da na šoli lažje delati, eden glavnih vzrokov pa so mladinske ure, saj pomenijo stalne sestanke mladih, izmenjavo mnenj in borbo mnenj.«

»In kako je z zabavo v Pristavi?«

»Edina zabava je kino in igra, ki jo uprizori kakšna gostujoča skupina. Klubsko sobo še urejamo.«

»Kaj pogršaš v Pristavi?«

»Več kulturnega življenja. Res prihajajo gostovat gledališke skupine, vendar imam občutek, da so siabo pripravljene, češ saj igramo na vasi.«

»Kaj ti je najbolj všeč v Pristavi?«

»Ljudje.«

»Kaj misliš o mini krikih in beat glasbi?«

»Nisem niti za niti proti mini krikom, medtem ko mi je pa beat glasba všeč.«

»Tvoj konjiček?«

»Delo v dramski skupini. Rada igram, še raje pa režiram.«

»Kakšne igre, vesele ali žalostne?«

»Zalostne in zaljubljene.«

»Si želiš, da bi poučevala v večjem mestu?«

»Ne, tu v Pristavi mi je zelo všeč, in se dobro počutim.«

»Tvoji načrti za prihodnost?«

»Nobenih posebnih načrtov nimam, rada bi le uspevala v službi.«

M. SENICAR

Iz literarnega življenja celjske gimnazije

V devetem letu Brstičev se je od literarnega krožka poslovil njegov dolgoletni mentor prof. France Jesenovec. Z ljubeznijo in estetskim okusom je skrbel, da je bila gimnazijska literarna njiva zorana in posejana in da so Brstiči kljub težavam skozi vrsto let. Slovo je bilo prav ob njegovi šestdesetletnici. V intervjuju z urednico Štefko Petelinškovo je takole podal svoje vodilo ob mentorstvu literarnega krožka: »Po mojem mnenju mora mladi človek, ki čuti v sebi nagon po ustvarjanju, najprej

spoznatj vso besedno umetnost, tako starejšo kakor tudi mlajšo in najnovejšo, zajemati pa mora le iz sebe, sicer je v nevarnosti, da bo njegovo ustvarjanje samo epigonsko. Iz srca morajo svoje kati pognati vse rožice poezije, nič ne sme biti v njih naučenega in morda celo prisiljenega, saj je prisiljeno dobro samo zelje, kakor imamo navado reči.«

Mišlim, da je ravno v tem spoznanju bilo zagotovilo za uspeh, da naši mladi tako radi pomočijo pero v ustvarjalni ogenj svojega mladega

srca. Zagorel pa je zdaj ob ljubezni do domovine, do trpečega človeka in človeštva, zdaj v silnem nemiru iskanja in ljubezni do dekleta ali fanta.

Vse delo v literarnem krožku in pri izhajanju Brstičev, našega glasila, je postrtovalno vodila Štefka Petelinškova, pomagala pa so ji: Jelka Rozman kot tajnica, Tanja Zrnič in Jelica Kolenko kot blagajničarki.

V prvi številki glasila je urednica povabila vse, ki pišejo, k sodelovanju. Seveda uspeh ni bil tak, kot smo pri-

čakovali. Na literarnih sestankih, ki smo jih imeli ob torkih, je bilo zato največ do 10 dijakov. Vsak je prišel seveda tedaj, kadar je imel kaj napisanega. Zato le težko govorimo o kakih trdni povezavi sodelavcev. Bolj razveseljivo je to, da ustvarjalna vna nikdar popolnoma ne ugasne in da se pojavljajo vedno nova imena.

Skoraj bi lahko rekli, da je bilo bolj živahno literarno življenje v razredih. Najbolj podjeten je bil 1. b razred, ki je izdal kar štiri številke Mladega gimnazijca. Nadarjeni in

postrtovalni urednik Peter Kolšek je prispeval nekaj proze in pesmi, ki so vzbudile pozornost. Razen njega je bilo še kakih deset sodelavcev, ki prav uspešno sučejo pero. Upamo, da jih bomo pritegnili tudi k Brstičem. Zal literarni krožek ni dobil vseh razrednih listov v oceno, ker so jih prej poslali v Ljubljano na prošnjo RTV. V prihodnjem letu se nam verjetno obetata obisk in snemanje. Tako je 1. a izdajal Jutranje žarke, 2. a Zarjo, 2. b Odmeve, 2. d Kali, 2. e Valove, 3. f Ogledalo, 3. e Gejzire

in 2. f Akrostih. Se nekaj nasvetov. Hvalna vredna in perspektivna je aktivnost razrednih skupin, vendar pa finančni učinek nima biti glavni motor pisanja. Mladi morajo prijeti, pero tedaj, kadar čutijo, morajo povedati ljudem kaj novega, kar jih teži, vanj mirja ter siliti k borbetnosti in ustvarjanju. Novi odbor pa bo moral postaviti trdnjši delovni program in organizacijski okvir ter se bolj spoprijeti z delom mladinske organizacije na šoli. JANEZ ERKLAVIČ

ZAVANJA NA GRMADI

— Zenska, sedaj pa ti povej, ali imaš med možmi, ki jih vidiš tukaj na desni poleg mene in tukaj na levi, nobenega prijatelja ali sovražnika, od katerega ne pričakuješ pravične sodbe.

— Nič se jih ne bojim. Moja vest je čista in roke ne morem deževane. Može iz trga, rešite me! Snemite mi žezvo z rok! Jezus, kako to boli! Otroci me čakajo doma! Sodnik je zamahnil in birača sta udušila tok njenih besed s silo.

Pisar je prižgal sveče in medtem so vstajali možje asesorji, da prisežejo.

Ko je cesarski sodnik vzel v roko knjigo, je vse utihlo. Pozval je asesorje, da prisežejo. Dvanajst rok se je pognilo in molelo po tri prste kvišku; dvanajst mož je prisegel, da hoče pravično soditi revežu in bogatinu.

Ko je Lucija slišala prisego, je pozabila vse trpljenje in bolečine. Ti može, ki so prisegli, da bodo sodili pravično, ne morejo obsoditi nje, ki je nedolžna.

— Čast bodi bogu! Vendar si se me usmili! Je vzklil od veselja in povzdignila roke z železjem vred.

— Ali si znorela? je rekel birač. — O, ne boš nas premetila! Hudičeva dekla je, pa ima boga na jeziku!

— Hitite! Hitite, da bom prej rešen!

Obtožnica je poudarjala, da je obtoženka Lucija Krznarica osumljena, da je ena izmed tistih oseb, ki se ukvarajo s coprnštvom in kakršnih je povsod dosti. Kakor druge njene vrstnice, ki so že bile obsojene in se prestale slušeno kazni, se je obtoženka udeleževala vseh čarovniških grdobij. Bavila se je s hudičem in naredila z

— Nikar mu ne verjemite, gnadjivi gospod! Laže! Ta zlagal se je! Naj ga strela ubijel!

— Zkrknjena je kakor vse, je rekel sodnik prisednikom.

Potem je nekaj pomislil in dejal proti obtoženki:

— Glej, tam je coprnška klop z natezalnico. Vse bozine si prihraniš, ako poveš vse po resnici. Priče so takaj, ki bodo potrdile, da si coprnica. Kar priznaj! Coprnice imajo svojega vodnika, svojega poglavarja. Ti, Lucija Krznarica, povej nam, kdo je coprnški poglavar v tem kraju!

— To coprnice vprašajte! Ne mene! Moj poglavar je moj mož!

— Nič se ne izvijaj! Ali vas ne vodi na gostije, na borovanja in na Klek beneficijati od Nove Stifte?

V dvorani so se slišali vzkliki začudenja.

— Beneficijati je poglavar vseh coprnice in coprnikov v tem kraju, je zmagovalno dejal sodnik. — To je že potrdila Češarevka, ki se je že spokorila. Ali priznaš, da je beneficijati coprniki in vaš poglavar?

— Gospod! Vi ste bedaki! Beneficijati je mašnik, ne pa coprniki!

Birača sta poskočila, prisedniki so se spogledali, sodnik pa se je razdraženo nasmešnil:

— Coprniki v mašni obleki! Toda njegove tovarišice pravejo! Haha! Dobro jih je izučil. Pa ti bomo že jezik prav uravna! Obtožnica pravi, da te je tvoj mož dobil ponoči s hčerjo v prosu, kjer si se vedla kakor prava coprnica. Potem je prišla toča.

zaradi tiste nesramnice, naj izve svet, kakšen je tisti, ki vnaša ženo.

Ob zadnjih, z gnevom in srdom izgovorjenih besedah je premagalo, da se je s krikom zgrudila in zaječala za zajokala na ves glas.

— Gnadjivi gospod cesarski sodnik! Izpustite me, izpustite! Tak je on, ki me hoče pogubiti! In tako je bilo kakor sem vam povedala! Izpustite me!

— Dobro se izvijaš, je dejal cesarski sodnik. — Sam hudič ti polaga besede na jezik. Pa jaz se ne dam premetati; tudi vi, može, se ne dajte preslepiti. Njen hudič se zanjo trga. He! Coprnica, pa povej, zakaj si tisto noč naredila nevihto in točo? Ali boš tudi to tajila?

— Jaz naj bi točo naredila? O, ko bi jo znala! Tedaj bi bila tukaj! Jaz sem nedolžna! Jaz nisem coprnica! Izpustite me! Ono primite!

Cesarski sodnik je bil izkušen mož in doma v svoji klobuki. Do tedaj še ni slišal, da bi bila kakšna coprnica tega priznala zločin. Pa naj bi verjel Luciji Krznarici?

— Lepo zgodbo si nam povedala. Pi mi nismo otroci, hahaha! Odvedite jo in denite v železje, morda bo potem bolj mehka.

Ko je obtoženka začutila pomen njegovih besed, je plesnila kvišku in se zarotila, da ne pojde nikamor, da jo ne bodo izpustili.

— Ali je to pravica? Vragovi služabniki ste in ne sodniki! O, ne boste me, nikdar me ne boste!

Birači so jo s težavo spravili iz dvorane in jo vlekli

njim zvezo. Skrunila je presveto hostijo, s hudičevim pomočjo delala nevihte in točo. Z drugimi vred se je shajala na Kleku pri razuzdanih gostijah. Vsa ta pregrešna dejanja bo ugotovila obravnava. Dokazano pa je, da je bil obtoženka pred temi leti ob enajstih ponoči pri sv. Marjeti na polju v žitu in je tisto noč nastopila strašna nevihta s točo.

To so dejstva, ki dokazujejo, da je obtoženka coprnica in mora biti po cesarskih postavah strogo, toda pravično sojena.

— Gospodje asesorji, je povzel cesarski sodnik, — obtožnico te slišali in razumeli. Tako, Bogu videli, kaj bo rekla obtoženka.

— Lucija Krznarica! Vprašam te, ali veš, zakaj te je sodnja zaprla?

— Nič ne vem, gnadjivi gospod! Kar prišli so in so me odgnali.

— Ali si slišala in razumela obtožnico?

— Razumela, gnadjivi gospod. Pa vse ni nič res. Vse je zlagano! Tedaj je vstala in okovi so zarožljali.

— Prisežem, da ni nič res. Nikoli se nisem udeleževala coprnij, zato sem nedolžna. Izpustite me!

— Bomo videli. Tajenje ti ne bo nič pomagalo. Kar vdaš se!

— Tako neumna pa nisem.

— Kdo te je naučil copranja? Kolikokrat si bila na Kleku?

— Nikoli! Prav nikoli! Še na misei mi ni prišlo copranje! Verjemite mi!

— Kdo to pravi, ko ni res!

— Tvoj mož je sam povedal. Slišiš? Tvoj mož!

»Nikoli! Nikoli! Moj mož že ne!

— Glejte jo! Vse hoče utajiti! Vražja coprnica! Tvoj mož si pač ni izmislil, ko je to povedal, Martinek Bolha ga je slišal praviti in je dal to tudi na zapisnik. Na veliki ponedeljek te je lastni mož razkril.

— Jezus! Je vzklila Lucija. — Ze spet je bil tam! Ne verjamite mu, ako je to rekel, ko je bil pri tisti babi!

— O, tvojemu možu bomo pa že verjeli! Ali ne, gospodje prisedniki?

— Ne verjemite! Ne verjemite! Lepo vas prosim, ne verjemite!

Tedaj pa je vstala in se zagnala proti mizi in s povzdignjenimi rokami prosila: — Gnadjivi gospod, ne verjemite mi! Izpustite me, moj mož me hoče pogubiti! Res! Pogubiti me hoče! Zaradi one ženske! Zaradi Rajhovke. Ona ga je zmešala! Gospod, ona je coprnica! Njo primite! Sezgite! To sezgite, da ne bo možkim glav mešala! Jezus! Tak pri njej je bil!

Ko ji je šinila v glavo misel, da jo hoče mož pogubiti zaradi lepe Kočevarice, je v njej vse vzkipelo.

— Ne! Ne! Ne! Ne boš ga dobila!

— Res gnadjivi gospod, sedaj bom pa povedala, kako je bilo. Takrat sem bila res v prosu.

— No, glejte može, prej je pa tajila! Jo je prekinil cesarski sodnik. — Mož torej ni lagal. Pisar zapišite!

v ječo. Vrgla se je na tla, vpila, rotila, klela in grizla kodar je dosegla.

A vse zaman.

GLAVNA PRIČA

Polonca, ki je dotlej mislila, da Gregor zares obupuje in si zares prizadeva rešiti ženo, je bila presenečena. Ne tega ne bi nikdar mislila! Gregor naj bi varal svojo ženo? Toda obtožuje ga lastna žena. On že ve. Pravi, da je hodil k Rajhovki. O greh!

Samutu, ki ji je pripovedoval, kar je slišal na razpravi, ni mogla verjeti.

— Reci Samut, ali so ji verjeli?

— Kaj bi ji ne! Nekoliko je že res. Pa to ji ne bo nič pomagalo.

— Jeji! Jeji! Jeji!

Potem ji je še povedal, da je gospod beneficijati osumljen in kako je sodnik poizvedoval.

— Ni ga izdala. Tudi to je tajila. Sodnika je naredila neumna, češ beneficijati so mašniki.

— Prav je rekla. Morda je. Tak misliš, da je gospod beneficijati v nevarnosti?

— Za glavo gre, ko bo sodnik izvedel, kar hoče.

— Samut, kadar bo res nevarnost za gospoda, tedaj mi povej!

— In potem?

— Dobiš majoliko vina.

— Nič drugega?

— Sedaj ni časa. Potem se pogovoriva. Tako je Polonca izvedela stvari, ki so jo vznemirjale.

— Ali si poznala Zbašnikovo in Ruskovo, ki sta bili že sežgani?

— Kajpada sem jih.

— Vidiš, ti dve sta te izdali, da si se tudi ti ukvarjala s copranjem.

— O, pretete babe! Zlagale so se! O grde babe lažnive! Nikar jim ne verjemite!

— Češarevka te je tudi obdožila.

— Hinavka grda, lažniva! Mene pa je pomilovala. Jo bo že ta rogati pobral! Gnadjivi gospod, same lažnive so. Same so coprnice pa druge dolžajo!

— Vidiš, te so tudi tajile, prav kakor ti, naposled pa so priznale.

— Seveda, ko so bile res. Jaz pa nikoli nisem bila, pa tudi priznati ne morem.

— Kaj si delala na Kleku?

— Nič! Kaj vem, kje je Klek! Nikoli nisem bila tam. Sam bog mi je priča, da ne vem, kje je Klek.

Obtoženka je vse zanikala, boga in svetnike je klicala za pričo, da je vse izmisljeno in zlagano.

Ko se je oglašil Kovač, češ da mu je kravo zacoprjala, da je poginila, jo je dvignilo in bi skočila vanj, ko je ne bi zadržala birača in okovi.

— Tak ti si to? Tak sosed? Ti! Ti! Grdoglednik umazani! Prisegel boš!

— Nič ti ne pomaga tajiti, je rekel sodnik. — Coprnica si, Vidiš, priče, ki te poznajo, se kar oglašajo. Gospod pisar, zapišite to pričo, da jo zaslišimo.

— Prav vse bom povedala. Pa ni bilo tako kakor vi mislite! Prav nobenega copranja ni bilo! Ne! Ne! Ne! Coprnica pa ne! Naj me rogati pobere, ako ni res, kar vam bom zdaj povedala! Na semenj je šel z lonci v Kočevje. Vsi drugi sejmariji so bili že doma, naših dveh pa od nikoder. Ko sem poizvedovala, so mi povedali, da je šel že popoldne iz Kočevja. Tedaj sem vedela, da kje pije. In nekaj mi je reklo: kje bo drugje pil, kakor na Pristavi, pri tisti Kočevarici. Tam ni samo vino, tam je tudi ženska. Ta, ta je coprnica! Ta je prava! Te se nihče ne loti! To primite! ... In sli sva jih iskati. Se dobro vem, da sem sklenila, da se ji bom kar v lase zaprašila in jo zmikastila, ker je zapeljala moža. Premišljevala sem, kaj bi mu rekla, ki je mož, pa hodi druge gledat. Vsa sem bila zamišljena, tedaj me je pa hči dregnila: glejte: sedaj grede. Jaz nisem nič vedela, samo govorjenje sem slišala. Nisem hotela, da bi me videl, zato sem s hčerko stopila s poti v proso. Prav takrat, ko so šli mimo, se je zabliškalo, da sem ga dobro videla. Nič se nisem oglašila, ampak sem hčerki rekla: kar čez polje pojdiva, da bova prej doma. Komaj sva pritipali do doma, a sva bili vendar prej v hiši preden sta prišla ona dva. Bila sta vinjena. Tedaj se je pa razkoračil in naju pričel zmerjati, da sva coprnici. Rekla sem jima, da je coprnica ona, ki jih moti, da ne vesta, kdaj domov, in pozabljata na svoje žene. Začel je besneti in biti, da sem mu komaj ušla. Tako je bilo, gnadjivi gospod sodnik in vi može, pa prav nič drugače. Nikomur ne bi bila tega povedala in nikdar, nikdar bi se ne bila vdala, da imam moža, ki mu ni dovolj ene postelje. Močala sem, močala, toda sedaj, ko se me hoče iznebiti, ko me hoče pogubiti zaradi nje,

Pri Miklovih je bil tudi Krznaric. Pri razpravi ni smel biti, pričati bo moral, ko bo prišel na vrsto. Nič ni pil. Razmišljal je in čakal tolažbe. Tisti, ki bi mu radi pomagali, so bili nemočni, drugi pa so rekli: nič ne moremo, sodbe počakaj; če je nedolžna, se ji ne bo nič zgodilo.

Gregor pa je vedel, kaj ga čaka. Le malokatera, ki je bila obdožena coprnštva, je prišla iz ječe.

»Obglavljena bo.«
Strašno!

In kaj je naredila? In on naj priča proti njej? Proti lastni ženi? Kaj naj pove? Lucija! Žena mojega!
Prišla je Polonca. Čuden blesk je odseval iz njenih oči. Nekaj trdega in očitajočega.

— Sedaj imaš srce na mestu! Je spregovorila trdo in mu pogledala v oči.

Gregor ves presenečen ni vedel, kaj bi odgovoril.

— Sam jo spraviš s poti. Za drugo pripravljajš prostor poleg sebe! O ti hinavec! Je bušnilo iz nje.

— Kaj praviš? Jaz te ne razumem.

Povedala mu je, kar je bila izvedela in mu ostro očitala greh.

— Polonca! Je vzklila. — In ti to praviš?

— Tako govore.

— Ti ... Ti ...

— Gregor, je rekla, zakaj zasmilil se ji je. — Saj jaz ne verjamem. Luciji se je zmešalo.

Tedaj so pri Miklovih že vsi vedeli, česa ga dolže. Miklov je stopil h Krznarici: — Krznaric, ne bodi baba!

— Ali nisi slišal, česa me dolže?

— Slišal. Pa kdo bo verjel? Morilec si obriše krvavo roko ob platno nedolžnega.

TRGOVSKO PODJETJE S TEHNIČNIM BLAGOM NA VELIKO IN MALO

TEHNO-MERCATOR

CELJE, SE PRIPOROČA ZA NAKUP IN VAS TEDENSKO OBVEŠČA

v poslovalnici »Tehnika«. Ljubljanska 10 smo izbrali testencev tudi trkratno povečali, hkrati pa vam sporočamo, da smo za cca 50 % znižali cene, dol. gospodinjstvom aparatom kot so: mikser lekra — Galeb, stepalnik za preproge Omega, brivske aparate Payer lux itd.

Samopostrežna trgovina barvne in kemične stroke »Mavrica« v Stanetovi ulici 19 vam je pripravila za sezono pestro izbiro vseh plekarskih in slikarskih potrebščin.

Velika izbira vseh čistilnih sredstev in kemikalij po konkurenčnih cenah, pa vas bo v vsakem primeru prav gotovo zadovoljila. NAKUP PRI NAS DOBER IN UGO DEN NAKUP.

KRIMINALNI ROMAN 13

»Dobro. Kaj torej nameravate?«
»Rad bi nekoliko pozvedoval za vaju. Upam, da bi to navdušilo Izzyja.«
»Ne vem,« je odvrnil inšpektor Schmidt, ki ni maral amaterskih poskusov. Večkrat je dejal, da so še hujši od rednih policistov in ker je imenoval policiste »morostrelske vajenske pripravnik«, sem pričakoval, da bo na kratko opravil tudi z univerzitetnim pripravnikom za pisarniškega vajenca in z njegovimi raziskovalnimi ambicijami.
»U. P. P. V. vidi mnogo,« je Cabot Sweeney zagovarjal svoje stališče. »Ze samo koničenje svinčnikov nas pripelje vsepovsod naokrog.«
»Ne bi vas rad motil pri vašem koničenju svinčnikov,« je inšpektor zgrabil za oprijemljiv izgovor, »saj bi se potem zapletla v težave z gospodično Hooker.«
»To ni nič. Težave z gospodično Hooker nastajajo pri meni same po sebi. Edini način, da se kdaj rešim težav z njo, je v tem, če postanem pisec. Tem ne sme reči niti besedice. Ti so nad vsem razen Izzyja. Rešiti se moram svojega U. P. P. V. ali pa bom preživel konec življenja pod palcem te ženske.«
»Vso srečo vam želim,« je dejal Schmitt. »Kje je torej Hallam?«
»Toda Cabot Sweeney se ni dal kar tako odpraviti in kot dober trgovec je nemudoma ponudil svoj vzorčni primer.«
»Univerzitetni pripravnik za pisarniškega vajenca.

nikoli govoril, je vedno eden izmed prvih sekundantov za pravega kandidata in njegovi prispevki za volilno kampanjo so sila visoki.
Kadar ga vidimo v javnosti, je vedno v izbrani moški družbi med prizanimi založniki in izdajatelji, industrijalisti, ki so na tem, da postanejo ali so pravkar postal filantropisti, senatorji starejšega državnškega razreda, generali in admirali, srebrnolasi odevniki in srebrno-jezičnimi zdravniki, nekdanjimi dobitniki Pulitzerjeve nagrade ali zadnjim dobitniki Nobelove nagrade in s svojim taksi šoferjem, ki je dokaz njegovega demokratičnega odnosa. V svoji družbi izstopa zaradi svoje mladosti, živahnosti in izzivalne čednosti svojega videza. On je mednarodni uglašenec v indianopolškem slogu. Četudi ga ženske na moč občudujejo, se pojavi v njihovih družbi le dvakrat letno in še tedaj s svojo soprogo. Vsako leto se udeležita plesa mlečnega sklada in vsako leto sta pravočasno v loži, da ne zamudita drugega dejanja premiere v operi.
Čakal naju je v stranski pisarni, ki so jo dali na razpolago inšpektorju Schmidt, ko naju je Sweeney, ki je priteklo za nama, ne da bi si opomogel od presenečenja, uvedel v sobo. Četudi je kazal rahlo vznemirjenost, so bili njegovi gibi lahkotno sproščeni, ko se nama je predstavil in nama podal roko.
»Inšpektor,« je dejal, »upam, da vam bom lahko pomagal v tej tragični zadevi. Vem, Islington vam je

LJUBEZEN, POLITIKA IN VOHUNSTVO

Videti je bila smešna; odložila je veliki kovček, šla mimo Helge, odprla vrata v Jurijevo sobo, pomolela vanjo svojo glavo, zopet zaprla vrata in prišla k Helgi. — Zdravstvuj!

— Zdravstvuj! je smehljaje odzdravila Helga ženi, ki ji je bilo kakšnih trideset let in je bila morda kakšna znanka.
— Veste morda, je vprašala, kje je moj mož?
— Če mi poveste koga mislite...
— No, ja, dr. Sremilova vendar.
Helgi so klecnile noge. Zbrala se je. — Dr. Jurij Sremilov?
— Točno. Dr. Jurij Sremilov.
— On je vaš mož?
— Da, je rekla gospa vznemirjeno. — On je moj mož.
Helga je doživela veliko razočaranje. Zapustila je Jurija in se odselila k prijateljici. Potem se je nenadoma pojavil Andrej Sidrov, polkovnik, ki so ga iz Güstna zaradi nje poslali nazaj v Sovjetsko zvezo. Jurij jo je našel in jo pregovoril, da bi skupaj z dvema nemškima inženirjema pobegnili čez mejo. — Jutri zvečer ob šestih, je rekel Jurij, — bo na glavni železniški postaji kolhoznik, ki nas bo spravil čez gore. Voznik je plačan. Ne pozabil vzeti s seboj hrano za šest dni. Pištole sem priskrbel jaz.
Naslednjega dne je pripravila kovček in spravila vanj tudi srebrno damsko pištole, ki ji jo je nekoč podaril Andrej. Potem je Andreju s teškim srcem napisala pismo: »Dragi Andrej, ne morem ostati pri tebi. Odhajam z Jurijem, za vedno, kajti ljubim ga. Jelena.«
Opravljeno so bili, kakor da gredo na lov. Voznik jih je peljal kakih trideset kilometrov v gore, jim zaželel srečen lov in se odpeljal domov.
Hodili so se kakšno uro, ko se je zmračilo. Potem so postavili sotor. — Tu v bližini bom pustil pištole, je re-

kel Jurij, — jutri pa bomo šli dalje.
Toda prihodnjega dne ni bilo Jurijevih pištole ni našel. Skril jih je pod kamenje, kamenja pa je bilo toč okrog veliko.
— Pustimo jih, je rekel ženitru Oster, — saj imam puške.
— In jaz imam še pištole v kovčku je rekla Helga.
Jurij je zmajal z glavo. — Puške bomo potrebovali, pištole pa bi lahko položali.
Iskali so ves dan, šele proti večeru se jih je Jurij posrečilo najti. Toda zdaj je bilo prepozno, kajti čakati morali do prihodnjega jutri. Potem so ves dan hodili

UMOR V GROBNICI

Izzy nas najema in moramo se izkazati z redno in uspešno opravljenim delom, moramo se obvladati, kadar nas popade želja, da bi zlomili nežni vrat gospodične Hooker in biti polni navdiha. Meni se je že od vsega zmračilo pred očmi in zmanjkalo mi je domselnosti.
»Inšpektor,« je šepnil, »vam je Delia Tolworth povedala, da je bila sinoči v Sladovi grobnici?«
»Tam je bila?«
»Da. Videl sem jo, ko je prišla ven. Tudi ko je vstopila, sem jo videl. Bilo je malo pred polnočjo. Samo trenutek je ostala notri. Kazalo je, da ji je slabo, ko je prišla ven.«
»Zanimivo!« je na kratko odrezal inšpektor in pustil Sweeneyja na hodniku, da je razmišljal, če ga je sprejel za sodelavca ali ne.
Travis Hallam je bil odločno nasprotje Cabota Sweeneyja. Morda ne boste nikoli spoznali Hallama, a zagotovo boste spoznali koga izmed njemu podobnih. To je mož, kakršne vidite v velikih stolih za širokimi okni boljših klubov — med mlajšimi možmi. Med njimi, ki so redni gostje v baru hotela Waldorf, se ne odlikuje samo po izbrani znamki gina, s katerim mu pripravijo martini, temveč tudi po izbrani znamki vermuta. Njegovi nasprotniki trdijo, da ima tudi izbrano znamko oliv, toda te trditve ni nikoli nihče dokazal. Za zajtrk v restavraciji Plaza je posebne sesekljane zrezke. Nosi najtežjo zlato verižico in najtanjšo zlato uro in modne časnike se čisto zgledujejo po njegovem kroju oblek.
Na vseh pravih nogometnih tekmah ima svoj sedež. Ogleda si vse prave bokarske tekme. Ima svojo ložo v Metropolitanu. Nikoli ne zamudi otvoritvene predstave v Empire. In ljudje, ki prireajo svojevrstne nastope, ga nikoli ne pozabijo uvrstiti na čelo seznama svojih pokroviteljev. Udeležuje se narodnih političnih shodov in četudi ni bil nikoli kandidat in ni

že povedal, da je bil nesrečni mladenič nekako pod mojo zaščito.«
»Aha,« je zagodrnjal inšpektor in zaprl vrata za nama. »Tu kaže, da nihče ne ve dosti o njem. Mislim sem, da bi lahko vi izpopolnili to praznino.«
»Srečen bom, če bom mogel storiti kaj koristnega.«
»Ste ga dobro poznali?«
»Komaj.«
»Vi ste mu priskrbeli tukajšnjo zaposlitev.«
»Da,« Hallam je okleval. »Da, sem. Očaral me je kot mlad mož z nenavadnimi sposobnostmi in vem, da je Islington vedno na lovu za takšnimi možmi. Menil sem, da mu bom storil uslugo.«
»S kakšnim posebnim namenom?«
»Namenom? Islington je moj prijatelj in če lahko nekdo koristi prijatelju, ne okleva dolgo, kajne?«
»Aa tako, Islingtonu ste hoteli narediti uslugo?«
Hallam se je nasmehnil. »Z vso upravičenostjo lahko trdim, da sem bil prepričan v obojestransko korist. Zaposlitev pri NOVICAH bi bila glavni dohodek za mladega pisatelja in pridobitev novega sodelavca pri NOVICAH bi bila dobrodošla Islingtonu, ker ga le redkokdo lahko zadovolji.«
»Ta Quimby, torej, je bil pisatelj?«
»Da, seveda, saj se je zaposlil v uredništvu.«
»Kaj pa je že doslej napisal?«
Hallamov nasmešek je bil v trenutku videti, kakor da bi bil razjorožil samega sebe. »Bojim se, da vam tega ne bom mogel povedati. Na čitam veliko, da bi bil na tekočem.«
»Kje je bil zaposlen pred tem?«
»Tudi tega vam ne vem povedati.«
Inšpektor se je namrščil. »Gospod Hallam,« je dejal z očitnim nezadovoljstvom, »še malo prej ste dejali, da ste hoteli pomagati. Ta Quimby je bil vaš štitelec. Ne razumem, da so ga tu sprejeli, ker je bil vaš štitelec. Toda vi ste morali vedeti nekaj o njem.«

izletnik SODOBNA UREDITEV NIZKE CENE

HOTEL CELEIA
ZA DOMACINE, IZLETNIKE, POSAMEZNIKE IN SKUPINE
HOTEL CELEIA ob glavni cesti

proti jugu, dokler niso nabili na hišo nekoga prednega Azerbejdžana, nekakšna ga kralja tihotapev. Jurij mu je s pištole plačal prinočišče.
— Od tu ni več daleč čez mejo. Samo tri dni, je rekel Jurij.
Za Heigo, ki je bila noseča je bil to seveda velik napot. Med potjo so se je loteni dvomi, če se morda vendar ne bi vrnila, saj Andreja ni more kar tako pustiti. — Je ne bom zmogla, Jurij, sem v napoto sem vam. In z otrokom, saj veš...
— Seveda boš zmogla! Otrok je popolnoma zdrav. To bo pravi korenjak.

Bliza se konec

Ofenziva maršala Konjeva, ki jo je začel marca 1944, je bila proti vsem dotedanjim pravilom vojskovanja: sovjetski tanki in pešadija so prodrli skozi zamočvirjena področja in Nemci so se jim komaj uspeli umakati.
Malinovski ni zaostajal in je 10. aprila osvobodil Odso, ruski Marselle, kjer so še dolgo vedeli povedati o številnih zabavah v tem pristaniškem mestu, katerega prebivalstvo se je zmanjšalo med vojno skoraj za polovico kakor marsikje drugje.
Tolbuhin je v istem času osvobajal Krim s Sevastopolom. Če so se ob nemškem napadu Sovjeti držali v Sevastopolu 250 dni, so ga Nemci branili komaj štiri dni. Hitler je hotel napraviti iz bitke pri Sevastopolu svojevrsten spomenik in dovolil umik. Posle-

dica je bila, da je padlo vsaj 60 (po nemških virih), če ne celo 100 tisoč Nemcev (po sovjetskih virih). Devetega maja so osvobodili mesto, a preostali Nemci so se umaknili na rt Kerson. Prvo noč sta uspeli dve nemški ladjici odpeljati kakih 1000 Nemcev, a naslednjo noč so Sovjeti dve ladji potopili in druge pregnali. Nemci so se začeli predajati, le na koncu rta pri svetilniku je ostalo okoli 750 SS-ovcev, ki so se branili do poslednjega.
Sevastopola je bil svoboden, toda svoboda je dočkalo le kakšnih deset tisoč prebivalcev. V okolici mesta, posebej še na rtu Kersonu, je bila množica mrtvih, ki so plačali Hitlerjevo norost in svojo nesramnost.
Velika ruska ofenziva se je začela 23. junija 1944 — kakor za šalo dan po obletnici nemškega vpada. Nemci so pričakovali ofenzivo na jugu, a sovjetsko poveljstvo je na skrivaj pripravilo 166 divizij v Beli Rusiji, ki so začele boj z velikimi uspehi. Med 23. in 28. junijem so prebili nemški obrambni pas na šestih mestih in obkrožili pri Vitebsku in Bobruisku veliko število Nemcev. S seve-

ra so obkrožili 3. julija v bližini Minska še večje število Nemcev, ki so se deloma predali.
Zaradi očitka zahodnih zaveznikov, da se lahko Rusi sprehajajo po Beli Rusiji, ker so zavezniki na zahodu zadržali glavne nemške moči, so 17. julija pripravili v Moskvi veliko paradno nemških ujetnikov, katerim na čelu so korakali mnogi generali in drugi višji častniki.
Očitno je bilo, da gre vojna h kraju, toda konec je prinašal tudi vrsto drugih vprašanj, ki poprej ni nihče utegnil misliti nanje. Tudi preprosti ruski vojaki so vročekrvno želeli, da bi prišli prej v Berlin kot zavezniki, želeli so še marsikaj, kar še danes čuti Evropa v razdvojenosti političnega položaja.
Toda vse to je bilo takrat drugače. Zadržana ruska ofenziva se je začela 12. januarja 1945 in že proti koncu januarja je prekoračil Žukov nekdanjo nemško mejo. Dva dni kasneje je začel pohod proti Frankfurtu na Odri v provinci Brandenburg in ko je Hitler praznoval svojo dvajseto obletnico prevze-

ma oblasti, je bila v resnici pred Rusi edina ovira — Odra.
Vdor Rdeče armije v Nemčijo je bil združen z mnogimi potezami maščevalnosti, ki so opravičljive zaradi doživljenj, ki so jih sovjetski vojaki zaznali na poti skozi zasebno Rusijo. Mimo grozot v sovjetskih vaseh in mestih so jim bili sveže pred očmi tudi vtisi iz taborišč v Maidaneu in Ausvici, da ne govorimo o vseh naporih, ki so jim morali sami prestat v bojih z nepopustljivim sovražnikom. Zaradi tega ni nič čudnega, če so ob prihodu na nemško ozemlje požgali mnoge hiše, celo mnoga naselja. Na počila je ura maščevanja in še prav nedavno je da ni bilo maščevanje hujske.
Zapisali smo samo nekaj povzetkov obsežnega poročila vojnega dopisnika Alexandra Wartha, ki je izredno objektivno popisal vse vojne dogodke. Spomini so krivi in neprijetni, zato pa toliko bolj očito svarilo današnjemu času, ki se marsikdo polgrava z mislijo o možnosti nove svetovne vojne. Upajmo, da bo tokrat zmagala pamet.

KONEC

tednik

TEDNIK Uredništvo in uprava. Celje, Gregorčičeva 5. poštni predaj 161 Urejuje uredniški odbor. Glavni urednik TONE SKOK, odgovorni urednik DRAGO HRIBAR — Casopis je ustanovil akrajni odbor SZDL Celje izhajal je kot »Nova pot«, »Na delo«, »Naše delce« (1945) kot »Celjski tednik« (1948—1950) nato kot »Savinjski vestnik« (1950—1954) od 1955 ponovno kot »Celjski tednik« S 1. januarjem 1966 so ga ustanovile občine Celje Laško, Mozirje, Slovenske Konjice. Šteje pri Celju, Smarje pri Celju, Smarje pri Jelšah in Zavrč. TEDNIK izhaja ob četrtih izdaja Zavod za informativno službo Celje Tisk in klistriji CP DELO Rokopisov ne vračamo. Cena: posamezna številka 50 par (50) starih din. letna naročnina 20 novih (2.000 starih) din. polletna 10 novih (1.000 starih) din. tujina 40 (4000). Tekoči račun: 507.3-223 TELEFONI: Uredništvo: 23-69 mali oglasi in naročnine 31-05. ekonomska propaganda 30-85. Radio Celje 20-09